

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra obchodu a cestovního ruchu

Studijní program: 6208 B Ekonomika a management

Studijní obor: Obchodní podnikání – cestovní ruch

**Předpoklady rozvoje komerčních služeb
ve vybrané oblasti - mikroregionu Netolicko**

Vedoucí bakalářské práce

Ing. Eva Fellegiová

Autor

Markéta Hondlíková

2009

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra obchodu a cestovního ruchu

Akademický rok: 2007/2008

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Markéta HONDLÍKOVÁ**

Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**

Studijní obor: **Obchodní podnikání**

Název tématu: **Předpoklady rozvoje komerčních služeb ve vybrané oblasti
- mikroregionu Netolicko**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Popsat vybraný mikroregion se zaměřením na danou oblast komerčních služeb. Provést situační analýzu. Vymezit předpoklady rozvoje dané oblasti komerčních služeb. Práce je zahrnuta do řešení výzkumného záměru ZF JU MSM 600766 5806.

Metodický postup:

1. Studium teoretických východisek
2. Sběr dat v terénu - dotazování
3. Sestavení profilu vybraného mikroregionu
4. Situační analýza vybraného mikroregionu
5. Vymezení předpokladů rozvoje dané oblasti komerčních služeb

Rámcová osnova:

1. Úvod. 2. Literární rešerše. 3. Cíle a metodika. 4. Vlastní výzkum a jeho vyhodnocení. 5. Situační analýza. 6. Závěr. 7. Seznam literatury. 8. Přílohy.

Rozsah grafických prací: **dle potřeby**
Rozsah pracovní zprávy: **30 - 40 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

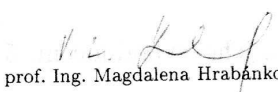
Seznam odborné literatury:

- Čepelka, O. a kol.: Místní partnerství a rozvoj venkova (příprava na iniciativu LEADER). Liberec: Omega, 2004.
Hesková, M. a kol.: Kooperace II. Praha: Profess Consulting, 2006.
Horner, S., Swarbrooke, J.: Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času. Praha: Grada Publishing, 2003.
Palatková, M.: Marketingová strategie destinace cestovního ruchu. Praha: Grada Publishing 2006.
Vlk, J. a kol.: Metodická příručka pro zpracování strategických rozvojových dokumentů mikroregionů. Brno: Ústav územního rozvoje, 2004.
Vojtko, V.: Marketingový výzkum v kognitivních mapách. Zeleneč: Profess Consulting, 2008.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Eva Fellegiová**
Katedra obchodu a cestovního ruchu

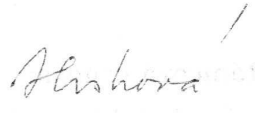
Datum zadání bakalářské práce: **15. března 2008**

Termín odevzdání bakalářské práce: **15. dubna 2009**

prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc.

děkanka

JAMBOŘSKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
L.S. 13
370 05 Česká Budějovice
IC 020 76 618 IDIČ 0260070059

doc. Ing. Marie Hesková, CSc.

vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 26. března 2008

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „**Předpoklady rozvoje komerčních služeb ve vybrané oblasti – mikroregionu Netolicko**“ vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů, které uvádím v seznamu literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích, 10. dubna 2009

PODPIS

Poděkování

Touto cestou děkuji vedoucí bakalářské práce Ing. Evě Fellegiové za odbornou pomoc, veškeré úsilí a ochotu při jejím zpracování. Další poděkování patří zástupcům obcí za ochotu a cenné informace.

Obsah

1. Úvod	6
2. Literární přehled	7
2.1 Definice a členění služeb a komerčních služeb	7
2.1.1 Vymezení služeb	7
2.1.2 Charakteristické vlastnosti služeb	7
2.1.3 Členění služeb.....	9
2.2 Komerční služby.....	13
2.2.1 Maloobchod	13
2.2.2 Cestovní ruch	14
2.2.3 Klasifikace služeb cestovního ruchu	16
2.2.4 Ostatní služby.....	22
2.3 Mikroregion	22
2.4 Situační analýza	22
2.4.1 Situační analýza z hlediska mikroregionu	23
2.4.2 Analýza potenciálu cestovního ruchu.....	23
3. Cíle a metodika	24
3.1 Cíl práce:	24
3.2 Hypotézy:.....	24
3.3 Metodika:	24
4. Situační analýza	27
4.1 Popis mikroregionu Netolicko	27
4.1.1 Obecná charakteristika.....	27
4.1.2 Základní geografická charakteristika mikroregionu a poloha	28
4.1.3 Historie	29
4.1.4 Demografická situace	30
• Věková struktura	30
4.1.5 Ekonomická situace mikroregionu	31
• Ekonomické subjekty	32
• Nezaměstnanost	33
4.1.6 Komerční služby se zaměřením na služby cestovního ruchu	34
4.1.6.1 Maloobchod.....	34
4.1.6.2 Cestovní ruch	35
• Analýza složek primární nabídky cestovního ruchu.....	35
• Analýza složek sekundární nabídky cestovního ruchu	39
4.1.6.3 Ostatní služby.....	45
4.1.7 Ekologická situace a ochrana životního prostředí.....	45
4.1.8 Širší vztahy mikroregionu	46
4.1.9 SWOT analýza dle rozvojové strategie svazku obcí Netolicko	46
4.2 Vlastní výzkum a jeho vyhodnocení	47
4.2.1 Výsledky dotazníkového šetření	47
4.2.2 Výsledky řízených rozhovorů	54
4.2.3 Profil mikroregionu vzhledem k oblasti služeb cestovního ruchu.....	58
4.2.4 Vyhodnocení hypotéz.....	59
5. Předpoklady rozvoje služeb cestovního ruchu	61
5.1 Základní služby cestovního ruchu	61
5.2 Důvody návštěvy Netolicka a návrhy možného zlepšení	62
5.3 Podpora přílivu turistů a návrhy na zlepšení	64
5.4 Komparace	65
5.5 Hlavní problémy v rozvoji cestovního ruchu.....	66
6. Závěr	67
7. Summary	69
8. Přehled použité literatury	70
Seznam obrázků a tabulek	
Seznam příloh	

1. Úvod

Zvyšující se životní úroveň a hodnota fondu volného času s sebou přinášejí také vyšší nároky kladené na poskytované služby, tedy i služby cestovního ruchu. V současné době je cestovní ruch jedním z hlavních činitelů, které jsou významné z hlediska regionálního rozvoje.

Vzhledem k tomu, že cestovní ruch patří v posledních letech mezi nejdynamičtější se rozvíjející průmyslová odvětví ve vyspělých světových ekonomikách, je vystaven tvrdé mezinárodní a regionální konkurenci, která klade vysoké nároky na kvalitní, komplexní a atraktivní nabídku. Splnění tohoto cíle předpokládá vytvoření ucelené a dostatečně atraktivní turistické nabídky, jejíž základem jsou turistické regiony. Česká republika je členěna na 15 turistických regionů. Mikroregion Netolicko je součástí turistického regionu Šumava. (CzechTourism, 2009)

Mikroregiony si uvědomují důležitost přínosů z cestovního ruchu a potřebu řízeného rozvoje. (Fellegiová, Musil, 2009) Z tohoto důvodu je významné zaměřit se na předpoklady rozvoje služeb cestovního ruchu v oblasti mikroregionu Netolicko a případnou potřebu zřízení organizace zabývající se rozvojem cestovního ruchu v regionu.

Náplní této práce je popsat oblast Netolicka se zaměřením na služby cestovního ruchu a vymezit předpoklady rozvoje této oblasti služeb. Bude se snažit najít existující potenciál pro tvorbu nových produktů cestovního ruchu. V rámci výzkumného záměru ZF FU MSM 600766 5806 budou z výsledků situační analýzy a marketingového výzkumu zodpovězeny stanovené hypotézy.

Oblast Netolicka je typickým venkovským regionem s působivými hrázemi rybníků, lesy a množstvím kulturních památek. Je rájem jak pro turisty, milovníky architektury a jihočeské přírody, tak i pro houbaře a sportovní rybáře. (Mikroregion Netolicko, 2009a)

Pomocí marketingového výzkumu budou zjištěny postoje podnikatelských subjektů k podpoře rozvoje služeb cestovního ruchu, ale i postavení jednotlivých obcí k této problematice. Dále také otázky spolupráce mezi subjekty a překážky, které brání v rozvoji cestovního ruchu a podnikatelské činnosti v jednotlivých obcích. Výsledky výzkumu a situační analýzy poslouží k zhodnocení situace v mikroregionu a formulaci možných předpokladů rozvoje služeb cestovního ruchu.

2. Literární přehled

2.1 Definice a členění služeb a komerčních služeb

Sektor služeb je nejrychleji se rozvíjející oblastí ekonomiky současnosti. Tímto sektorem se zabývá mnoho autorů a autorek, neboť ve vyspělých státech tvoří největší podíl zaměstnanosti i tvorby HDP.

V minulosti se význam služeb pro národní hospodářství velmi podceňoval. Zrod moderní éry v oblasti služeb byl dlouhým procesem, jež měl hluboké kořeny, pocházel od Adama Smithe, který v r. 1776 popsal služby jako statky, které „neprodukují žádnou hodnotu“. Stejně se k sektoru služeb stavěl Karel Marx, který rozděloval ekonomické sektory na produktivní a neproduktivní. (Janečková, Vašítková, 2000)

2.1.1 Vymezení služeb

V odborné literatuře se lze setkat s různými definicemi služeb. Teoretici definují služby z hlediska nehmotné povahy a skutečnosti, že nikdy nevedou ke vzniku vlastnictví, ale pouze přinášejí „prospěch“, nebo „uspokojení“. (Horner, Swarbrooke, 2003) Američtí autoři Kotler a Armstrong (2004) definují podstatu služby jako „jakoukoliv činnost nebo výhodu, kterou jedna strana může nabídnout druhé straně, je v zásadě nehmotná a jejím výsledkem není vlastnictví. Produkce služby může, ale nemusí být spojena s hmotným produktem“.

2.1.2 Charakteristické vlastnosti služeb

V mnoha vědeckých textech se autoři a autorky věnují odlišnostem služeb od klasického zboží. Většina autorů a autorek uvádí jako rozlišující znak nemateriální charakter služby. Kotler (2000) uvádí čtyři charakteristické vlastnosti služeb:

- **Nehmotná povaha**, která je hlavním charakteristickým rysem služeb. Služby si nelze před nákupem prohlédnout, ochutnat, poslechnout, ohmatat nebo očíhat. Zákazníci chtějí nejistotu plynoucí z nehmotné povahy služeb omezit, a tak sledují znaky, které svědčí o kvalitě služeb, či jejich poskytovatelů. Jako základ pro hodnocení kvality služeb používají cenu, místo, personál, vybavení, symboly, propagační materiály apod.

Janečková a Vašítková (2000) vymezují tuto vlastnost téměř identicky jako Kotler. Autorky uvádějí, že nehmotnost je jedna z nejcharakterističtějších vlastností služeb a od ní se odvíjejí další vlastnosti.

- **Nedělitelnost** služeb je typická tím, že jsou vytvářeny a konzumovány současně. Jestliže nějaká osoba poskytuje službu, stává se její součástí. Pokud je při poskytování služby přítomen zákazník, vzniká interakce mezi poskytovatelem a zákazníkem, to znamená, že zákazník je spoluproducentem služby. Na výsledek poskytované služby má potom vliv jak poskytovatel, tak zákazník.

Podle Janečkové a Vašítkové (2000) se producent a zákazník musejí setkat v místě a v čase tak, aby výhoda, kterou zákazník získává poskytnutím služby, mohla být realizována.

- **Proměnlivost** služeb je vlastnost, která závisí na tom kdo, kdy a kde je poskytuje. Což způsobuje, že poskytnutá služba nemusí vždy vykazovat totožnou kvalitu. Poskytovatelé služeb mohou učinit kroky k eliminaci proměnlivosti. Prvním krokem je investice do lidských zdrojů, dalším standardizace procesu poskytování služeb a také sledování spokojenosti zákazníka na základě přání a stížností. V publikaci věnující se marketingu od autorů Kotlera a Armstronga (2004) je tato vlastnost nazývána přímo „rozmanitost kvality služeb“.

- **Pomíjivost** služeb je vlastnost spojena s tím, že služby nelze skladovat. Tato vlastnost nevytváří zvláštní problém, pokud je poptávka stálá, problémy nastávají v případě kolísání poptávky. Poskytovatelé služeb tento problém řeší použitím následujících strategií: cenovou diferenciací, zvýhodněním poptávky mimo špičku, doplňkovými službami v době špičky či systémem rezervací. Janečková a Vašítková (2000) tuto vlastnost nazývají „zničitelnost“. Zničitelnost služby je příčinou, že zákazník obtížně reklamuje službu. Management musí reagovat stanovením pravidel pro vyřizování stížností a plánováním poptávky a využití kapacit.

Tyto charakteristické vlastnosti služeb shrnují Foret a Foretová (2001) do tzv. 4I. Konstatují, že v oblasti služeb známe *intangibility* (nehmotnost), *inconsistency* (nestálost), *inseparability* (neoddělitelnost), *inventory* (neskladovatelnost).

Autorky Janečková a Vašítková (2000) ve své knize uvádějí ještě jednu další vlastnost služeb, která souvisí s jejich nehmotností a pomíjivostí, a sice nemožnost vlastnictví. Při koupi zboží přechází na zákazníka právo zboží vlastnit, zatímco při poskytování služeb zákazník nezískává směnou za své peníze žádné vlastnictví. Kupuje si pouze právo na poskytnutí služby, např. čas soukromého lékaře, právo využít dopravní prostředek atd.

2.1.3 Členění služeb

Již bylo zmíněno, že služby mají mnoho vlastností, jsou nehmotné, neskladovatelné apod. Na základě těchto vlastností vznikají klasifikace, které vlastnosti služeb zohledňují. Proto je vhodné sektor služeb, který je značně rozsáhlý a různorodý, roztrždit podle vlastností do několika kategorií.

1. Povaha služeb

Služby mají dvojí povahu, jak uvádí Bunešová v Hesková a kolektiv (2003):

- firmy poskytující služby „Co poskytují“ (služba jako předmět podnikatelské činnosti – poradenská činnost, cestovní kancelář, ubytovací služby, stravovací služby, opravárenské, údržbářské apod.)
- služby na podporu prodeje vlastních produktů „Jakým způsobem“
 - a) při prodeji (podpora prodeje, reklamní, dárková)
 - b) po prodeji (záruční podmínky apod.)

2. Kategorie tržní nabídky služeb:

Tržní nabídka firmy zpravidla zahrnuje i určité služby, které mohou tvořit podstatnou nebo relativně malou část celkové tržní nabídky firmy. Z tohoto hlediska rozlišuje Kotler (2000) pět kategorií tržní nabídky:

1. Čistě hmotné zboží. Nabídka se stává pouze z hmotného produktu. Jedná se například o mýdlo, zubní pastu, sůl apod. S hmotným produktem nejsou poskytovány žádné služby. Bunešová v Hesková a kolektiv (2003) ještě tuto kategorii doplňuje, že v tomto případě lze hovořit pouze o službě na podporu prodeje např. úsměv.

2. Hmotný produkt spolu se službou. Hmotný produkt (zboží) je nabízen spolu se službami (jednou nebo více). Například u prodejce automobilů může být hmotný produkt automobil a služba údržba, opravy či způsob prodeje – hosteska, pomoc při výběru apod.
3. Hybrid. Nabídka se skládá ze dvou stejných částí – ze zboží a služeb. Lidé si například oblíbí restauraci pro podávaná jídla i poskytované služby.
4. Hlavní služba spolu s malým podílem zboží a dalších drobných služeb. V nabídce převládá služba a spolu s ní je nabízen i malý doplněk ve formě zboží nebo další drobnější služba. Cestujeme-li letadlem, kupujeme si přepravní službu. Po vystoupení z letadla na místě určení nemáme za své peníze nic hmotného. Přesto to nelze tvrdit tak kategoricky, protože na palubě letounu jsme od letecké společnosti nějaké hmotné věci dostali, například nápoje, jídlo a noviny. Podpora prodeje je drobný dárek od letecké společnosti.
5. Čistá služba. Nabídka se skládá pouze ze služby. Např. hlídání dětí, masáž apod.

3. Odvětvové třídění služeb

Základní klasifikace služeb, provedená ekonomy Footem a Hattem, rozděluje služby následujícím způsobem (Vaščíková, 2008):

- Terciální: Typickými zástupci těchto služeb jsou restaurace a hotely, holičství a kadeřnictví, kosmetické služby, prádelny a čistírny, opravy a údržba domácích přístrojů a domácností, rukodělné a řemeslnické práce dříve prováděné doma a další domácí služby.
- Kvartérní: Zde je možno zařadit dopravu, obchod, komunikace, finance a správu. Charakteristickým rysem těchto služeb je usnadňování, rozdělování činností a tím i zefektivnění práce.
- Kvintérní: Příkladem jsou služby zdravotní péče, vzdělávání a rekreace. Hlavním rysem tohoto sektoru je, že poskytované služby své příjemce mění a určitým způsobem zdokonalují.

4. Členění dle místa odbytu

Kritériem pro klasifikaci služeb je dle Parmové (2004) místo jejich odbytu. Pokud se jedná o služby nabízené na trhu, podléhající tržním mechanismům, hovoříme o **tržních službách**. Naopak jiné činnosti či výhody je nutno rozdělovat pomocí netržních mechanismů, podle potřeb sociálního a ekonomického prostředí – zde jde o **služby netržní**. U těchto služeb je možné se setkat s bezplatným poskytováním (jedná se o kvazibezúhradové poskytování služeb, neboť za ně de facto platíme daněmi a poplatky) či jsou ceny za tyto služby dotované státem. Příkladem takových služeb je státní správa, bezpečnost, obrana, justice apod. V některých publikacích bývá označení tržní a netržní služby nahrazeno pojmem veřejné a soukromé.

5. Členění dle cílového trhu služeb

Podle typu zákazníka lze dělit služby na služby pro spotřebitele a služby pro firmy/organizace. **Spotřebitelské služby** se poskytují jednotlivcům a domácnostem, kteří využívají službu pro svůj vlastní užitek, a ze spotřeby této služby zpravidla neplyne žádná další ekonomická výhoda. Např. služba kosmetičky je definována jako služba pro spotřebitele.

Služby pro organizace jsou poskytovány podnikům a dalším organizacím a slouží k vytvoření dalších ekonomických užitků. Mnohé ze služeb jsou poskytovány jak spotřebitelům, tak organizacím: například softwarové programy, opravárenské služby, poradenské a auditorské služby, dopravní a telekomunikační služby. (Vašítková, 2008)

6. Členění dle míry zhmotnění služeb

Parmová (2004) ve své publikaci uvádí, že se službami poskytovanými na trhu je možné se setkat ve dvou případech. Jednak zákazník čerpá služby spojené s koupí nějakého hmotného produktu (dodávka, zaškolení, záruční a pozáruční servis aj.), přičemž služba zde zvyšuje hodnotu produktu. Tyto služby lze nazývat jako interní. Dále však existují služby čerpané samostatně, jež firmy poskytují jako svou hlavní nabídku (bankovní služby, vzdělávání, zábava, poradenství). Tyto služby nazýváme externími.

V návaznosti na toto členění lze aplikovat společnou klasifikaci pro nehmotnost služeb a pro druh cílové skupiny zákazníka. Výsledkem této klasifikace je následující tabulka.

Tabulka 1: Princip nehmotnosti

Stupeň nehmotnosti	Služby pro podnikatele	Služby pro spotřebitele
Služby, které jsou zásadně nehmotné	bezpečnost, podnikové poradenství, komunikační technologie, zabezpečovací systémy aj.	muzea, aukční síně, služby pro volný čas, služby cestovního ruchu, seznamovací agentury aj.
Služby poskytující přidanou hodnotu k hmotnému produktu	pojištění, údržba, poradenství, inženýring, reklama, obalový design	prádelny, čistírny, opravy, osobní služby (kadeřnictví aj.)
Služby zpřístupňující hmotný produkt	velkoobchod, doprava, skladování, financování, smluvní výzkum a vývoj aj.	maloobchod, prodejní automaty, poštovní zásilky, půjčovny, hypotéky, charity aj.

Zdroj: Janečková, Vašítková, 2000. s. 21

7. Členění dle Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE)

Další možností klasifikace, která je využívána též pro statistické účely, je Klasifikace ekonomických činností, tzv. CZ-NACE (tabulka sekcí NACE Rev.2 viz příloha 1). Zkratka NACE je odvozena z francouzského názvu „Nomenclature générale des Activités économiques dans les Communautés Européennes“. Klasifikaci ekonomických činností zavedl Český statistický úřad s účinností od 1. ledna 2008. Klasifikace CZ-NACE byla vypracována podle mezinárodní statistické klasifikace ekonomických činností, v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady č. 1893/2006 ze dne 20. prosince 2006, kterým se zavádí statistická klasifikace ekonomických činností NACE Revize 2 (resp. CZ-NACE). Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE) nahrazuje Odvětvovou klasifikaci ekonomických činností (OKEČ). (Český statistický úřad, 2009b)

8. Členění dle komerčního charakteru

Jedná se o klasifikaci, která rozlišuje služby do dvou skupin, a to služby převážně nekomerční povahy, kam se řadí školství, kultura, tělovýchova, sport, zdravotnictví, sociální péče, a služby komerčního charakteru, kterými se zabývá tato práce. Komerční služby zahrnují maloobchod, ubytovací, stravovací a další služby cestovního ruchu, nevýrobní služby, výrobní a opravárenské služby a osobní služby. (Ústav územního rozvoje, 2008)

V některých ze zmíněných publikací, věnujících se službám, jsou uvedena další možná členění služeb, jako např. na osobní a věcné aj.

Z hlediska optimalizace nabídky služeb je vhodné, aby se producent služeb zabýval dalšími klasifikacemi, které berou v úvahu i jiné aspekty, jako je například charakter poptávky po službě (konstantnost či sezónnost, fluktuace, špičky aj.), či způsob distribuce, kde je možnost využít moderních technologií (Internetu, automatizace aj.), či možnost individualizace služby pro zákazníka (zakázková produkce či standardizace apod.). (Parmová, 2004)

V případě této práce, je pozornost zaměřena na **komerční služby**, a to *maloobchod, cestovní ruch a ostatní*. Výhradně však na služby cestovního ruchu. Proto je nezbytné tyto služby charakterizovat a vymezit.

2.2 Komerční služby

2.2.1 Maloobchod

V klasifikaci CZ-NACE je maloobchod zařazen do sekce G společně s velkoobchodem a opravou a údržbou motorových vozidel.

Pražská a Jindra (2006) ve své knize chápou obchod a tedy i maloobchod v několika základních polohách. V nejobsáhlejších pojetí definují obchod jako „činnost zahrnující nákup a prodej zboží“. Kromě toho uvádí, že „obchod představuje i činnosti, při nichž se neobchoduje se zbožím, ale i se službami, s informacemi či finančními produkty“. Z toho je zřejmé, že v nejširším slova smyslu patří do obchodu i služby. V užším pojetí je definován obchod v institucionálním pojetí, který „představuje subjekty zabývající se převážně obchodem, tedy subjekty nakupující fyzické zboží, za účelem dalšího prodeje bez jeho podstatnější úpravy“.

„Maloobchod zahrnuje všechny aktivity, které jsou spojeny s prodejem zboží nebo služeb konečným spotřebitelům pro neobchodní použití. Maloobchodem nebo prodejnou je jakýkoliv subjekt podnikání, jehož tržby plynou převážně z maloobchodního prodeje“.
(Kotler, Armstrong, 2004)

Téměř identickou definici jako Pražská s Jindrou a Kotler s Armstrongem uvádí též živnostenský zákon (zákon č.455/1991 Sb.), který definuje maloobchod jako „nákup a prodej zboží za účelem jeho prodeje přímému spotřebiteli“. Maloobchod je součástí tzv. živností volných ohlašovacích, což znamená, že k jejímu provozování musí být splněny pouze všeobecné podmínky dané zákonem.

2.2.2 Cestovní ruch

Cestovní ruch je považován za významný společensko-ekonomický fenomén, jak z pohledu jednotlivce, tak i společnosti. Společně s obchodem s ropou a automobilovým průmyslem patří cestovní ruch ve světovém měřítku ke třem největším exportním odvětvím. (Hesková a kol., 2006)

Jednotné definování cestovního ruchu vyčerpávajícím způsobem je velice obtížné. (Malá, 1999) Za jednu z nejužitečnějších definic pojmu „cestovní ruch“ lze považovat definici Světové organizace cestovního ruchu (UNWTO, dříve WTO), která charakterizuje cestovní ruch jako „činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa ležícího mimo její běžné prostředí (místo bydliště), a to na dobu kratší než je stanovená, přičemž hlavní účel cesty je jiný než výkon výdělečné činnosti v navštíveném místě“.
(Hesková a kol., 2006)

V České republice se podíl cestovního ruchu na HDP pohybuje na úrovni 4 %, příjmy z celého odvětví čítají přes 100 mld. Kč a v ekonomice cestovního ruchu je dle relevantních odhadů zaměstnáno okolo 13 % obyvatelstva. Zásadními dokumenty pro rozvoj cestovního ruchu v ČR jsou Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR, Strategie hospodářského růstu a Strategie regionálního rozvoje. Rozvoj cestovního ruchu musí respektovat možnosti území a limity jeho funkčního využití obsažené v Politice územního rozvoje a musí být v souladu s principy udržitelného rozvoje, Státní politikou životního prostředí a ochranou přírody. (Strategie regionálního rozvoje, 2006)

Služby cestovního ruchu

Cestovní ruch je souhrnem mnoha služeb, které slouží k dosažení jediného cíle – uspokojení potřeb zákazníka, z čehož vyplývají následující definice služeb cestovního ruchu. Definice jednotlivých autorů jsou téměř identické. „Službami cestovního ruchu rozumíme všechny služby, které zabezpečují potřeby vzniklé v rámci cestovního ruchu.“ (Malá, 1999)

Služby cestovního ruchu lze definovat i jako „činnosti směřující k uspokojování potřeb účastníků cestovního ruchu“. (Čech, 1998)

Dle Orišky (1999) služby cestovního ruchu představují „činnosti nehmotného charakteru, jejichž výsledkem je buď individuální, nebo společensky užitečný efekt“.

Hesková a kolektiv (2006) ve své knize, věnující se cestovnímu ruchu, charakterizují služby cestovního ruchu jako „heterogenní soubor užitečných efektů určených na uspokojování potřeb účastníků cestovního ruchu“. Dále se Hesková a kolektiv zmiňují o průřezovém charakteru služeb cestovního ruchu, tj. produkují je nejen podniky cestovního ruchu, ale i další subjekty soukromého a veřejného sektoru.

Služby cestovního ruchu, jsou specifické ještě dalšími charakteristikami (Királová, 2006):

- **zvýšenou mírou emocionálních faktorů při koupi služeb** (prestiž, móda, následování idolu)
- **důrazem na ústní reklamu**
- **rostoucími nároky na jejich jedinečnost** (nutnost překonat určitou bariéru v zájmu koupě a spotřeby služby)
- **důležitostí image při koupi** (např. při výběru ubytovacího zařízení, restaurace apod.)
- **důležitostí zprostředkovatelů prodeje vyplývající z časového nesouladu mezi koupí a spotřebou služby** (ubytování se kupuje často i měsíce před cestou)
- **zvýšenou potřebou kvalitních podpůrných materiálů** (vzhledem k jejich nehmotnosti a nemožnosti si je před koupí vyzkoušet)
- **prudkým nárůstem využívání informačních technologií při porovnávání konkurenčních nabídek a následném rozhodování o koupi, což motivuje poskytovatele k stále novým aktivitám podpory prodeje**

- **zvláštním důrazem na komunikační dovednosti poskytovatele služeb** (interpersonální komunikace, argumentace, přesvědčování, ale i jazykové znalosti)

2.2.3 Klasifikace služeb cestovního ruchu

Klasifikace služeb cestovního ruchu je možná z mnoha hledisek, což je způsobeno jejich různorodostí. V klasifikaci CZ-NACE spadá cestovní ruch vzhledem k jeho rozmanitosti do více sekcí. Do sekce I spadá ubytování, stravování a pohostinství a do sekce R je zařazena kulturní, zábavní a rekreační činnost.

Z hlediska uspokojování potřeb většina autorů a autorek ve svých publikacích rozlišuje základní služby a doplňkové služby. Základní služby uspokojují obvykle primární potřeby účastníků cestovního ruchu. Jedná se tedy o služby ubytovací, stravovací a dopravní. (Hesková a kol., 2006)

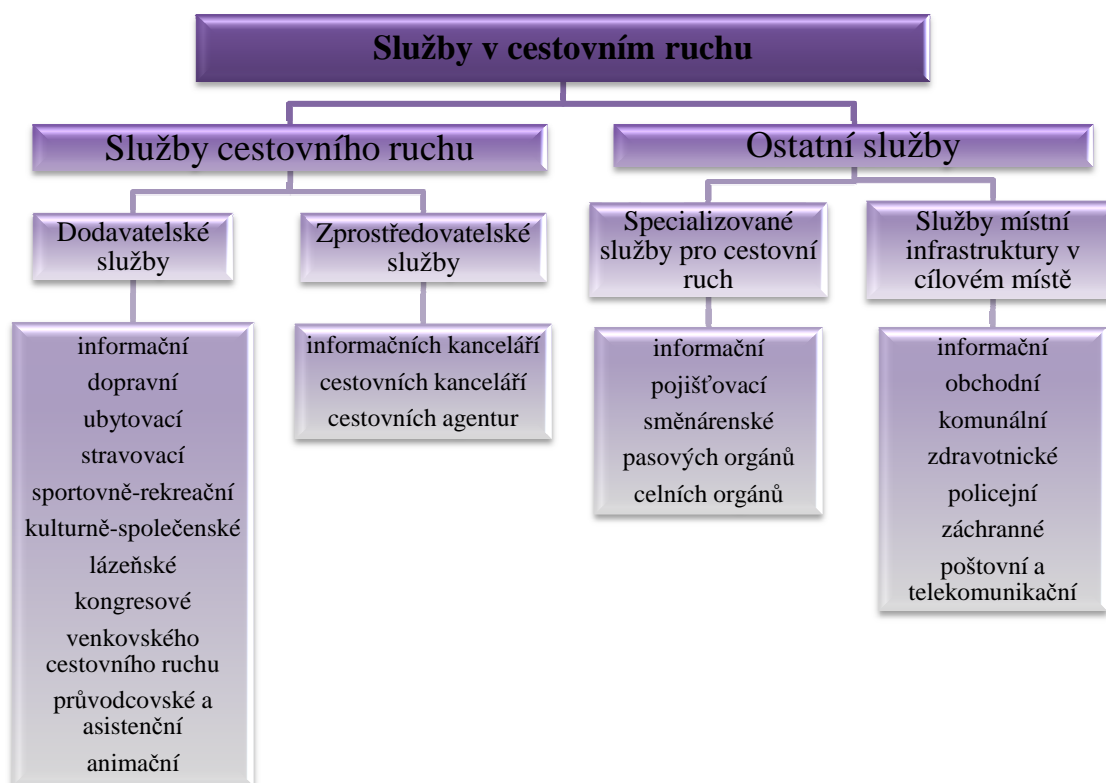
Čech (1998) toto vymezení základních služeb ještě rozvádí tím, že jde o služby pro účast na cestovním ruchu nezbytné. Doplňkové služby uspokojují sekundární potřeby účastníků cestovního ruchu, např. sportovně-rekreační, kulturně-společenské apod. (Hesková a kol., 2006) Jsou také chápány jako služby, které jsou podmínkou účasti na cestovním ruchu, ale navazují (doplňují) na služby základní. (Čech, 1998)

Tito autoři dále uvádějí mnoho jiných klasifikací služeb cestovního ruchu. Zejména však podle charakteru spotřeby na osobní a věcné. Z ekonomického hlediska na placené a neplacené, z časového hlediska na sezonní a mimosezonní.

Druhé členění služeb v cestovním ruchu

Nejčastěji jsou služby v cestovním ruchu klasifikovány dle druhového členění. Proto je mu v této práci věnována vyšší pozornost. Služby v cestovním ruchu jsou členěny na služby cestovního ruchu a ostatní služby. Služby cestovního ruchu (tourism services) jsou výlučně nebo převážně určené na uspokojování potřeb účastníků cestovního ruchu, ostatní služby jsou určené převážně místnímu obyvatelstvu s tím, že účastníkům cestovního ruchu je určena část jejich produkce. (Hesková a kol., 2006)

Obr. 1: Druhové členění služeb v cestovním ruchu

Zdroj: Hesková a kol., 2006

Dodavatelské služby

- Informační služby

Informační služby umožňují šíření objektivních poznatků o cílových místech cestovního ruchu, objektech cestovního ruchu a službách, čímž napomáhají a usměrňují rozhodování účastníků cestovního ruchu. Především se jedná o poradenskou činnost. Významným zdrojem informací jsou cestovatelské příručky, průvodci, různé druhy map, turistická informační centra aj. (Hesková a kol., 2006)

- Dopravní služby

Umožňují přepravu účastníka cestovního ruchu z místa trvalého bydliště do cílového místa a zpět. Zahrnují i pohyb v cílovém místě. (Hesková a kol., 2006)

Jsou podmínkou rozvoje cestovního ruchu a předpokladem realizace cílů účasti na cestovním ruchu. (Orieška, 1999)

Dopravní služby jsou služby, které jsou spojeny se zabezpečením přepravy účastníků a jejich zavazadel, včetně poskytování informací o dopravních spojích, s rezervováním

míst v dopravních prostředcích, prodejem dopravních cenin apod. (Drobná, Morávková, 2004)

- Ubytovací služby

V publikaci od Heskové a kolektivu (2006) jsou označovány ubytovací služby jako služby, které souvisí s pobytovou stránkou cestovního ruchu. Umožňují přenocování nebo přechodné ubytování v cílovém místě. Ubytovací služby poskytují veřejnosti přístupná ubytovací zařízení, která pracují na ziskovém principu (tzv. komerční zařízení) nebo na neziskovém principu (zařízení občanských sdružení, podnikové rekreační zařízení atd.). Zmínění autoři rozlišují ubytovací služby během přepravy a v cílových místech. Součástí ubytovacích služeb je řada dalších doplňkových služeb, které mohou být jak placené, tak neplacené.

V České republice jsou ubytovací zařízení rozdělena na základě **Oficiální jednotné klasifikace ubytovacích zařízení** podle kategorií – hotely, penziony, motely, ostatní ubytovací zařízení a dále podle pěti tříd prostřednictvím jedné až pěti hvězdiček. Oficiální jednotná klasifikace ubytovacích zařízení je dobrovolným systémem zajišťujícím transparentnost služeb a jistou úroveň kvality pro domácí i zahraniční turisty. Platnost stávající klasifikace končí s rokem 2009 a všechna ubytovací zařízení, která budou chtít využívat výhod Oficiální jednotné klasifikace ubytovacích zařízení, budou muset požádat v roce 2009 o recertifikaci s platností na další tři roky (2010 – 2012). (Oficiální jednotná klasifikace ubytovacích zařízení, 2009)

- Stravovací služby

Stravovací služby zabezpečují uspokojování základních potřeb výživy účastníků cestovního ruchu. (Orieška, 1999) Přispívají k zotavení a vytvářejí větší fond volného času využitelný na uspokojování potřeb účastníků cestovního ruchu. Jsou cílem účasti na cestovním ruchu. Jde o služby základního stravování, doplňkového stravování a občerstvení, jakož i o společensko-zábavní služby, spojené s hudební produkcí, kulturním programem, případně další služby. Stravovací služby se rozlišují na stravovací služby během přepravy a v cílových místech. (Hesková a kol., 2006)

- Sportovně-rekreační služby

Hesková a kolektiv (2006) i Orieška (1999) shodně uvádějí, že sportovně-rekreační služby jsou z hlediska cíle účasti na cestovním ruchu považovány za jedny

z nejvýznamnějších služeb. Jejich poskytování a spotřeba souvisí se snahou využít volný čas formou aktivního odpočinku včetně určitého stupně fyzické zátěže jako protipól převážně stereotypnímu způsobu života.

- Kulturně-společenské služby

Kulturně-společenské služby uspokojují společenské a kulturní potřeby účastníků cestovního ruchu. Poskytují je kulturní, společensko-zábavní a osvětová zařízení. V některých případech jsou cílem účasti na cestovním ruchu. (Orieška, 1999)

- Lázeňské služby

V publikaci od Heskové a kolektivu (2006) jsou charakterizovány lázeňské služby jako komplex činností souvisejících s lázeňskou léčbou a pobytem v lázních. Léčba je zaměřena na prevenci, stabilizaci či zlepšení zdravotního stavu. Poskytování lázeňských služeb vyžaduje existenci přírodních léčivých zdrojů, balneoterapeutických zařízení a zařízení umožňující pobyt během lázeňské léčby. Lázeňské služby se diferencují na základní (zdravotnické, ubytovací, stravovací, společensko-kulturní služby) a doplňkové (léčebná kosmetika, manikúra, pedikúra, prodej suvenýrů atd.)

- Kongresové služby

Dle Heskové a kolektivu (2006) jsou kongresové služby určeny pro uspokojování potřeb účastníků kongresových akcí. Kongresové akce mají předem připravený odborný program se specifikovaným cílem jednání, který je kombinovaný s doprovodnými akcemi. Odborný program zabezpečuje iniciátor akce. Tento program vyžaduje existenci specifických materiálně-technických podmínek.

Drobná a Morávková (2004) připojují k vymezení kongresových služeb jejich klasifikaci. Kongresové služby ve své publikaci dělí na služby související s jednáním (zabezpečení a příprava prostorů, tisk kongresových materiálů, propagace, tlumočnické a překladatelské služby apod.), služby související s pobytem účastníků (ubytování, stravování, přeprava účastníků apod.), ostatní služby (recepční, průvodcovské, směnárenské apod.).

- Služby venkovského cestovního ruchu

Služby venkovského cestovního ruchu jsou relativně samostatným souborem služeb poskytovaných účastníkům venkovského cestovního ruchu včetně agroturistiky. Jejich poskytování vyžaduje vhodné zařízení lokalizované ve venkovském prostředí

a bezprostřední interakci producenta služeb a hosta. Jde o ubytovací služby (chata, chalupa, rolnický dům, usedlost apod.), stravovací služby, kdy se často využívá nabídka produktů vlastní výroby a doplňkové služby na venkově, mezi které se zařazují služby volného času včetně animace. (Hesková a kol., 2006)

Pro venkovský cestovní ruch se též používá pojem rurální cestovní ruch. Přitažlivost rurálního cestovního ruchu je založena na některých aspektech venkovského způsobu života. Tím je například rozsáhlá, tichá, klidná krajina, čistý vzduch, pracovní aktivity, zvyky a folklór, rozmanitá fauna a flora atd. (Udržitelný cestovní ruch, 2008)

- Průvodcovské a asistenční služby

Jde o osobní služby spojené s provázením skupin nebo jednotlivých účastníků cestovního ruchu. Jejich obsah je daný dohodnutým programem, standardem služeb a spojený s poskytováním informací. Hesková a kolektiv (2006) upozorňují na Českou technickou normu upravující terminologii služeb cestovních kancelářích a cestovních agentur. Kategorie pracovníků poskytujících péči – asistenci návštěvníkům vymezuje uvedená norma. Kategorie pracovníků jako je vedoucí zájezdu, doprovod zájezdu, místní zástupce, průvodce cestovního ruchu, animátor, hosteska, horský průvodce, vedoucí okružní plavby dále tato norma rozvádí a upravuje.

Průvodci v cestovním ruchu patří svou profesí mezi tzv. pracovníky prvního kontaktu, vytvářející mínění návštěvníků v cestovním ruchu. (Orieška, 2007)

- Animační služby

Animační služby v souvislosti s cestovním ruchem se na rozdíl od zahraničí vyskytují v našich podmínkách zatím jenom výjimečně. Animací se rozumí oživení, resp. aktivní využívání volného času nebo organizování a uskutečňování různých aktivit. Animace je podnětem, impulsem ke společné činnosti, jednání a chování. (Orieška, 1999)

Zprostředkovatelské služby

Zprostředkovatelské služby souvisí se zprostředkováním, často i organizováním a zabezpečováním činností podmiňujících a umožňujících účast na cestovním ruchu. Zprostředkování služeb, které jsou výsledkem činnosti dodavatelských podniků a organizací, zabezpečují hlavně cestovní kanceláře a cestovní agentury. Jde o rezervování míst v dopravních prostředcích, prodej dopravních cenin, rezervování

ubytovacích a stravovacích služeb, zprostředkování lázeňských služeb, pojištění atd. (Hesková a kol., 2006)

- Služby cestovní kanceláře

Hlavním předmětem činnosti cestovní kanceláře, označené i jako touroperátor, je organizování, nabídka a prodej zájezdů konečnému spotřebiteli, se kterým musí uzavřít cestovní smlouvu vlastním jménem. (Hesková a kol., 2006)

Pásková a Zelenka (2002) ve Výkladovém slovníku cestovního ruchu charakterizují cestovní kancelář jako organizaci, která nabízí, rezervuje a prodává vlastní zájezdy, zájezdy připravené jinými cestovními kancelářemi a další služby cestovního ruchu individuálním zájemcům a jiným cestovními kancelářím. Na rozdíl od cestovní agentury mohou být smlouvy o prodeji zájezdu individuálnímu zákazníkovi uzavřeny jejím jménem u zájezdů, které sama připravila.

Činnost cestovní kanceláře přesně vymezuje zákon o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu. (zákon č.159/1999 Sb.) CK může nabízet a prodávat jednotlivé služby cestovního ruchu a na základě individuální objednávky prodávat jejich kombinace, organizovat kombinace služeb cestovního ruchu a nabízet je a prodávat jiné cestovní kanceláři za účelem jejího dalšího podnikání, zprostředkovávat prodej jednotlivých služeb cestovního ruchu pro jinou cestovní kancelář nebo cestovní agenturu, případně pro jiné osoby (dopravce, pořadatele kulturních, společenských a sportovních akcí apod.). Dále zprostředkovávat prodej zájezdu pro jinou cestovní kancelář (cestovní smlouva musí být v těchto případech uzavřena jménem cestovní kanceláře, pro kterou je zájezd zprostředkováván), prodávat věci související s cestovním ruchem, zejména vstupenky, mapy, plány, jízdní řády, tištěné průvodce a upomínkové předměty.

- Služby cestovní agentury

Cestovní agentura se od cestovní kanceláře liší tím, že při prodeji zájezdů konečným spotřebitelům může plnit jen funkci zprostředkovatele cestovní kanceláře, tj. prodejce zájezdu. (Hesková a kol., 2006) Cestovní agenturou se dle Páskové a Zelenky (2002) rozumí organizace prodávající zájezdy vytvořené cestovními kancelářemi. Individuálnímu zákazníkovi může cestovní agentura prodávat jednotlivé služby cestovního ruchu a zájezdy pouze jako zprostředkovatel cestovní kanceláře.

2.2.4 Ostatní služby

Do této oblasti řadíme nevýrobní a výrobní opravárenské služby, dále také osobní služby jako jsou například masáže, kosmetika, manikúra, pedikúra aj. (Ústav územního rozvoje, 2008)

2.3 Mikroregion

V Českém právním řádu se pojem mikroregion neobjevuje a tudíž ani nedefinuje jeho význam. Činnost zakládání mikroregionů podnítilo zejména Ministerstvo pro místní rozvoj, které vyhlásilo dotační pravidla pro získávání finančních prostředků z Programu obnovy venkova. Tento pojem je v souvislosti s dotační politikou využíván stále častěji.

Mikroregiony neboli menší územní celky blízké si svým územním rozložením, vznikají v České republice z nejrůznějších důvodů, většina z nich má právní formu svazků obcí v souladu se zákonem o obcích. (Labounková, 2005)

Vlk a kolektiv (2004) vymezují pojem mikroregion jako „právní osobu, která vzniká pro územně ucelenou oblast vymezenou přirozenými přírodními, technickými nebo historickými hranicemi nebo pojíci prvky. V obecné formě se jedná o spádové území, které využívá principu soudržnosti, kde více obcí propojuje a provazuje své zájmy a záměry jednotlivých akcí a aktivit s cílem vymezení a realizování žádoucích změn ve všech obcích nebo části obcí takto vymezeného území.“

2.4 Situační analýza

Janečková a Vašítková (1999) ve své publikaci, která se zabývá marketingem měst a obcí, uvádějí, že situační analýza odpovídá na otázku „Kde se obec v současné době nachází a kam směřuje?“ Autorky dále zdůvodňují, proč vlastně situační analýzu potřebujeme. Je to především z následujících důvodů:

- situační analýza slouží jako základ pro vypracování strategie i vlastních rozvojových programů města,
- slouží rovněž jako nástroj informování interních a externích partnerů obce.

2.4.1 Situační analýza z hlediska mikroregionu

Situační analýza je podkladem a hlavním faktografickým materiálem pro všechny další kroky procesu zpracování strategie rozvoje regionu. Slouží jako hlavní podklad pro další kroky zpracování dokumentu, vytyčení problémových oblastí, cílů a strategických směrů. Fakta a poznatky získané při zpracování situační analýzy mikroregionu jsou východiskem a hlavním podkladem pro zpracování SWOT analýzy. Posuzování území mikroregionu by mělo být proto založeno na komplexním přístupu se zaměřením na jeho předcházející vývoj a současnost. (Vlk a kol., 2004)

Struktura situační analýzy mikroregionu

Analytické informace charakterizující mikroregion je vhodné strukturovat do následujících kapitol:

- Základní geografická charakteristika mikroregionu a poloha
- Historický vývoj mikroregionu
- Analýza složek a funkčních systémů mikroregionu (demografická situace, sídla a bydlení, komerční služby a maloobchodní sféra apod.)
- Ekonomická situace mikroregionu
- Ekologická situace a ochrana životního prostředí ve správním území mikroregionu
- Širší vztahy mikroregionu. (Vlk a kol., 2004)

2.4.2 Analýza potenciálu cestovního ruchu

Analýza cestovního ruchu v destinaci se dle Királové (2003) provádí na základě analýzy složek primární nabídky cestovního ruchu a analýzy složek sekundární nabídky cestovního ruchu. Primární nabídka cestovního ruchu zahrnuje přírodní, kulturně-historický a kulturně-společenský potenciál. Účastník cestovního ruchu přichází do destinace za účelem uspokojení svých potřeb a splnění přání. Sekundární nabídka představuje prostředky ke splnění uvedených potřeb a přání.

3. Cíle a metodika

3.1 Cíl práce:

Hlavním cílem této bakalářské práce je popsat vybraný mikroregion se zaměřením na danou oblast komerčních služeb. Konkrétně se jedná o mikroregion Netolicko a oblast služeb cestovního ruchu. Aby mohl být tento cíl naplněn, byly stanoveny dílčí cíle.

Jedním z dílčích cílů je provést situační analýzu a dalším dílčím cílem je vymezit předpoklady rozvoje služeb cestovního ruchu v mikroregionu Netolicko. Práce je zahrnuta do výzkumného záměru ZF JU MSM 600766 5806.

3.2 Hypotézy:

- Hypotéza 1: *Nezaměstnanost v mikroregionu Netolicko je vyšší než v jižních Čechách.*
- Hypotéza 2: *Věková struktura obyvatelstva je rozdílná od průměrné věkové struktury obyvatelstva jižních Čech.*
- Hypotéza 3: *Dostupnost komerčních služeb pro obyvatele mikroregionu Netolicko není dostatečná.*
- Hypotéza 4: *Vlastnictví podniků v mikroregionu Netolicko náleží převážně místním obyvatelům.*
- Hypotéza 5: *V mikroregionu Netolicko, mezi poskytovateli komerčních služeb, převládají neinstitucionalizované formy spolupráce.*

3.3 Metodika:

Metodika práce byla vytvořena tak, aby bylo možné naplnit stanovené cíle.

- Studium teoretických východisek

Prvním krokem, z důvodu hlubšího porozumění této problematice, bylo studium teoretických východisek. Na základě studia těchto sekundárních dat byla vypracována literární rešerše. Jako zdroje sekundárních dat sloužily odborná literatura především o službách, cestovním ruchu, zkoumaném území a dále také internetové stránky věnující se této problematice.

- Situační analýza mikroregionu a analýza služeb cestovního ruchu

Dalším nezbytným krokem bylo provedení analýzy mikroregionu. Cílem je představit sledovanou oblast z různých pohledů, a to pomocí obecné charakteristiky, geografického vymezení, stručné historie, demografické a ekonomické situace, analýzy komerčních služeb se zaměřením na služby cestovního ruchu (analýza složek primární a sekundární nabídky cestovního ruchu), zhodnocením ekologické situace a ochrany životního prostředí a širších vztahů mikroregionu.

- Marketingový výzkum

Pro získání potřebných primárních dat byl zrealizován marketingový výzkum. Nástroje marketingového výzkumu byly analogické s ostatními studenty řešícími stejný výzkumný problém, rozdíly byly pouze ve zvolených oblastech výzkumu předpokladů rozvoje komerčních služeb. Pro získání potřebných informací pro tuto bakalářskou práci byl prováděn primární kvantitativní výzkum formou dotazování podle předem připravených dotazníků a dále kvalitativní výzkum formou řízených rozhovorů se starosty obcí mikroregionu Netolicko.

Dotazníkové šetření

Primární data byla sbírána ve většině případů pomocí dotazování tváří v tvář, v malé části pomocí písemného dotazování. Základním souborem byly všechny podnikatelské subjekty poskytující komerční služby, převážně služby cestovního ruchu, v oblasti mikroregionu Netolicko. Určení vzorku proběhlo systematickým náhodným výběrem dle seznamů podnikatelských subjektů poskytujících komerční služby od starostů jednotlivých obcí. Systematický náhodný výběr probíhal zvlášť pro každou obec mikroregionu. Celkem bylo pro kvantitativní výzkum vybráno 50 subjektů. Vzhledem k vysoké koncentraci subjektů v Netolicích, bylo pro toto město vybráno losem 25 subjektů. Zbylých 25 subjektů bylo vybíráno v jednotlivých obcích postupně losem ze seznamů subjektů. Z celkového vzorku (50) byla návratnost 41 dotazníků, což je 82% návratnost.

Dotazník (viz příloha 2) obsahuje uzavřené otázky, a to jak dichotomické tak i polytomické a také otevřené otázky. V úvodním sdělení dotazníku je představení

tazatele, vysvětlení účelu výzkumu a informace o způsobu nakládání s osobními údaji. (Vojtko, 2008) V první části jsou otázky zaměřené na podrobnější specifikaci služeb, především služeb cestovního ruchu, dále otázky zjišťující využití kapacit a cenovou úroveň služeb. Poté následuje skupina otázek zaměřená na turisty v mikroregionu a skupina otázek týkající se organizované formy spolupráce. Zbylé otázky se týkají zaměstnanců, oblasti podnikání a ziskovosti podniku. V závěru dotazníku je poděkování respondentům a umístění provozovny (obec). Dotazník obsahuje informace identifikující dotazník, tazatele a datum.

Odpovědi v dotaznících byly kódovány číselnými hodnotami do programu MS Excel na základě společného kódovacího rámce. Po zakódování všech získaných dat bylo možné data vyhodnotit. Pro lepší přehlednost byla data upravena do grafů.

Řízené rozhovory

Řízené rozhovory byly uskutečněny se starosty jednotlivých obcí mikroregionu Netolicko. Konkrétně se jednalo o rozhovor, kdy byly kladeny předem stanovené otázky a případně některé doplňující otázky. Rozhovory proběhly s devíti z celkových deseti starostů obcí mikroregionu. Shrnuté výsledky řízených rozhovorů jsou v podkapitole 4.2 Vlastní výzkum a jeho vyhodnocení. Jednotlivé rozhovory viz příloha 9.

- Profil mikroregionu vzhledem ke službám cestovního ruchu

Na základě informací z kvantitativního a kvalitativního výzkumu byl vypracován krátký profil mikroregionu vzhledem ke službám cestovního ruchu.

- Vymezení předpokladů rozvoje služeb cestovního ruchu

Informace získané z provedených analýz, dotazníkového šetření a řízených rozhovorů sloužily k vymezení předpokladů rozvoje služeb cestovního ruchu. Kapitola se zabývá zhodnocením základních služeb cestovního ruchu a důvody návštěvy mikroregionu turisty. Jsou navržena možná zlepšení situace. Součástí kapitoly je také část věnující se zhodnocení podpory přílivu turistů a spolupráci mezi subjekty v mikroregionu, dále komparace některých skutečností s výzkumem provedeným firmou Besi, a.s. v roce 2004 a poslední část této kapitoly se věnuje hlavním problémům v rozvoji cestovního ruchu v mikroregionu Netolicko.

4. Situační analýza

4.1 Popis mikroregionu Netolicko

4.1.1 Obecná charakteristika

Mikroregion Netolicko

Mikroregion Netolicko je zájmovým sdružením jihočeských obcí a venkovských sídel, vzájemně si blízkých především geografickou polohou, přírodním prostředím, kulturně historickými tradicemi, hospodářskou a demografickou skladbou. Sdružení vzniklo dne 23. 03. 2003 s právní formou svazku obcí, zaregistrovaného u Krajského úřadu Jihočeského kraje České Budějovice. (Rozvojová strategie svazku obcí, 2004) V čele tohoto mikroregionu stojí město Netolice s jeho předsedou a jednatelem.

Důvod vzniku mikroregionu Netolicko:

Důvodem vzniku mikroregionu Netolicko je řešení společných problémů obcí a uskutečňování Programu obnovy vesnice.

Předmět činnosti:

Předmět činnosti mikroregionu Netolicko je v souladu se zákonem o obcích (zákon č.128/2000 Sb). Jeho součástí je také cestovní ruch a jeho rozvoj.

Cíle a strategie

Hlavními cíly jsou dle Strategie rozvoje uvedené v Rozvojovém plánu svazku obcí mikroregionu Netolicko čtyři prioritní oblasti. První prioritní oblastí je venkovská infrastruktura a životní prostředí, další prioritní oblastí je podnikání a rozvoj cestovního ruchu, třetí oblastí je zemědělství a lesnictví a poslední prioritní oblastí je kvalita života. Každá z uvedených prioritních oblastí má stanoveny své cíle.

Cíle první prioritní oblasti (venkovská infrastruktura a životní prostředí) jsou:

- Zlepšit stav technické infrastruktury obcí jako nezbytné podmínky pro jejich další rozvoj.
- Zlepšit stav ovzduší, krajiny a životního prostředí.

Cíl druhé prioritní oblasti (podnikání a rozvoj cestovního ruchu) je:

- Zlepšit podmínky pro rozvoj podnikání a cestovního ruchu v obcích.

Cíl třetí prioritní oblasti (zemědělství a lesnictví) je:

- Zajistit trvale udržitelné hospodaření na zemědělské a lesní půdě.

Cíl čtvrté prioritní oblasti (kvalita života) je:

- Zajistit podmínky pro kvalitní život místních obyvatel. (Rozvojová strategie svazku obcí, 2004)

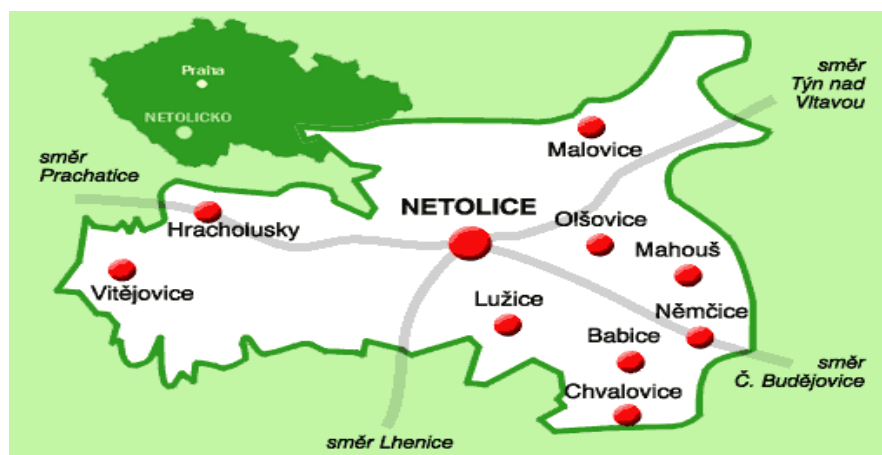
4.1.2 Základní geografická charakteristika mikroregionu a poloha

Mikroregion Netolicko se nachází v jižních Čechách v okrese Prachatice, rozkládá se ve velice atraktivní krajině, v těsném kontaktu s masivem Šumavy a jihočeských Blat, mezi nejvýznamnějšími turistickými centry jižních Čech, reprezentovanými městy Český Krumlov, České Budějovice, Hluboká nad Vltavou a Prachatice. Leží na okraji Českobudějovické pánve, poseté zadumanými oky rybníků. Jedná se o typický venkovský region. (Beneš, Stejskal, Ouroda, 1998)

Mikroregion Netolicko je tvořen 10 obcemi. Netolicko je možné zařadit mezi oblasti menšího ekonomického významu, avšak z důvodu bezprostřední blízkosti a výhodnému dopravnímu napojení na město Prachatice a České Budějovice je důležitost regionu podstatně zesílena.

Značný výskyt rybníků, lesů, ale i kulturních památek svědčí o atraktivnosti této oblasti jak pro turisty vyhledávající zajímavou architekturu, tak i návštěvníky toužící po odpočinku či relaxaci v klidné přírodě. Síť značených pěších stezek, cyklotras i dopravních komunikací nově doplňují také dvě naučné stezky, vybudované v rámci projektu Historická krajina Netolicka a vznikající archeopark v Netolicích. Z těchto důvodů je prioritou rozvojového plánu mikroregionu rozvoj cestovního ruchu a drobného podnikání. (Mikroregion Netolicko, 2009a)

Obr. 2: Mapa mikroregionu Netolicko

Zdroj: Mikroregion Netolicko, 2009a

Hlavním centrem mikroregionu je město Netolice, a to i z pohledu cestovního ruchu. Členy mikroregionu jsou dále obce (Obr. 2) Babice (Zvěřetice), Hracholusky (Žitná, Obora, Vrbice), Chvalovice, Lužice, Mahouš, Malovice (Holečkov, Hradíště, Krtely, Malovičky, Podeřístě, Rábín, Setuň), Němčice (Sedlovice), Olšovice, Vítějovice. Celková rozloha mikroregionu je dle údajů z Regionálního informačního servisu 11 126 hektarů a počet obyvatel k 31. 12. 2007 je 4 972. (Regionální informační servis, 2009a)

4.1.3 Historie

Množství pravěkých památek, hradišť a mohylových pohřebišť dokládá stáří zdejšího osídlení. Město Netolice leží na křižovatce dávných obchodních stezek a patří k nejstarším městům v Čechách. Netolický hrad byl od 12. století důležitým přemyslovským správním a obchodním střediskem pro značnou část jižních Čech (Rozvojová strategie svazku obcí, 2004). Jméno Netolice je odvozeno od kmene Netoliců, který podle Kosmovy kroniky tuto oblast obýval. (Podhorský, 2007)

O existenci řady okolních obcí jsou písemné zmínky již ve 13. století. Například Malovice a zdejší hrad byly kolébkou známého šlechtického rodu Malovců. Důležitým předělem pro život obyvatel mikroregionu a utváření krajiny bylo 16. století, kdy správu nad Netolickem převzal rod Rožmberků. Ti začali budovat síť rybníků a vystavěli také zámek Kratochvíle s rozsáhlou oborou pro zvěř. (Mikroregion Netolicko, 2009a) Díky své historii a výhodné zeměpisné poloze má rybníkářství na Netolicku velmi staré

kořeny. Pro zdejší krajinu jsou významné rybníky, které jsou především dílem Štěpánka Netolického a Jakuba Krčína z Jelčan. K nejvýznamnějším rybníkům Netolicka patří Mnich, Podroužek, Benýdkov, Hrbovské rybníky.

Nyní je záměrem obcí mikroregionu ochrana tohoto území jako chráněné krajinné památkové zóny Netolická obora a její využití pro rozvoj cestovního ruchu. Do severního území mikroregionu zasahuje Chráněná krajinná památková zóna Chelčicko-Lomecko, rozkládající se v oblasti kolem známého poutního místa Lomec. (Rozvojová strategie svazku obcí, 2004)

4.1.4 Demografická situace

Celkový počet obyvatel mikroregionu Netolicko je dle Veřejné databáze Českého statistického úřadu k 31. 12. 2007 4 972, z toho mají Babice (Zvěřetice) 91 obyvatel, Hracholusky (Žitná, Obora, Vrbice) 479 obyvatel, Chvalovice 166 obyvatel, Lužice 40 obyvatel, Mahouš 150 obyvatel, Malovice (Holečkov, Hradíště, Krtely, Malovičky, Podeřístě, Rábín, Setuň) 638 obyvatel, Netolice 2 702 obyvatel, Němčice (Sedlovice) 184 obyvatel, Olšovice 39 obyvatel, Vitějovice 483 obyvatel. (Veřejná databáze ČSÚ, 2009)

Věková struktura

Pro lepší srovnání jednotlivých demografických skupin (Tabulka 2) jsou údaje za celý mikroregion i Jihočeský kraj přepočteny na procenta. A dále srovnávány s analýzou demografických skupin obyvatel Netolicka, která byla vypracována z údajů roku 2001 firmou Besi, a.s. Z údajů za rok 2007 lze pozorovat u mikroregionu Netolicko mírně vyšší zastoupení předproduktivního věku oproti poproduktivnímu věku. Což ve srovnání s analýzou z roku 2001, kdy předproduktivní věk měl výrazně menší zastoupení na úkor poproduktivního věku, značí zlepšení. Ve srovnání s celým Jihočeským krajem situace skupiny v produktivním věku v mikroregionu odpovídá procentním údajům za Jihočeský kraj. V předproduktivním věku je procento v mikroregionu dokonce mírně vyšší a v poproduktivním věku je v mikroregionu menší procentní zastoupení obyvatel ve srovnání s Jihočeským krajem.

Tabulka 2: Věková struktura obyvatelstva

Název obce	Počet obyvatel	0-14 let	15-59 let	60-64 let	65 a více let
Babice	91	22	50	3	16
Hracholusky	479	80	306	28	65
Chvalovice	166	25	103	16	22
Lužice	40	4	24	1	11
Mahouš	150	42	105	9	12
Malovice	638	95	414	31	98
Němčice	184	28	128	8	20
Netolice	2 702	395	1768	150	389
Olšovice	39	4	23	0	7
Vitějovice	483	67	317	33	66
Celkem mikroregion	4 972	762	3238	279	706
% zastoupení jednotlivých demografických skupin		15,29%	64,95%	5,60%	14,16%
Celkem Jihočeský kraj	633 264	91 545	408 993	41 006	91 720
Jihočeský kraj % zastoupení demografických skupin		14,46%	64,58%	6,48%	14,48%

Zdroj: Regionální Informační Servis, 2009b – údaje o jednotlivých obcích k 31. 12. 2007

4.1.5 Ekonomická situace mikroregionu

Ekonomické subjekty jsou přirozeně vázány na Netolice, jako větší územní celek, kde ve srovnání s jinými obcemi mikroregionu významně převažuje zdroj pracovní síly a poptávky.

V mikroregionu je 70,5 % ekonomicky aktivních obyvatel. Podnikání na Netolicku je v převážné míře zaměřeno na oblast služeb – pohostinství, nabídky drobných stavebních prací, prodeje potravinářského zboží, rekreačního využití v letní sezóně aj. Další segment je tvořen podnikatelskou činností v zemědělství, specificky ovocnářství a chov koní. Větší zemědělské podniky se nacházejí v Němčicích, Hracholuskách a Rabíně. Tento druh podnikání plně vychází z charakteristiky regionu a má zde poměrně dobrou tradici, v minulosti představoval jednu z největších nabídek pracovních míst. Průmysl je soustředěn hlavně ve městě Netolice. Lokalita za nádražím ČD o výměře asi 7 ha je vymezená územním plánem jako průmyslová zóna pro budoucí investory. (Mikroregion Netolicko, 2009a)

Velkým problémem nejenom mikroregionu Netolicko, ale i jiných oblastí, je absence kvalifikované pracovní síly, která by svými zkušenostmi mohla podnikatelskou činnost rozvíjet. (Rozvojová strategie svazku obcí, 2004)

Ekonomické subjekty

V současné době je podnikatelská struktura různorodá. Nejvíce podnikatelských subjektů, se nachází přímo v Netolicích, v ostatních obcích jsou zastoupeni zejména drobní soukromí podnikatelé. Následující tabulka (Tabulka 3) ukazuje počty ekonomických subjektů podle odvětví činnosti v jednotlivých obcích. Jak již bylo řečeno, nejvíce subjektů 563 je v Netolicích. Z obcí mají nejvíce ekonomických subjektů Vitějovice (159), Hracholusky (149) a Malovice (143). Naopak nejméně ekonomických subjektů mají obce Lužice (10) a Olšovice (10).

Tabulka 3: Počet ekonomických subjektů podle hlavního odvětví činnosti

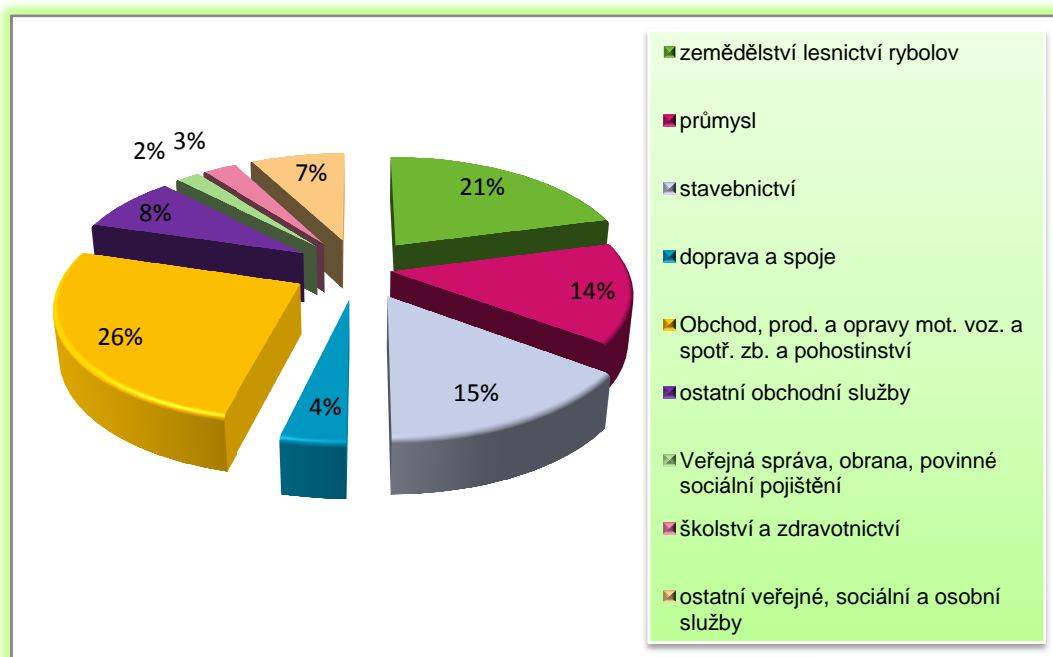
		Počet ekonomických subjektů podle hlavního odvětví činnosti k 31.12.2007									
Název obce	Celkem	zemědělství lesnictví rybolov	průmysl	stavební ctví	doprava a spoje	Obchod, prodej a opravy motorových vozidel a spotřebního zboží a pohostinství	ostatní obchodní služby	Veřejná správa, obrana, povinné sociální pojištění	školství a zdravot nictví	ostatní veřejné, sociální a osobní služby	
sekce CZ-NACE Rev. 2.		A	B,C,D, E	F	H, J	G	G-S	O	P	R, S	
Babice	22	5	4	2	1	5	1	2	0	2	
Hracholusky	149	63	15	25	4	25	5	4	3	5	
Chvalovice	27	5	2	6	3	6	2	1	1	1	
Lužice	10	0	1	1	1	0	4	1	0	2	
Mahouš	40	12	4	4	2	10	2	2	1	3	
Malovice	143	41	23	12	7	32	11	5	2	10	
Němčice	53	8	6	12	2	16	2	2	0	5	
Netolice	563	50	95	93	19	173	55	2	21	55	
Olšovice	10	4	2	2	0	1	0	1	0	0	
Vitějovice	159	57	16	19	4	36	14	2	4	7	
Mikroregion Netolicko	1176	245	168	176	43	304	96	22	32	90	

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, 2009 - údaje k 31. 12. 2007

V následujícím grafu (Obr. 3) je zobrazeno procentuelní zastoupení ekonomických subjektů mikroregionu podle odvětví činnosti. Největší podíl (26 %) tvoří obchod, prodej a opravy motorových vozidel a spotřebního zboží a pohostinství. O něco menší

zastoupení, a to 21 % má zemědělství, lesnictví a rybolov, 15 % stavebnictví a 14 % průmysl. Malý podíl mají ostatní obchodní služby (8 %), ostatní veřejné, sociální a osobní služby (7 %). Nejmenší procentuelní zastoupení mají odvětví doprava a spoje (4 %), školství a zdravotnictví (3 %) a veřejná správa, obrana, povinné sociální pojištění (2 %).

Obr. 3: Počet ekonomických subjektů podle odvětví činnosti

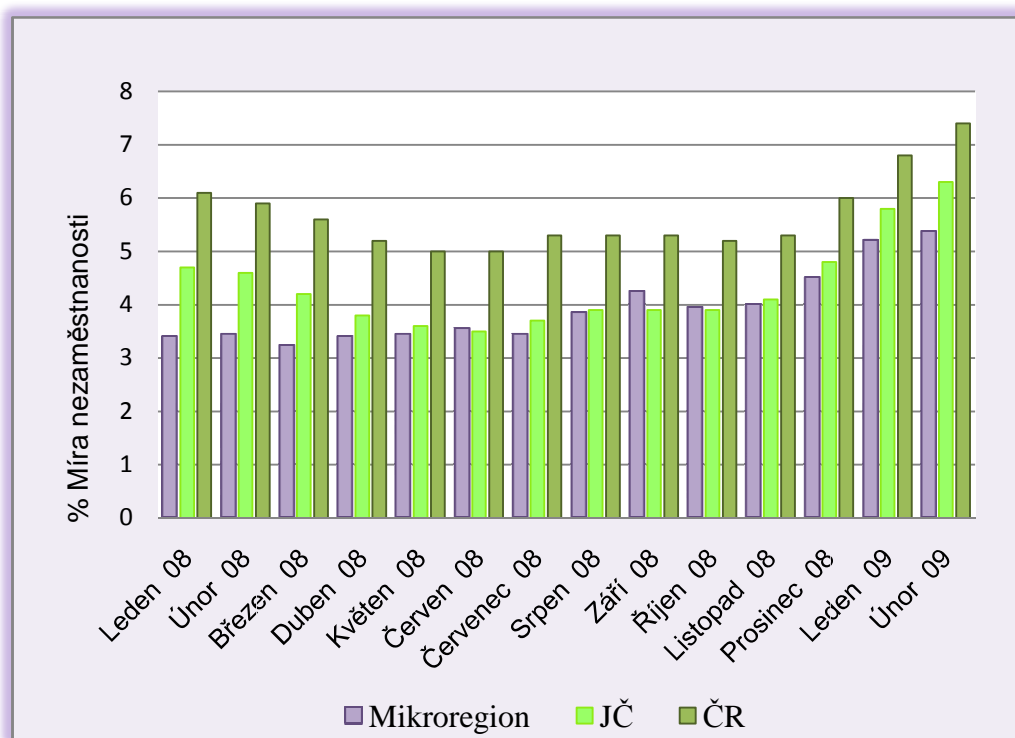
Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, údaje k 31. 12. 2007

Nezaměstnanost

Následující graf (Obr. 4) ukazuje vývoj míry nezaměstnanosti v mikroregionu za posledních 14 měsíců, pro srovnání je v grafu míra nezaměstnanosti za Jihočeský kraj a celou Českou republiku. Míra nezaměstnanosti je v jednotlivých měsících roku 2008 a dvou roku 2009 nižší a v některých případech srovnatelná s krajskou mírou nezaměstnanosti. V porovnání s vývojem ukazatele za Českou republiku, je míra nezaměstnanosti v mikroregionu výrazně nižší. Ukazatel míry nezaměstnanosti je pro celý mikroregion poměrně vyrovnaný, ale jednotlivé obce mají dosti kolísavé hodnoty míry nezaměstnanosti, tato situace je v nejmenších obcích způsobena také malým počtem ekonomicky aktivního obyvatelstva, takže i malý počet nezaměstnaných

znamená velký procentuální výkyv. Další vývoj, který lze z grafu vyčíst, je mírně se zhoršující vývoj nezaměstnanosti jak v mikroregionu, tak v Jihočeském kraji i České republice.

Obr. 4: Míra nezaměstnanosti leden 2008 až únor 2009

Zdroj: Měsíční zpravodaj Úřadu práce v Prachaticích, Leden 2008 - Únor 2009

4.1.6 Komerční služby se zaměřením na služby cestovního ruchu

4.1.6.1 Maloobchod

Značná část služeb tohoto typu je situována v hlavním centru mikroregionu, tedy ve městě Netolice. Nacházejí se zde různé druhy obchodů, např. podle druhu prodávaného zboží jsou zde obchody s potravinami, s nepotravinářským spotřebním zbožím, s ostatním průmyslovým zbožím včetně stavebnin a jiné. Problémem, který se týká maloobchodu v této oblasti, je každoroční ubývání úzce specializovaných prodejen, jako jsou železářství, prodejna sportovních potřeb, hodinářství, prodejna šicích potřeb. U stávajících maloobchodů se jedná o drobné prodejní jednotky, tzn. do 400 m² prodejní plochy. V Netolicích ani v celém mikroregionu není žádný supermarket (400 – 2500 m² prodejní plochy) ani hypermarket (nad 2500 m² prodejní plochy).

Co se týče služeb maloobchodu v ostatních obcích mikroregionu Netolicko, je situace neuspokojivá. Většina obyvatel je právě z tohoto důvodu vázána na město Netolice či jiná města. V obcích Hracholusky, Chvalovice, Malovice, Němčice a Vitějovice se nacházejí pouze obchody s potravinami a zbožím denní potřeby. Problémem v některých z obcí (např. Chvalovice) je otevírací doba, která je omezená jen na některé dny v týdnu. Ve zbylých obcích mikroregionu, tj. Babice, Lužice, Mahouš, Olšovice se dokonce nabídka těchto služeb maloobchodu nevyskytuje vůbec.

4.1.6.2 Cestovní ruch

Analýza složek primární nabídky cestovního ruchu

Přírodní potenciál

- Geomorfologický potenciál

Netolicko je malebnou, mírně zvlněnou krajinou s celkově velmi členitým reliéfem. Leží na přechodu mezi Šumavským podhůřím a Českobudějovickou pánví. Většina území patří k Netolické pahorkatině, jejíž nejvyšší částí je hřbet Jedlového vrchu (606 m. n. m.) a Kočičiny (607 m. n. m.) mezi Netolicemi a Hracholusky. Severovýchodní část Netolicka je součástí jihozápadního okraje Českobudějovické pánve s nadmořskou výškou 400 – 430 m. n. m. (Mikroregion Netolicko, 2009a) Kopcovitá krajina, především v okolí obcí Vitějovice a Hracholusky, je potenciálem pro rozvoj turistiky. Na území mikroregionu se vyskytují významná naleziště vltavínů. Naleziště těchto drahých kamenů jsou především v obcích Lužice a Babice. V minulosti měly význam doly na grafit, které jsou nyní zrušené.

- Klimatický potenciál

Z hlediska členění ČR spadá území obcí mikroregionu Netolicko do klimatických oblastí B a C, klimatické podoblasti B5 - mírně teplá, mírně vlhká až vlhká, vrchovinná. Tato oblast je charakterizována průměrnými ročními teplotami do 7 °C a průměrným ročním úhrnem srážek nad 600 – 650 mm. Vyšší polohy řešeného území spadají do chladné klimatické oblasti C, podoblasti C1 - chladná vlhká vrchovinná. Tato oblast je charakterizována průměrnými ročními teplotami do 4 – 5 °C a průměrným ročním úhrnem srážek 700 – 800 mm. (Rozvojová strategie svazku obcí, 2004)

- Hydrologický potenciál

Oblast Netolicka má výhodnou zeměpisnou polohu a přírodní podmínky, které jsou příznivé pro zakládání rybníků. Z tohoto důvodu má rybníkářství na Netolicku velmi staré kořeny. První zmínky o stavbě rybníků pocházejí již z 15. století.

Pro krajinu Netolicka jsou významné rybníky, které jsou převážně dílem Štěpánka Netolického a Jakuba Krčina z Jelčan. Nejslavnější místní rodák Štěpánek Netolický, rožmberský myslivec, a později též třeboňský hejtman, byl zakladatelem jihočeského rybníkářství.

K nejvýznamnějším rybníkům Netolicka patří např. Mnich (11 ha), Podroužek, Benýdkov, Hrbovské rybníky. Vodní osou Netolicka je Netolický potok, vznikající soutokem Melhutky a Stružky pod rybníkem Podroužek jižně od Netolic. Oba potoky pramení ve vyšším podhůří Šumavy a Blanského lesa. V oblasti Netolicka tvoří rybníky jeden z nejvýznamnějších krajinných prvků a přispívají ke zvýšení atraktivity území. (Mikroregion Netolicko, 2009b)

- Biologický potenciál

Flóra sehrává v nabídce destinace důležitou roli. Území Netolicka pokrývaly původně převážně listnaté a smíšené lesy. V současnosti je krajina převážně bezlesá. Větší lesní komplexy se nachází převážně v západní části mikroregionu v oblasti od Krtel a Velkého Boru po Žitnou, Hrbov a Horní Chrášťany. Na území Netolicka převažuje obdělávaná orná půda s mozaikou intenzivně využívaných luk bez významnějších rostlinných druhů. V zemědělské krajině jsou ekologicky cenné liniové stromové porosty. Důležitým krajinným prvkem jsou olšové luhy, doprovázející vodní toky. Pěknou ukázkou je olšový luh toku Mastnice jižně od Žitné, chráněný v **přírodní památce Mastnice**. Významná flóra (suťové bažankové jaseniny a měsíčnicové javořiny s dymnivkou dutou, měsíčnicí vytrvalou, bažankou vytrvalou aj.) roste v **přírodní památce Hrádeček**. V krajině Netolicka je rovněž registrováno několik desítek krajinařsky a historicky významných stromů, z nichž většina je soustředěna ve dvou krajinařsky významných alejích v blízkosti zámku Kratochvíle. (Mikroregion Netolicko, 2009b) Zámek Kratochvíle obklopuje nově upravená manýristická renesanční zahrada se záhony bylin a zemědělských plodin, komponovaných do geometrických obrazů. (Státní zámek Kratochvíle, 2009)

Fauna na Netolicku je zajímavá především pro návštěvníky, kteří se zajímají o sportovní rybolov a lov. Sportovní rybaření je možné na rybnících Mních a Mollerovský. Povolenky lze získat od Městského úřadu v Prachaticích. Významnou akcí určenou milovníkům koní, psů a myslivosti je parforsní hon v Netolické oboře.

Kulturně-historický potenciál

Mikroregion Netolicko má velmi bohatý kulturně-historický potenciál. Tento potenciál může být dobrým motivačním činitelem při výběru destinace. Pro Netolicko jsou jednou z hlavních atraktivit památky. Historické jádro města je od roku 1994 vyhlášeno městskou památkovou zónou. Po památkách města je vybudována naučná stezka Historická krajina Netolicka, tzv. malý okruh, a po památkách regionu naučná cyklostezka, tzv. velký okruh. Zajímavostí města jsou i tři šikmé věže a vodopády pod rybníkem Mních. Dále také Státní zámek Kratochvíle, který měl v roce 2007 27 724 návštěvníků. Přemyslovské hradiště, kostel Nanebevzetí Panny Marie a kostel sv. Václava či Archeopark, který je velkou raritou v jižních Čechách, jde o archeologickou památku prezentovanou moderní formou přímé rekonstrukce a další památky (Přehled památek mikroregionu viz příloha 3).

V obcích mikroregionu se nacházejí stavby lidové architektury, zdobené tzv. selským barokem či roubené domy. V obci Vitějovice je nejstarší roubený dům v Čechách z roku 1491. Na zalesněném vrchu Lomec se tyčí Barokní kostel Jména Panny Marie, poutní místo diecéze. Kostel svatého Mikuláše v obci Němčice je jednou z nejcennějších kulturních památek mikroregionu. V okolí některých obcí jsou mohylová pohřebiště. Obce Vitějovice, Zvěřetice a Mahouš byly vyhlášeny v roce 1995 vesnickými památkovými zónami.

Kulturně-společenský potenciál

Mezi nejvýznamnější kulturně-společenské, sportovní a jiné akce mikroregionu patří například **Májové oslavy v Netolicích**. Oslavy výročí osvobození republiky se konají každoročně 7. května v podvečer. Zahájení je u kostela sv. Václava položením věnců. Následuje tradiční lampiónový průvod a po setmění slavnostní ohňostroj. Odpoledne a v průběhu oslavy se konají ukázky historické bojové techniky armády USA.

Parforsní hon v Netolické oboře patří milovníkům koní, psů a myslivosti. Jedná se o jedinečnou podívanou a ojedinelou akci tohoto druhu v celé ČR.

Netolický motokros - každoročně se na motokrosové dráze Ingilinka v Netolicích jede několik závodů. **Posezení pod lípou** se koná vždy první srpnovou sobotu na netolickém náměstí. K vidění je zajímavá divadelní hra světoznámého **divadla Continuo**, které sídlí v Malovicích na Netolicku.

Každoročně se tak na Netolicku odehrávají zajímavé inscenace s prvky improvizace a akrobatickými prvky. Na Kratochvíli v zámecké zahradě každoročně startuje pásmo představení „**Divadelní léto na Kratochvíli**“. Představení hraje **ochotnický soubor Tyl** - amatérské divadlo s profesionálními výkony. **Netolické jarmarky** se konají třikrát do roka. Na konci května je to jarmark staročeský, v červnu jarmark u příležitosti netolických dostihů a na podzim na sv. Václava.

Kolem kolem Netolic je tradiční sportovní akce pro milovníky kol všech generací. Akce je pořádána s podporou nadace Jihočeské cyklostezky. Délka trasy bývá 20 – 30 km. **Netolické dostihy** jsou tradiční akcí konanou každoročně ke konci června na závodišti u zámku Kratochvíle.

Setkání příznivců starých traktorů se koná každoročně v Mahouši. K vidění je neobvyklá výstava a ukázka dobové orby. **Výlov rybníka Podroužek** - u tradičního podzimního výlovu tohoto třiceti hektarového rybníka u Netolic nechybí jihočeská muzika, občerstvení i možnost nákupu ryb a rybích specialit.

Netolický adventní čas se koná v polovině prosince, s trhy, perníčky a koledami, večer na náměstí v Netolicích. **Živý Betlém netolický** je k vidění každoročně v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Netolicích. (Blanský les - Netolicko, 2009a; informace od starostů obcí mikroregionu)

Analýza složek sekundární nabídky cestovního ruchu

- **Základní služby cestovního ruchu (ubytování, stravování, doprava)**

Ubytování

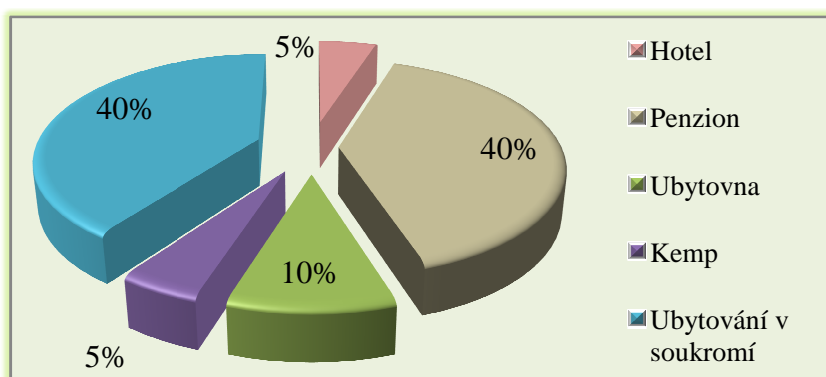
Český statistický úřad uvádí, že v roce 2008 zaznamenal cestovní ruch pokles zájmu o ubytování v hromadných ubytovacích zařízeních. Počty přenocování klesly o 3,8 %. Nárůst zaznamenaly pouze čtyř a tříhvězdičkové hotely (o 17,6 %, resp. o 5,2 %). Výrazně klesl počet přenocování v kempyech (o 13,6 %), v penzionech (o 14 %) a chatových osadách a turistických ubytovnách (o 12,1 %). (Český statistický úřad, 2009a)

Na základě vlastního šetření, které probíhalo v rámci analýzy mikroregionu, bylo zjištěno celkem 20 ubytovacích zařízení, která souhrnně poskytují 436 lůžek a 120 míst na volné ploše (k táboření). Z čehož vyplývá, že kapacita ubytovacích služeb v mikroregionu je spíše nízká.

Z výsledků analýzy kategorií ubytování na Netolicku (Obr. 5) je patrné, že nejčetnější kategorií ubytování jsou penziony (40 %) a ubytování v soukromí (40 %).

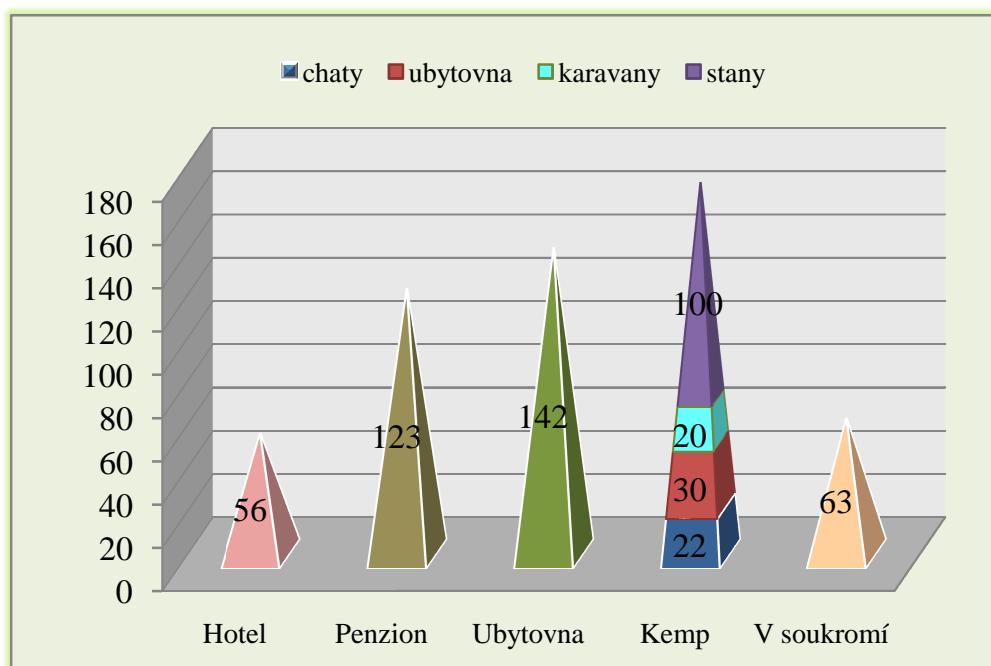
Ve struktuře ubytovacích zařízení je v mikroregionu Netolicko (Obr. 6) 1 hotel s 56 lůžky, který je zařazen do kategorie tříhvězdičkových, 8 penzionů s celkem 123 lůžky, 2 ubytovny s celkem 142 lůžky, 1 kemp s 22 lůžky v chatách, 30 lůžky v ubytovně, 100 místy pro stany a 20 místy pro karavany a 8 individuálních ubytovatelů s celkovou kapacitou 63 lůžek (přehled kapacit a vybavení ubytovacích zařízení viz příloha 4).

Obr. 5: Kategorie ubytování

Zdroje: Mikroregion Netolicko, 2009b; Blanský les – Netolicko, 2009b; informace od starostů jednotlivých obcí

Obr. 6: Kapacity jednotlivých kategorií ubytování

Zdroje: Mikroregion Netolicko, 2009b; Blanský les – Netolicko, 2009b; informace od starostů jednotlivých obcí

Při porovnání s kategoriemi a kapacitami ubytování za celý kraj, kdy v roce 2001 (poslední cenzus ubytovacích zařízení) bylo k dispozici v kraji 64,3 tisíc lůžek (z toho téměř polovina je sezónních) a kolem 20 tisíc míst na volné ploše (k táboření). Ve struktuře ubytovacích zařízení bylo 218 hotelů s 12,3 tisíci lůžek, 403 penzionů s 9,4 tisíci lůžek, 107 kempů s 8,3 tisíci lůžek, 406 ostatních hromadných ubytovacích zařízení s 26,8 tisíci lůžek a 1 671 individuálních ubytovatelů s 10,1 tisíci lůžek. (Český statistický úřad, 2009b) Z těchto údajů je zřejmé, že jak v celém kraji, tak v mikroregionu Netolicko je převaha zařízení, která poskytují individuální ubytovatele a penzionů. Následující údaj toto jen potvrzuje. Specifikem kraje je rovněž existence více než 25 tis. zařízení pro individuální rekreaci (chaty, rekreační chalupy).

Samotné město Netolice, jako centrum Netolicka, disponuje s největší lůžkovou kapacitou v celém mikroregionu. Ze zastoupení jednotlivých kategorií ubytování zde převládají penziony. Dále se zde nacházejí 2 ubytovny a zmiňovaný kemp. Návštěvníci této destinace mají možnost ubytovat se v hotelu, který je pouze jediný v celém mikroregionu.

Němčice jsou obcí nacházející se v dobré poloze při hlavním silničním tahu České Budějovice – Prachatice. Ubytovací kapacity jsou ve 2 zařízeních, a to ubytování v soukromí a dále v nově zrekonstruované chalupě, která nabízí rozšířené kapacity.

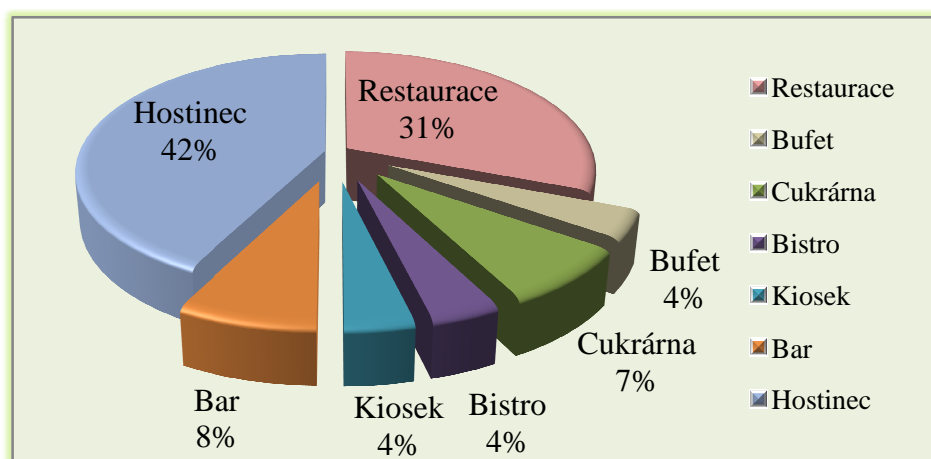
Obce Vitějovice, Hracholusky a Malovice vzhledem ke své poloze ve zvlněné krajině a okolí, které je pro turisty zajímavé především možnostmi pro pobyt v přírodě obklopené rybníky, nabízejí ubytování v soukromí. Zbylé obce mikroregionu žádnými ubytovacími službami pro účastníky cestovního ruchu nedisponují.

Stravování

Stravovací služby na Netolicku jsou poskytovány formou restaurací, hostinců a pivnic, bufetu, kiosku, barů a cukráren. Největší koncentrace stravovacích služeb je ve městě Netolice (tabulka s přehledem subjektů poskytujících stravovací služby viz příloha 5).

Analýzou stravovacích služeb, která byla prováděna v jednotlivých obcích mikroregionu, byly zjištěny všechny formy stravování a jejich počet v obcích. Tyto zjištěné výsledky byly následně prokonzultovány a potvrzeny starosty jednotlivých obcí. Následující graf (Obr. 7) přináší souhrnné výsledky z analýzy stravovacích služeb dle jednotlivých forem stravování, které se v mikroregionu vyskytují. Z grafu je patrné, že v mikroregionu nad klasickými restauracemi (31 %) převažují hostince (42 %), které jsou téměř v každé obci mikroregionu. Naopak restaurace se nacházejí pouze v Netolicích (7) a ve Vitějovicích (1).

Obr. 7: Formy stravování

Zdroje: Mikroregion Netolicko, 2009b; Blanský les – Netolicko, 2009b; informace od starostů jednotlivých obcí

Nejširší nabídku stravování v mikroregionu nabízejí restaurace, které se v konkrétní nabídce pokrmů a kvalitě služeb částečně odlišují. Z těchto restaurací jsou tři součástí penzionu, jedna hotelu, jedna kempu a zbylé tři jsou provozovány samostatně. Nevýhodou v zimních měsících je, že některé z restaurací mají uzavřené kuchyně, či kratší pracovní dobu. Pestrým výběrem a v letní sezóně velmi oblíbenou a vyhlášenou zmrzlinou přilákává klienty cukrárna v Netolicích. Naopak nabídka v některých zařízeních (hostince) je velmi omezená. V mikroregionu se nenachází žádná specializovaná restaurace.

Doprava

„Doprava je jedním ze základních předpokladů rozvoje cestovního ruchu.“ (Orieška, 1999) Dopravní služby v mikroregionu Netolicko jsou vázány především na silniční infrastrukturu. Území je protkáno sítí komunikací II. a III. třídy. Vzhledem k dobré geografické poloze mikroregionu mezi významnými místy jižních Čech je dopravní obslužnost většinou dobrá. Páteří komunikačního systému je komunikace II/141, která zajišťuje spojení města po ose Praha - Vodňany - Volary - Strážný - Pasov. Na komunikaci II/141 se napojují komunikace III/141 28 (Prachatice – Vitějovice - České Budějovice) a II/143 (Prachatice - Český Krumlov). (Prachatice, 2009) Technická kvalita silniční sítě, zejména u silnic III. třídy, neodpovídá stávajícím potřebám, ale zlepšení jejich technického stavu je jedním z prioritních cílů mikroregionu. (Rozvojová strategie svazku obcí, 2004) Některé z komunikací již byly zrekonstruovány z prostředků získaných od Ministerstva financí ČR. Obecně lze říci, že zejména malé obce mají problémy s dopravou do větších měst (úřady, lékaři, zaměstnání, školy apod.). Z tohoto důvodu je zákonitá převaha individuální osobní dopravy. Problémem u malých obcí zůstává veřejná doprava o víkendu, která by podpořila návštěvnost a cestovní ruch. Bez větších problémů je doprava zajištěna v obcích, které leží u hlavních silničních tahů.

Ze služeb veřejné hromadné dopravy je nejvíce využíváno služeb autobusové dopravy ČSAD AUTOBUSY České Budějovice, a.s. a v některých místech také služeb ČSAD Jihotrans, a.s. Dobré spojení je s krajským městem České Budějovice ze směru od Prachatic. V menších vesnicích, především těch mimo hlavní silniční tah, jsou služby

autobusové dopravy poskytovány minimálně, většinou to bývají 2 linky za celý den. Pro dopravu v mikroregionu má význam také železniční doprava. Vlakové spojení je v obci Malovice a Netolice (trasa Netolice – Dívčice, přestup Plzeň a České Budějovice). V mikroregionu, konkrétně v Netolicích, jsou poskytovány taxislužby.

Ze služeb pro motoristy se na Netolicku nacházejí 2 odtahové služby, 6 autoopraven a 2 čerpací stanice.

• **Doplňkové služby cestovního ruchu**

V mikroregionu jsou z doplňkových služeb poskytovány další dodavatelské služby, a to informační, průvodcovské, kulturně-společenské, sportovně-rekreační, animační a služby venkovského cestovního ruchu.

Informační služby poskytuje infocentrum Netolice, jež nabízí prodej upomínkových předmětů, pohlednic, publikací apod., informace o kulturním dění, informace o dopravní obslužnosti, typy na ubytování, výlety a stravování, pro veřejnost přístupný fax, telefon a internet. Infocentrum na požádání zprostředkovává *průvodcovské služby*. Mikroregion má celkem přehledné webové stránky dostupné na www.blanet.cz, které jsou určené především turistům. Netolicko se zde, ale i na svých propagačních materiálech, prezentuje sloganem „Blanský les – Netolicko, čertovsky hezké místo“ a s tímto sloganem souvisí i kreslená postava „Peklíka“, který je součástí veškerých propagačních materiálů.

Mezi *kulturně-společenské služby* se řadí prohlídky na Státním zámku Kratochvíle, který je národní kulturní památkou, dále také Muzeum JUDr. Otakara Kudrny se stálou expozicí. Muzeum pořádá výstavy obrazů a fotografií. Městská knihovna zajišťuje knihovnické služby a možnost přístupu na internet. Do kulturně-společenských služeb můžeme dále zařadit Spolek divadelních ochotníků "Tyl" a Divadlo Continuo, které se ve své dramaturgii systematicky věnuje projektům pouličního divadla a divadla v netradičních prostorech. Kulturní dům v Netolicích v současné době slouží jen pro pořádání diskoték. Velký význam pro mikroregion má výskyt značného počtu kapel hrajících dechovou hudbu. V obci Němčice má své kořeny nejstarší jihočeská kapela Babouci. Hudba Babouků při nejrůznějších kulturních a společenských akcích přilákává do mikroregionu své příznivce.

Sportovně-rekreační služby nabízí Sportovní hala v Netolicích, kde se nachází fotbalové hřiště, běžecká dráha, tenisové kurty, kurty na volejbal a sauna, dále také obce Hracholusky, Malovice, Němčice a Vitějovice, kde jsou fotbalová hřiště. Rybník Podroužek, který slouží v letní sezóně jako veřejné koupaliště. Rekreační letiště u obce Babice je využíváno jako plocha pro rekreační paraglidingové létání či pro lety s modely letadel. Vyhlídkové lety jsou zajišťovány letištěm ve Strunkovicích. Sportovní rybaření je možné na rybnících Mnich a Mollerovský. Turistické a cykloturistické trasy vedou po významných kulturních památkách regionu. Historickými částmi města Netolice vede naučná pěší stezka s názvem Historická krajina Netolicka (tzv. malý okruh). Její délka je asi 3 km. Stezka je značená zelenou turistickou značkou KČT (Klub českých turistů) a má celkem 16 zastavení, o kterých informují tříjazyčné panely se znakem rožmberské růže. Nejatraktivnějšími přírodními a historickými lokalitami v tomto regionu vede naučná cyklotrasa Historická krajina Netolicka (tzv. velký okruh) (viz příloha 6). Délka této cyklotrasy je asi 50 km. Lze ji rozdělit do několika etap, jejichž středem jsou Netolice a autokemp Podroužek, kde je možné rovněž zapůjčit kola. Svou nenáročností je vhodná i pro rodiče s dětmi. Značná část trasy prochází bývalou rožmberskou, tzv. Netolickou, oborou z 16. stol. Okruhem rovněž procházejí dálkové cyklotrasy směr Hluboká nad Vltavou, Holašovice, Český Krumlov, Prachatice, Vodňany a Vlachovo Březí. Svou tradici mají na Netolicku známé motokrosové závody na motokrosové trati Ingilinka. Jezdectví nabízí Jízdárna Lužice, Jezdecký klub Žitná a Nika O.K., s.r.o. v Grejnarově.

Služby venkovského cestovního ruchu jsou nabízeny jen v malé míře některými individuálními ubytovateli. Jedná se například o obce Němčice, Obora aj., kde je poskytováno ubytování v chatách, chalupách či soukromí. Účastníci se stávají součástí venkovského způsobu života, s čímž je spojen především pobyt v přírodě s klidnou krajinou, poznávání různých zvyků a tradic, typických pro venkovské regiony.

Do *animačních služeb* lze zařadit již zmíněný divadelní soubor Continuo, který zajišťuje různé pouliční cirkusy, jarmareční divadla, loutková představení, či představení s různými akrobatickými technikami.

V mikroregionu Netolicko není potenciál pro poskytování *lázeňských a kongresových služeb*, proto zde není možnost návaznosti s novými produkty cestovního ruchu.

Zprostředkovatelské služby zajišťuje infocentrum Netolice, které zprostředkovává ubytování, stravování, vstupenky, vyhlídkové lety apod. V mikroregionu se nenacházejí cestovní kanceláře či agentury, z čehož je zřejmé, že v této oblasti nelze využít jejich služeb.

Ze služeb *specializovaných pro cestovní ruch* je možné na Netolicku využít *pojišťovací a směnářské služby*.

Do *služeb místní infrastruktury* se řadí služby *obchodní (viz maloobchod)*. Dále také *komunální, zdravotnické, policejní, záchranné, poštovní a telekomunikační*, které jsou poskytovány v centru mikroregionu, městě Netolice.

4.1.6.3 Ostatní služby

Z této oblasti služeb, která je velmi široká, se v mikroregionu nacházejí výrobní a řemeslnické služby, či také různé druhy osobních služeb. Opět je jejich největší koncentrace v hlavním centru mikroregionu, městě Netolice. K nejpočetnějším patří autoopravny či opravny strojů, dále také služby různých stavebních firem, služby nákladní či kamionové dopravy, ale i reklamní služby. Z řemeslných služeb se jedná například o kovářské práce, truhlářství, tesařství, keramiku, malířské a natěračské práce, instalatérství, podlahářství či zlacení. Mezi služby výrobních firem na Netolicku patří úprava grafitu, dřevovýroba, mletí mouky, pekárna aj. Z osobních služeb jsou ve městě Netolice poskytovány masáže, kadeřnictví a kosmetika.

Co se týče obcí mikroregionu, je tato oblast služeb zastoupena zejména autoopravnami a službami různých řemeslníků. Nabídka osobních služeb v obcích je velmi nízká, převážně jde o služby kadeřnictví (Vitějovice, Mahouš, Malovice, Němčice). V oblasti Malovic a obcí pod Malovice spadajících (Krtely aj) se pěstují a poté prodávají různé druhy ovoce, zvláště jablka.

4.1.7 Ekologická situace a ochrana životního prostředí

Netolicko má odbor životního prostředí a odpadového hospodářství. V mikroregionu se nachází Chráněná krajinná památková zóna Chelčicko-Lomecko, přírodní památka Mastnice a přírodní památka Hrádeček. Netolicko usiluje o vyhlášení Netolické obory

chráněnou krajinnou památkovou zónou. V zemědělské krajině jsou ekologicky cenné liniové stromové porosty.

V krajině Netolicka je rovněž registrováno několik desítek krajinářsky a historicky významných stromů. Obce mají zpracován generel územního systému ekologické stability.

4.1.8 Širší vztahy mikroregionu

Mikroregion Netolicko je od roku 2004 spoluzakladatelem a členem Místní akční skupiny Blanský les – Netolicko, o.p.s. (dále jen MAS), spolu s řadou firem, podnikatelů a mikroregiony Blanský les - podhůří a Podkletí. Impulsem pro její vznik byla potřeba vzniku aktivního partnerství měst a obcí, neziskových organizací, podnikatelských subjektů a občanů v otázkách všestranného rozvoje regionu a zvláště realizace Programu rozvoje venkova - metody LEADER. (Petrášek, 2008)

4.1.9 SWOT analýza dle rozvojové strategie svazku obcí Netolicko

V rámci rozvojové strategie svazku obcí Netolicko (2004) byla pracovní skupinou vypracována SWOT analýza mikroregionu Netolicko (viz příloha 7). Mezi významné body týkající se silných stránek patří poloha území v turisticky atraktivní krajině, ale také v blízkosti turisticky atraktivních míst Jihočeského kraje. Především krajského města. Další silnou stránkou, která byla potvrzena i analýzou v této práci, je nízká míra nezaměstnanosti. Mikroregion má možnosti v rozvoji průmyslu, ale také zavedení hypoturistiky či agroturistiky. V oblasti Netolicka se nachází řada významných kulturních a historických památek, především Státní zámek Kratochvíle.

Do slabých stránek byl zařazen špatný stav místních komunikací v některých obcích, ovšem v současné době je zřejmé zlepšení tohoto stavu. V mikroregionu je také špatný stav některých historických objektů a nevyužití hospodářské a zemědělské objekty. Další slabou stránkou je nedostatečná kapacita ubytovacích a stravovacích služeb v malých obcích. V oblasti informovanosti turistů je nyní zřejmá snaha o zlepšení této situace v jednotlivých obcích.

Mezi významné příležitosti je zahrnuta, dle rozvojové strategie svazku obcí Netolicko, realizace velkých investic v rámci mikroregionu a spolupráce obcí v různých oblastech. Dále využití plánovaných podnikatelských ploch v malých obcích, rozvoj možnosti zemědělského podnikání, využití turistického potenciálu vzhledem k poloze, napojení regionu na dálniční síť, zlepšení využívání dotačních titulů a možnost navázání spolupráce s jinými regiony z členských zemí EU.

Ohrožením pro region jsou nepříznivé vlivy z blízkosti centra Českých Budějovic, dále také chátrání nevyužívaných objektů, intenzivně hospodářsky využívaná krajina a možnost její devastace v důsledku krachu zemědělských podniků, či stagnace podnikatelských aktivit v důsledku špatné státní politiky v oblasti podpory podnikání. (Rozvojová strategie svazku obcí, 2004)

4.2 Vlastní výzkum a jeho vyhodnocení

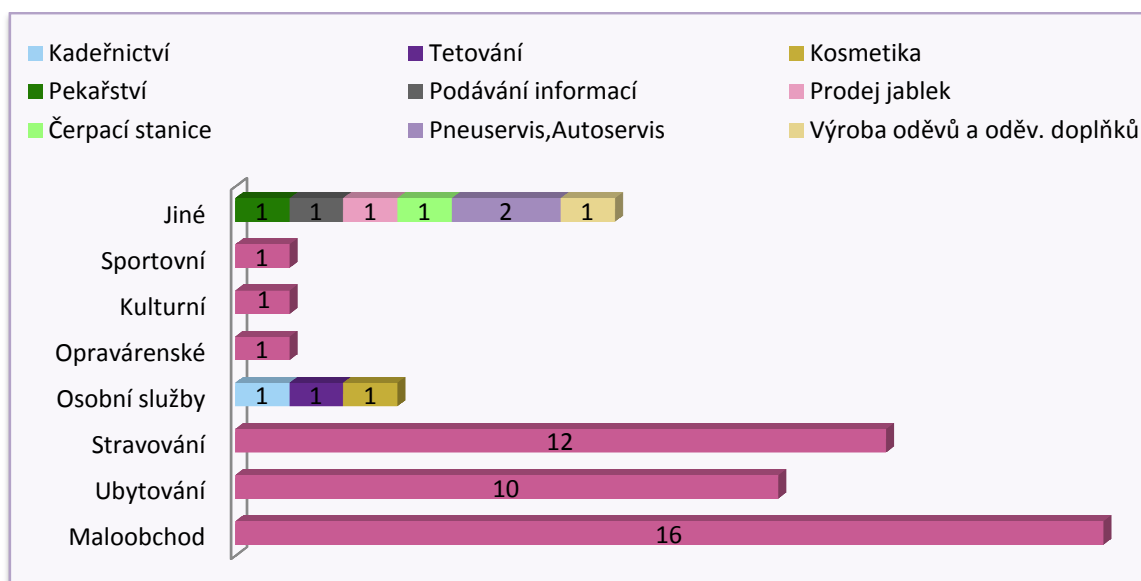
V této kapitole jsou uvedeny výsledky výzkumu, tedy dotazníkového šetření a řízených rozhovorů. Průběh těchto šetření a způsob zpracování a analýzy takto získaných údajů je popsán v kapitole 3. Cíle a použitá metodika.

4.2.1 Výsledky dotazníkového šetření

Dotazníkové šetření bylo provedeno s cílem zjistit skutečnosti, které vedou ke splnění cílů a zodpovězení některých hypotéz. Celkový počet respondentů z jednotlivých obcí mikroregionu byl 41 (podnikatelské subjekty poskytující komerční služby).

Snahou úvodní otázky bylo zjistit, jaké služby dotazovaný podnik poskytuje. Jak můžeme vidět v grafu (Obr 8), převážná většina respondentů (16) poskytuje maloobchodní služby a dále také ubytování (10) a stravování (12). Mezi respondenty byly dále zastoupeny podniky poskytující osobní služby jako je kadeřnictví, tetování a kosmetika, dále opravárenské, kulturní a jiné služby. Odpověď „jiné služby“ zvolilo 7 respondentů. Jednalo se o služby podávání informací, pekárna a pekařství, autoservis (pneuservis), pěstování a prodej jablek, čerpací stanice, výroba a prodej oděvů a oděvních doplňků.

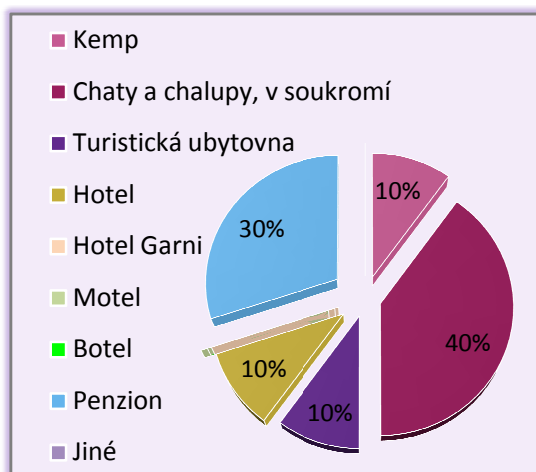
Obr. 8: Poskytované služby respondentů

Zdroj: dotazníkové šetření

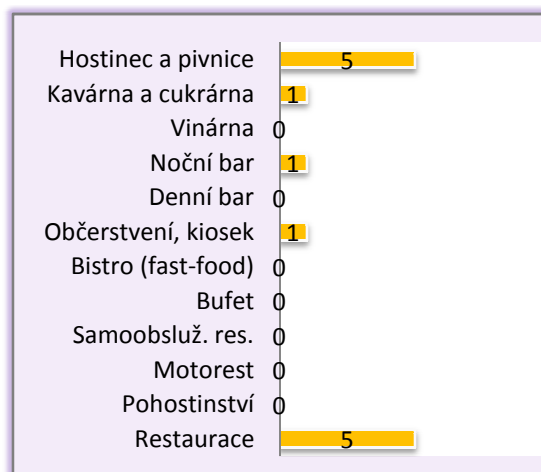
U respondentů poskytujících služby ubytování či stravování byly zjišťovány konkrétní typy ubytování a formy stravování. Z grafu (Obr. 9) je patrné, že u ubytovacích služeb nejvíce respondentů (40 %) poskytuje ubytování typu chata, chalupa a v soukromí a také penzion (30 %). Což odpovídá skutečnosti, i když nebyly osloveny všechny podniky mikroregionu poskytující ubytovací služby. Zbylí respondenti poskytují ubytovací služby typu hotel, kemp, a ubytovna. Ostatní typy ubytování nebyly do dotazníkového šetření zahrnuty, protože se většina z nich v mikroregionu nenachází. U forem stravování (Obr. 10) jednoznačně převažují respondenti, kteří poskytují formu hostince a pivnice (5) a restaurace (5). Tento zjištěný údaj opět odpovídá skutečnosti, i když nebyly osloveny všechny podniky mikroregionu poskytující stravovací služby. Ostatní respondenti poskytují služby doplňkového stravování, a to formou cukrárny, občerstvení (kiosek) a nočního baru.

Obr. 9: Kategorie ubytování

Zdroj: dotazníkové šetření

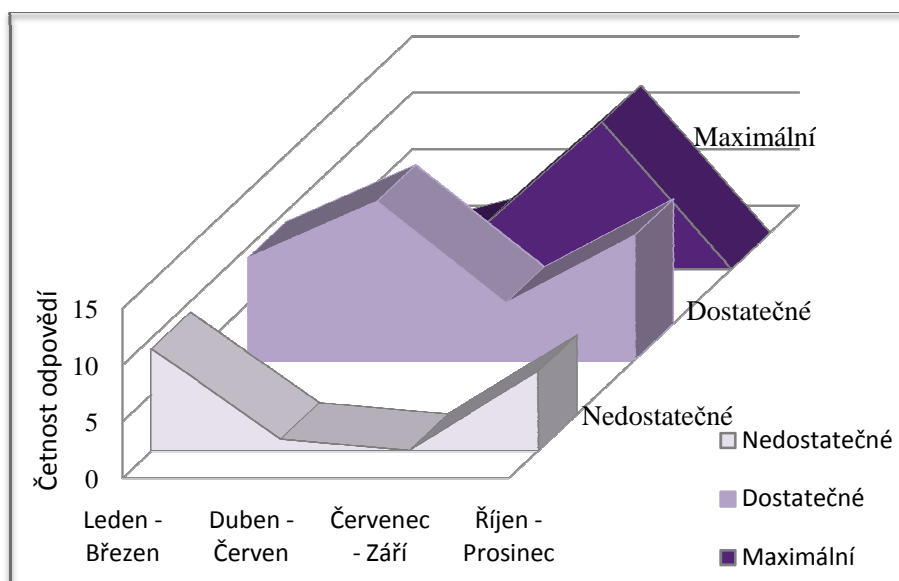
Obr. 10: Forma stravování

Zdroj: dotazníkové šetření

Otázka, která je vyhodnocená v následujícím grafu (Obr. 11), poukazuje na sezónní využití kapacit poskytovatelů ubytovacích a stravovacích služeb. Co se týče maximálního využití kapacit, odpovědělo nejvíce dotazovaných (13) červenec – září, 3 respondenti ohodnotili maximálně i duben – červen. U období leden – březen a říjen – prosinec nezvolil žádný z podniků hodnocení maximální. Právě naopak, v těchto dvou jmenovaných obdobích je využití kapacit u dotazovaných podniků nedostatečné. Leden – březen hodnotí 9 respondentů nedostatečně a podobně i říjen – prosinec hodnotí nedostatečně 7 respondentů poskytujících ubytovací a stravovací služby.

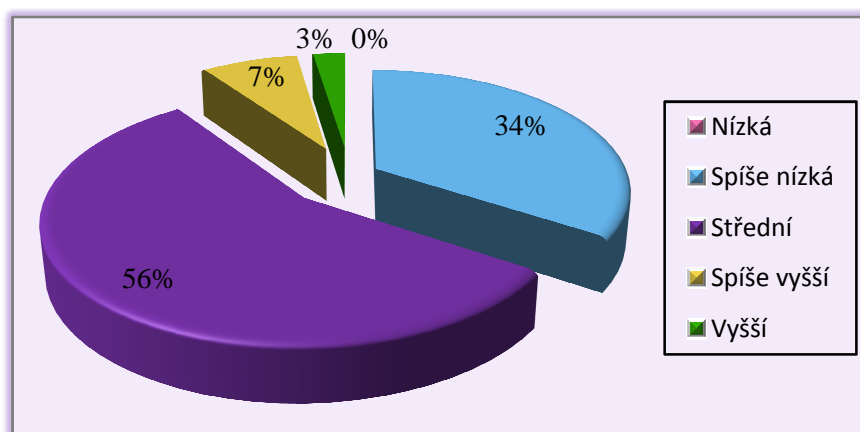
Obr. 11: Hodnocení využití kapacit

Zdroj: dotazníkové šetření

Další dotaz, týkající se hodnocení cenové úrovně služeb, byl již směřován ke všem respondentům, kteří se účastnili dotazníkového šetření. Z grafu (Obr. 12) je patrné, že více než polovina (56 %) z celkového počtu dotázaných hodnotila cenovou úroveň služeb ve srovnání s konkurencí jako střední. 34 % shledávalo cenovou úroveň spíše nízkou, naopak 7 % spíše vyšší a 3 % dokonce vyšší. Žádný z respondentů nehodnotil cenovou úroveň jako nízkou.

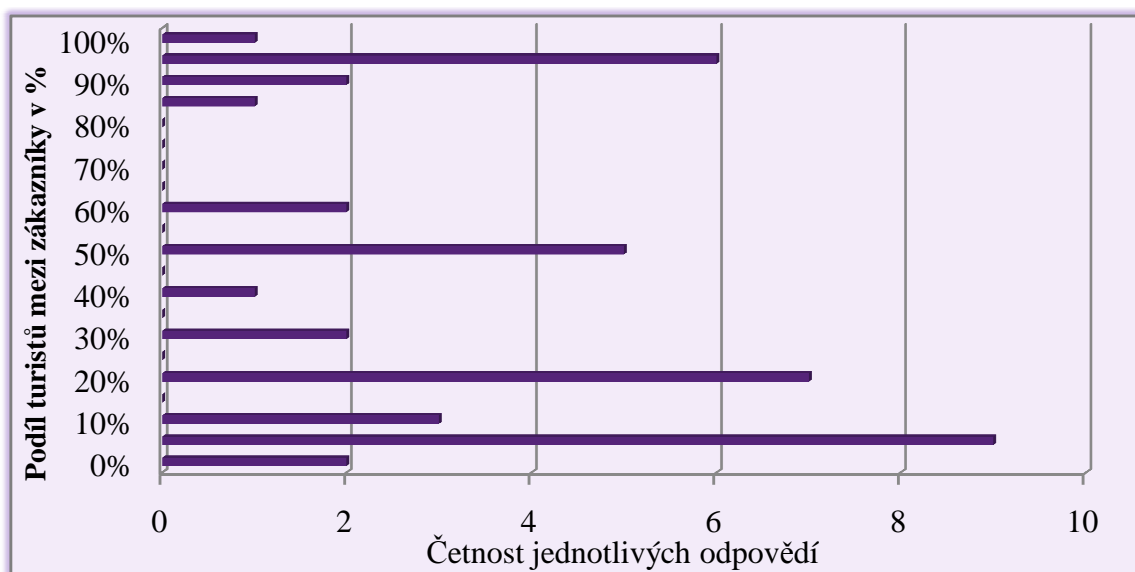
Obr. 12: Cenová úroveň služeb

Zdroj: dotazníkové šetření

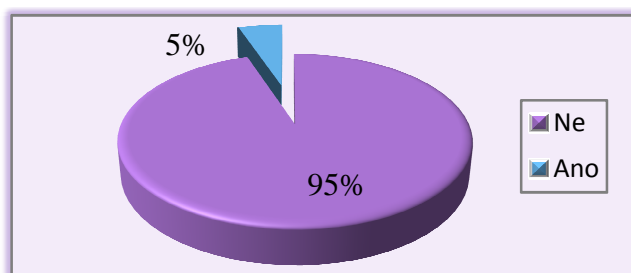
Procentuelní podíl turistů mezi zákazníky je velmi různý v závislosti na poskytovaných službách (Obr. 13). Obecně lze říci, jak vyplývá z dotazníkového šetření, že mezi respondenty, kteří mají mezi zákazníky největší podíl turistů, patří zařízení poskytující ubytovací služby. Poté následují stravovací služby a informační centrum. Odpověď 100 % turistů zvolilo jedno ubytovací zařízení. U dalších dotázaných ubytovacích zařízení byl podíl turistů kolem 90 %. V rozmezí 40 - 60 % podílu turistů mezi zákazníky odpovídaly podniky poskytující stravovací služby a také některé maloobchody. V rozmezí 5 - 30 % turistů mezi zákazníky volily nejčastěji maloobchody. Nejmenší podíl turistů mezi zákazníky je u podniků poskytujících osobní služby (kadeřnictví, kosmetika apod.). Téměř většina dotázaných (95 %) se shodla na tom, že mezi turisty není významný podíl turistů ze zahraničí (Obr. 14).

Obr. 13: Podíl turistů mezi zákazníky

Zdroj: dotazníkové šetření

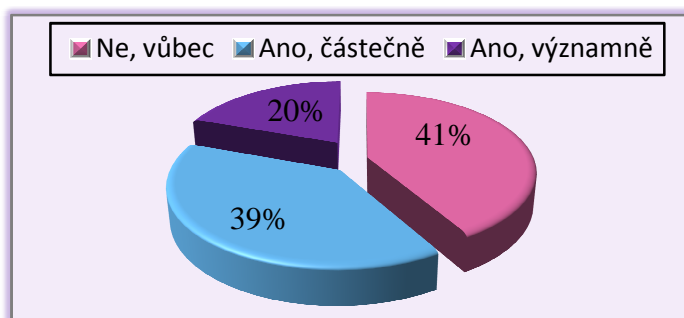
Obr. 14: Významný podíl zahraničních turistů mezi zákazníky

Zdroj: dotazníkové šetření

Zajímavé je zjištění týkající se přizpůsobování nabídky turistům (Obr. 15). Pouhých 20 % respondentů významně přizpůsobuje svou nabídku turistům. 39 % přizpůsobuje nabídku jen částečně a nejvíce dotázaných (41 %) dokonce svou nabídku turistům vůbec nepřizpůsobuje.

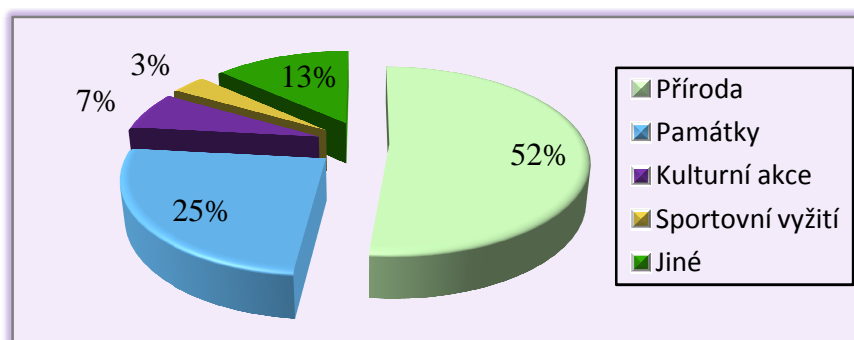
Obr. 15: Přizpůsobování nabídky turistům

Zdroj: dotazníkové šetření

Více než polovina respondentů (52 %) si myslí, že do mikroregionu Netolicko turisty nejvíce láká příroda. Čtvrtina respondentů posuzuje jako „lákadlo“ návštěvy Netolicka památky a 13 % zvolilo jinou odpověď. U jiné odpovědi byla označena ve třech případech poloha mikroregionu, která je mezi nejvýznamnějšími místy jižních Čech a tato místa jsou tak snadno dostupná, dále život a klid na vesnici, místní tradice a možnost levné dovolené. Ze zbylých respondentů 7 % označilo kulturní akce a 3 % sportovní vyžití (Obr. 16).

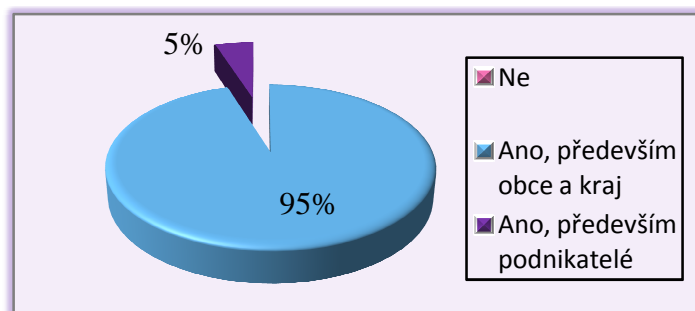
Obr. 16: Co láká turisty do oblasti mikroregionu Netolicko

Zdroj: dotazníkové šetření

V otázce podpory přílivu turistů je téměř většina respondentů (95 %) názoru, že by měl být podporován především obcemi a krajem. Přibližně jedna čtvrtina respondentů si myslí, že 1. krok by v této problematice měly udělat obce, avšak ve spolupráci s místními podnikateli. U této otázky byla možnost odpovědi pouze jedna, z tohoto důvodu většina respondentů zvolila „ano, především obce a kraj“, i když někteří, jak vyplynulo z dotazování, zastávají názor, že podporovat příliv turistů by měli vedle obcí a kraje zajisté i podnikatelé. Nikdo z dotazovaných si nemyslí, že by příliv turistů neměl být podporován (Obr. 17).

Obr. 17: Podpora přílivu turistů do mikroregionu Netolicko

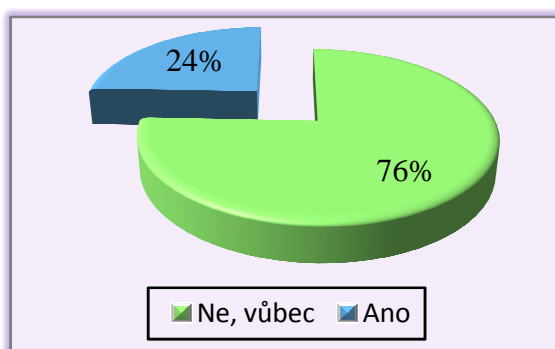

Zdroj: dotazníkové šetření

Více než tři čtvrtiny podniků nejsou zapojeny do žádné organizované formy spolupráce (Obr. 18). U těchto respondentů, převažoval důvod nezúčastnění se organizované formy spolupráce především v žádných přínosech pro podnik (77 %), 16 % dotázaných neví, zda nějaká forma spolupráce existuje. Zbylí respondenti (7 %) k organizované formě spolupráce nemají důvěru (Obr. 19).

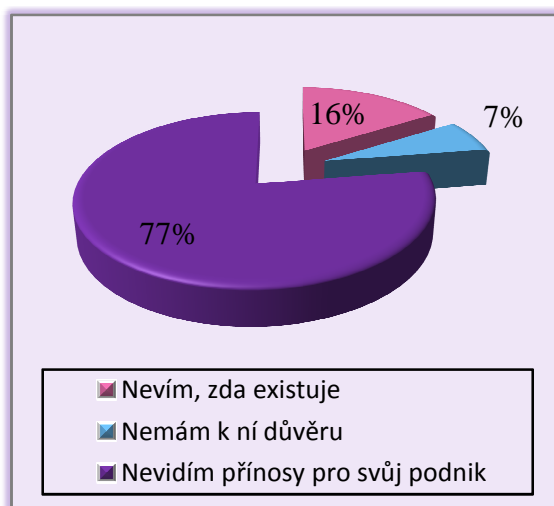
Naopak jedna čtvrtina respondentů je zapojena do organizované formy spolupráce. Při hodnocení přínosů spolupráce (Obr. 20), větší část respondentů (64 %) hodnotila pozitivně a zbylá část (36 %) dokonce velmi pozitivně.

Obr. 18: Zapojení podniků do organizované formy spolupráce

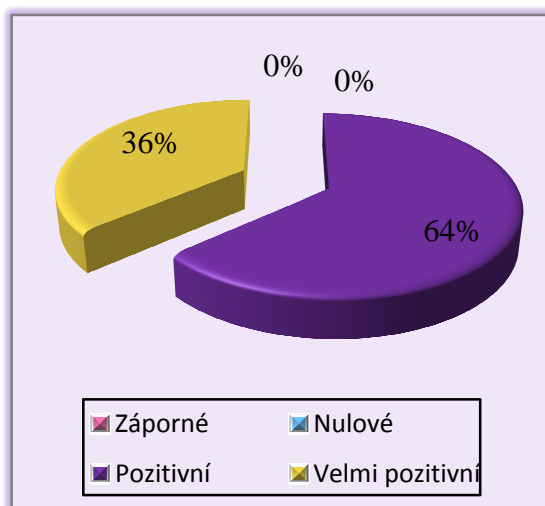
Zdroj: dotazníkové šetření

Obr. 19: Důvod nezúčastnění se organizované formy spolupráce

Zdroj: dotazníkové šetření

Obr. 20: Přínosy spolupráce podniků v mikroregionu Netolicko

Zdroj: dotazníkové šetření

Vyhodnocení zbývajících otázek dotazníkového šetření viz příloha 8.

4.2.2 Výsledky řízených rozhovorů

Ke splnění některých dílčích cílů byly uskutečněny řízené rozhovory se starosty jednotlivých obcí mikroregionu Netolicko. Konkrétní průběh jednotlivých rozhovorů je blíže specifikován v kapitole 3. Cíle a metodika. Stručné shrnutí výsledků řízených rozhovorů je obsahem této části subkapitoly. Celkové výsledky řízených rozhovorů za jednotlivé obce viz příloha 9.

Úkolem první otázky bylo **zjistit přínosy ze zapojení obcí do mikroregionu Netolicko**. Pro většinu obcí je zapojení přínosné ve společných žádostech o dotace. Tento přínos uvedly všechny obce až na jednu (Lužice). Žádost o dotace je z tohoto důvodu pro obce jednodušší. Většina starostů se shodla také na výhodě v informovanosti obcí a část z nich vidí přínosy ze zapojení do MAS. Některé obce mikroregionu vzájemně spolupracují, v čemž shledávají výhody. Velmi často bylo v souvislosti s přínosy ze zapojení do mikroregionu zmiňováno zastupování obcí při různém vyjednávání a před třetími osobami. Pouze ve dvou případech byla zmíněna jako přínos propagace. Téměř všichni uvedli společné investice, které se uskutečnily v rámci mikroregionu. Převážně menší obce by v budoucnu velmi uvítaly více investic ze společných prostředků a rozšiřování společného majetku. Předseda mikroregionu poukázal na to, že Netolicko nerealizuje velké projekty, spíše se snaží realizovat menší projekty, hlavně z důvodu, že jednotlivé obce mají rozdílné zájmy.

Naopak dvě z obcí (Babice, Lužice) zatím žádné velké přínosy ze zapojení nevidí. Pro obec Lužice by dokonce bylo výhodnější z mikroregionu vystoupit. Dle místního starosty jsou Lužice velmi malá obec a členství v mikroregionu jsou pro ni náklady, které jsou u takto malé obce znát.

Druhý dotaz se zaměřoval na to, **zda jsou obce ochotné spolupráci v rámci mikroregionu posílit a jaké jsou důvody posílení spolupráce**. Jak plyne z rozhovorů, téměř všechny obce v rámci mikroregionu jsou ochotné spolupráci posílit. Zajímavé je, že i obec Babice, u níž bylo v předchozím dotazu zmiňováno, že zapojení do mikroregionu pro ni není velkou výhodou, je i přesto ochotna spolupráci posílit. Doufá například ve společné investice, které by se v budoucnu mohly realizovat, dále v propagaci mikroregionu a obce a zlepšení návštěvnosti. Z rozhovoru s panem starostou obce Lužice plyne, že spíše než spolupráci posilovat, by bylo výhodnější z mikroregionu

vystoupit. Ostatní obce, které jsou jednoznačně pro posílení spolupráce, nejčastěji uváděly důvody jako vyšší celkovou propagaci obce a jejích atraktivit, rozšíření potřeb cestovního ruchu, turistiky a cyklotras, z čehož plyne například společné vytváření produktů (balíčků) pro cestovní ruch. Důvodem pro posílení spolupráce jsou také investice a společné obnovy vesnice, které by mohly být v budoucnu realizovány. Někteří starostové již nyní vidí snahu, ze strany vedení mikroregionu, realizovat společné investice. Předseda mikroregionu uvedl, že spolupráce by se měla v budoucnu stále posilovat nejen v rámci mikroregionu, ale i v rámci celého MAS. Důvody posílení jsou například v tom, že Netolicko jako samotný mikroregion je malé, a proto se bude snažit posilovat spolupráci v rámci MAS, což je větší územní celek, a tudíž se mohou řešit rozvojové strategie na celém území MAS. Netolicko spolupracuje a do budoucna se bude snažit stále více spolupracovat i se sousedními mikroregiony. Hlavním důvodem je spolupráce v rámci cestovního ruchu. Turistu nezajímá, kde končí hranice jednoho mikroregionu, turista chce vidět více než samotný mikroregion. Netolicko spolupracuje například na zahájení turistické sezóny jižních Čech společně s mikroregionem Blata. Také vydává a do budoucna plánuje vydávat propagační materiály pro turisty ve spolupráci se sousedními mikroregiony.

V otázce, která se týkala **potenciálu obcí v oblasti cestovního ruchu**, se názory některých starostů obcí lišily. Dvě z obcí (Chvalovice, Lužice), dle svých starostů, nemají téměř žádný potenciál, ovšem naopak zbylé obce, jak vyplynulo z rozhovorů, mají velký potenciál v oblasti cestovního ruchu. Nejvíce možností, které má mikroregion v rámci cestovního ruchu, uvedl předseda mikroregionu. Z tohoto rozhovoru je zřejmé, že v rámci mikroregionu se uvažuje o rozšíření cyklostezek. Obec a okolí obce Hracholusky jsou historicky velmi zajímavé, a proto se přemýšlí o napojení na cyklostezku, kde by poté bylo možné realizovat pěší a cykloturistiku. V mikroregionu je zájem vyhlásit v budoucnu toto okolí obce chráněnou památkovou zónou. A také se již několik let pracuje na vybudování archeoparku na vrchu sv. Ján přímo v městské památkové zóně v Netolicích. Budování archeoparku částečně zpomalují nálezy archeologicky významných předmětů, které se zde postupně nalézají. Ovšem i další starostové se zmiňovali o potenciálu pro turistiky a cykloturistiku. V obcích je nedotčená příroda a v některých místech velmi kopcovitá krajina, dále památky a zajímavosti.

Zmíněna byla také možnost vybudovat v budoucnu koupaliště k rekreaci, či potenciál pro realizaci extrémních sportů (horolezecké stěny, paintball apod.). Mikroregion má značné možnosti pro vytvoření zázemí k účasti návštěvníků na agroturistice či hypoturistice. V některých z obcí mikroregionu již nyní podnikatelé pracují na rekonstrukci či vybudování prostor pro poskytování služeb cestovního ruchu (ubytování, stravování). Z rozhovorů je zřejmé, že obce si váží svých tradic a kulturních akcí, které se snaží udržovat, což by v budoucnu mohlo být pro turisty zajímavé. Ovšem z pohledu paní starostky obce Malovice si lidé v těchto malých vískách neváží všech historických a přírodních krás, které získali dědictvím věků a nedokáží je světu ukázat, resp. prodat tuto krásu.

Další dotaz směřoval ke zjištění toho, **co obcím chybí, aby mohly cestovní ruch rozvíjet**. Velkou překážkou všech obcí v rozvoji cestovního ruchu jsou finance. Jako příklad bylo uvedeno vybudování cyklotras, které je velmi nákladné a samotné obce na něj nedosáhnou. Další překážkou je, že obce mají většinou na programu důležitější věci, které se týkají především občanů. Jak uvedl předseda mikroregionu, bariérou je také hlavně lidský potenciál, který by měl chuť se do takovýchto věcí zapojit. V některých z obcí mikroregionu, jak plyne z rozhovorů, je problémem v rozvoji cestovního ruchu nedostatek ubytovacích kapacit, prostorů pro konání kulturních, sportovních a společenských akcí a také nedostatečná infrastruktura služeb. Stále se pracuje na opravě Hotelu Beseda a Statku Petrův dvůr, což jsou historické památky a opravy a rekonstrukce jsou celkem nákladné. Tím pádem se ve městě nacházejí chátrající areály. Jako problém či překážka v rozvoji cestovního ruchu bylo zmíněno také myšlení lidí (obyvatel obcí).

Následující dotaz byl zaměřen na **zjištění problémů, na které místní podnikatelé narážejí**. Z rozhovorů je zřejmé, že místní podnikatelé, v obcích většinou řemeslníci či poskytovatelé různých služeb, nemají velké problémy se svou podnikatelskou činností. Když nějaké problémy mají, tak souvisejí většinou všeobecně s podnikatelskou činností. Na největší problémy narážejí obchody s potravinami, lidé zde málo nakupují, což souvisí s odlivem občanů za prací do velkých měst. Tyto obchody, mohou jen stěží konkurovat velkým supermarketům. Ceny zde musí být vyšší, jinak by obchody nemohly fungovat. A právě toto je dle některých starostů důvod, proč ve třech z obcí

chybí obchod s potravinami. Proto byla často zmiňována jako problém konkurence. Jednou (Malovice) byla zjištěna jako překážka také nedostatečná propagace. Podle slov předsedy mikroregionu je v této oblasti nedostatek kvalifikovaných zaměstnanců. A proto místní podnikatelé, především tedy v Netolicích, mají problémy se sháněním takovýchto lidí. Co se týče dalších prvků marketingového mixu, bylo by jistě přínosem posílení spolupráce místních podnikatelů. Z hlediska cestovního ruchu jde především o spolupráci místních podnikatelů, ale i podnikatelů v sousedních oblastech, při vytváření nabídky balíčků služeb určených různým segmentům. K otázce programové specifikace služeb se předseda mikroregionu vyjádřil ve smyslu důležitosti celoročního využívání cestovního ruchu, tzn. zaměření se na rozšíření nabídky i mimo hlavní sezónu. V odpovědi na dotaz týkající se vlastnictví podniků, se všichni dotázaní shodli, že podniky v mikroregionu jsou převážně ve vlastnictví místních obyvatel.

Úkolem další otázky bylo zjistit, **co chybí občanům dané obce v oblasti nabídky komerčních služeb.** Jak uvedl i předseda mikroregionu, v celém svazku obcí se nenachází větší obchodní řetězec, který zde občané postrádají. Především ve městě Netolice, které je hlavním centrem mikroregionu, chybí opravny, jako je opravna bot, hodinek apod. Také služby jako je čistírna či praní prádla. Ze služeb pro turisty je nedostatek kvalitních ubytovacích kapacit či nějakého specializovaného zařízení na poskytování stravovacích služeb. Nedostatečné jsou také kulturní služby.

V malých obcích, dle jejich starostů, postrádají občané ze služeb téměř vše. V některých z obcí, jak již bylo zmiňováno, není ani obchod s potravinami, chybí zde většinou kulturní a sportovní vyžití. S osobními službami je většina občanů, především tedy v malých obcích regionu, také nespokojena. Tyto služby, dle některých z dotázaných starostů, občané jistě uvítají. Dobrou myšlenkou, dle paní starostky obce Babice, je poskytování různých osobních služeb pro místní obyvatele alespoň několik dní v měsíci. Dalším velkým nedostatkem, zejména v obcích odlehlých od hlavních silničních komunikací, je dopravní obslužnost autobusovou dopravou.

4.2.3 Profil mikroregionu vzhledem k oblasti služeb cestovního ruchu

Ze získaných primárních dat je zřejmé, že u subjektů poskytujících služby cestovního ruchu se projevuje sezónnost s nejvyšším využitím kapacit v letních měsících. Z ubytovacích služeb jsou v mikroregionu Netolicko nejvíce zastoupeny kategorie ubytování v chatách, chalupách a soukromí. Což odpovídá i analýze, která byla provedena v rámci této práce, ale i skutečnosti, že jižní Čechy se vyznačují značným výskytem zařízení pro individuální rekreaci. Ze stravovacích služeb převažují především hostince v jednotlivých obcích. Možnost stravování v restauraci je pouze v Netolicích a Vitějovicích. V mikroregionu není žádná specializovaná restaurace, která by se svou nabídkou odlišovala od ostatních. Na tento nedostatek upozornil i předseda mikroregionu v řízeném rozhovoru.

Kapacita a kvalita služeb pro cestovní ruch není dostatečná, dá se říci, že v některých obcích je téměř nedostatečná. Pro oblast mikroregionu hraje důležitou roli blízkost krajského města České Budějovice či města Prachatic, jež jsou zdrojem nabídky mnoha kvalitních služeb a výhodnějších nákupních možností.

Oblast mikroregionu, dle starostů obcí, navštěvují nejvíce tuzemci. Turisty do mikroregionu láká především příroda, poté také památky. Zanedbatelnou část turistů lákají, dle místních podnikatelů, kulturní akce a sportovní vyžití.

Jak plyne z dotazníkového šetření, v podpoře přílivu turistů by prvotní impuls měly vytvořit obce a kraj, ovšem v těsné návaznosti na spolupráci s místními podnikateli. Převážná část podniků, zahrnutá do výzkumu, se neúčastní žádné organizované formy spolupráce. Na druhou stranu subjekty, které se účastní organizované formy spolupráce, hodnotí tuto spolupráci pozitivně či velmi pozitivně. V oblasti Netolicka velmi malá část subjektů významně přizpůsobuje svou nabídku turistům, ostatní ji přizpůsobují pouze částečně či vůbec. Na Netolicku se vyskytují převážně malé podniky s nízkým počtem zaměstnanců. V polovině podnikatelských subjektů pracují členové rodiny, a to buď s dalšími zaměstnanci, či pouze členové rodiny. Platová úroveň zaměstnanců je ve srovnání s běžnými platy u většiny subjektů, až na výjimky, obdobná.

Mikroregion má potenciál pro rozvoj turistiky a cykloturistiky. V okolí obcí je nedotčená příroda a v některých místech velmi kopcovitá krajina, nachází se zde zajímavé památky. Zmíněn byl také potenciál pro vybudování koupaliště k rekreaci,

možnosti pro realizaci extrémních sportů (horolezecké stěny, paintball apod.), ale i potenciál pro budoucí realizování agroturistiky či hypoturistiky (chov koní patří k Netolicku odedávna). Většina z obcí se snaží udržovat své tradice a řemesla.

V rozvoji cestovního ruchu na Netolicku jsou hlavním problémem finance, z tohoto důvodu se nemohou uskutečňovat opravy a rekonstrukce památek, a některé památky tak chátrají. Dále je překážkou také nedostatečná spolupráce místních podnikatelů. Problémem jsou nedostatečné kapacity pro pořádání kulturních akcí v některých z obcí. Další velkou překážkou je chybějící lidský potenciál, který by měl chuť se do rozvoje cestovního ruchu zapojit.

4.2.4 Vyhodnocení hypotéz

Hypotézy byly zodpovězeny na základě informací získaných z provedených analýz, dotazníkového šetření a řízených rozhovorů se starosty obcí mikroregionu.

- **Hypotéza 1: *Nezaměstnanost v mikroregionu Netolicko je vyšší než v jižních Čechách.***

Výši míry nezaměstnanosti v mikroregionu je možné vyhodnotit pomocí grafu (Obr. 4), kde jsou pro srovnání zaznamenány také míry nezaměstnanosti Jihočeského kraje a míry nezaměstnanosti za celou Českou republiku v jednotlivých měsících roku 2008 a dvou měsících roku 2009. Při porovnání s mírou nezaměstnanosti za Jihočeský kraj je na Netolicku převážně nižší a v některých měsících srovnatelná míra nezaměstnanosti. Výše tohoto ukazatele za celou Českou republiku je výrazně vyšší v porovnání s jednotlivými mírami nezaměstnanosti v mikroregionu. Z těchto zjištění vyplývá, že hypotéza byla vyvrácena.

- **Hypotéza 2: *Věková struktura obyvatelstva mikroregionu je rozdílná od průměrné věkové struktury obyvatelstva jižních Čech.***

K vyhodnocení této hypotézy byly použity údaje, které jsou zaznamenány v Tabulce 2. Pokud vezmeme v potaz jednotlivé věkové struktury za celý mikroregion, lze konstatovat, že procentuální zastoupení obyvatel v předproduktivním věku je nepatrně vyšší (o 0,83 %) ve srovnání s tímto údajem za celý Jihočeský kraj. Obyvatelstvo v produktivním věku je v mikroregionu zastoupeno téměř identickým procentem (o 0,51 % nižší zastoupení) ve srovnání s celým Jihočeským krajem. Co se týče obyvatelstva v poproduktivním věku, je situace také obdobná jako tento údaj za celý

Jihočeský kraj. V přesném porovnání procentuelních údajů je v mikroregionu Netolicko obyvatelstvo v poproduktivním věku zastoupeno pouze o 0,32 % méně než v celém Jihočeském kraji. Proto lze konstatovat, že věková struktura na Netolicku je srovnatelná s průměrnou věkovou strukturou obyvatelstva jižních Čech. Hypotéza byla vyvrácena.

- **Hypotéza 3: Dostupnost komerčních služeb pro obyvatele mikroregionu Netolicko není dostatečná.**

Tato hypotéza byla vyhodnocována na základě výsledků řízených rozhovorů se starosty obcí mikroregionu. V odpovědích, které se týkaly otázky dostupnosti komerčních služeb pro obyvatele mikroregionu, se velká část starostů shodovala. S nedostupností služeb se nejvíce potýkají obyvatelé malých obcí, kde chybí téměř všechny služby, v některých případech i maloobchod s potravinami, či hostinec. Častým nedostatkem, který obyvatelé postrádají, je také kulturní a sportovní vyžití a nedostatečná nabídka osobních služeb. Problémem, zejména v obcích odlehlých od hlavních silničních komunikací, je dopravní obslužnost autobusovou dopravou. Co se týče města Netolice, které je hlavním centrem mikroregionu, zde je nedostatečná nabídka služeb typu opraven, jako je opravna bot, hodinek apod. Dále také služby jako je čistírna či praní prádla. Dle předsedy mikroregionu se v oblasti Netolicka nenachází větší obchodní řetězec s potravinami, který by občané jistě uvítali. Na základě těchto zjištění byla hypotéza potvrzena.

- **Hypotéza 4: Vlastnictví podniků v mikroregionu Netolicko náleží převážně místním obyvatelům.**

Skutečnosti týkající se této hypotézy byly zjišťovány z výsledků řízených rozhovorů s předsedou mikroregionu a starosty obcí. Všichni dotázaní se v této otázce vlastnictví podniků shodli, že náleží převážně místním obyvatelům. Proto byla hypotéza potvrzena.

- **Hypotéza 5: V mikroregionu Netolicko, mezi poskytovateli komerčních služeb, převládají neinstitucionalizované formy spolupráce.**

Hypotéza byla potvrzena na základě výsledků dotazníkového šetření. V grafu (Obr. 18) lze vidět, že převážná část respondentů (subjektů), se žádné organizované formy spolupráce neúčastní. Důvodem je nejčastěji skutečnost, že tyto subjekty, ze zapojení do organizované formy spolupráce, nevidí přínosy pro svůj podnik (Obr. 19). Zbylá necelá čtvrtina subjektů, která se účastní organizované formy spolupráce, hodnotí spolupráci jako pozitivní či dokonce velmi pozitivní (Obr. 20).

5. Předpoklady rozvoje služeb cestovního ruchu

Mikroregion Netolicko je typický venkovský region. Nachází se v klidné oblasti, která se vyznačuje množstvím přírodních krás s turisticky atraktivní krajinou. Rozkládá se v okrese Prachatice mezi nejvýznamnějšími turistickými centry jižních Čech, na rozhraní Šumavy a jihočeských Blat. (Mikroregion Netolicko, 2009b)

Právě díky své **výhodné poloze a střední, či nižší cenové úrovni služeb**, jak vyplynulo z šetření, je tento mikroregion turisty navštěvován. Z důvodů průmyslově nedotčené krajiny, má mikroregion předpoklady k rozvoji turistiky či cykloturistiky. Vzhledem k již dlouholeté **tradici chovů koní a četnému výskytu stájí je v mikroregionu velký potenciál k rozvoji hypoturistiky**. Rozvoj této formy účasti na cestovním ruchu naráží na nedostatek značených tras pro koně, s čímž jsou spojené stížnosti obyvatel, které se týkají škod na pozemcích.

5.1 Základní služby cestovního ruchu

Z oblasti základních služeb cestovního ruchu není v mikroregionu dostatečná kapacita a kvalita ubytovacích a stravovacích služeb. Z ubytovacích služeb převažují především kategorie ubytování v chatách, chalupách a soukromí a poté penziony s velmi malou ubytovací kapacitou. Jediným zařízením s větší kapacitou lůžek je hotel v Netolicích. Z analýzy stravovacích služeb je zřejmé, že v mikroregionu převažují především hostince se sezónním provozem, které mají velmi omezenou nabídku stravování, nabízejí převážně nápoje a drobné občerstvení. Turisté mají možnost stravování v restauraci prakticky jen v Netolicích a Vitějovicích. Z čehož vyplývá, že mikroregion by se měl zaměřit na využití stávajícího potenciálu v oblasti ubytovacích a stravovacích služeb a tyto služby zkvalitnit či rozšířit. Například **specializovanou restaurací**, která zde chybí, a která by se svou nabídkou a interiérem odlišovala od ostatních. Či **rozšířením nabídky tzv. lokální gastronomie** např. netolický chléb, tradiční jihočeský kapr, jihočeská cmunda apod.

Mikroregion má **možnost návaznosti na certifikované originální produkty**. Tyto produkty umožňují turistům objevovat region a užívat si jeho atmosféru novým netradičním způsobem. „Domácí výrobky“ je systém regionálních značek v ČR. Do tohoto systému je zapojeno již deset regionů. **Regionální značka, v případě**

Netolicka „Šumava originální produkt“, garantuje původ zboží, originalitu a vazbu na konkrétní území, a zároveň slouží ke zviditelnění místní produkce. (Domácí výrobky, 2009)

V budoucnu by mohlo být možností pro rozšíření ubytovacích kapacit dokončení **rekonstrukce historické budovy hotelu Beseda či statku Petrův dvůr**, čemuž v současné době brání nedostatek finančních prostředků.

Z provedených analýz bylo zjištěno, že nabídka služeb pro cestovní ruch v obcích je nedostačující. Nachází se zde pouze obchody s potravinami a sezónní hostince.

Místní podnikatelé, nejčastěji maloobchody s potravinami, se potýkají s problémem nedostatečné konkurenceschopnosti ve srovnání s většími řetězci ve městech. Ubytovací služby jsou poskytovány jen v některých obcích, a to především s velmi malou kapacitou. Infrastruktura služeb cestovního ruchu je prakticky pouze v Netolicích, proto je většina návštěvníků odkázána právě na tuto oblast.

5.2 Důvody návštěvy Netolicka a návrhy možného zlepšení

U dotazovaných subjektů, zejména z oblasti cestovního ruchu, se výrazně projevují rozdíly ve využití kapacit v jednotlivých ročních obdobích s převahou turistů v období červenec až září. Oblast mikroregionu navštěvují převážně turisté z České republiky.

Dle respondentů láká turisty do oblasti mikroregionu především příroda a dále také památky. Proto by se měl mikroregion zaměřit na využití tohoto potenciálu k podpoře dalšího rozvoje cestovního ruchu. Jedná se o vybudování značených turistických tras a cyklotras. **Dobré podmínky pro rozvoj cykloturistiky jsou v okolí obce Hracholusky a sousedních obcí**, čehož mikroregion v budoucnu plánuje využít a vybudovat zde cyklotrasu.

Přínosem pro Netolicko by bylo **vyhlášení ochrany unikátního území „renesanční krajiny“ bývalé rožmberské obory** (u obcí Netolice, Lhenice, Hracholusky, Malovice) **Chráněnou krajinnou památkovou zónou Rožmberská obora** v těsné blízkosti stávající Chráněné krajinné památkové zóny Chelčicko-Lomecko.

Zanedbatelnou část turistů lákají do této oblasti, dle místních podnikatelů, kulturní akce. Což je diskutabilní, protože provedenou analýzou bylo zjištěno, že mikroregion

pořádá během roku různé typy akcí. Proto by bylo vhodné **zvýšit jejich propagaci, či „oživit“ nabídku stávajících nějakou novou akcí.**

Centrem kultury jsou v letních měsících především Netolice se zámek Kratochvíle, kde se konají divadelní představení v zámecké zahradě. **Pro zvýšení návštěvnosti a upoutání návštěvníků je možno zavést doprovodné programy,** které mohou působit jako motiv návštěvy. Jednalo by se například o prohlídky, kdy by průvodci byli oblečeni do dobových kostýmů, či tematická představení (zámecká strašidla, kejklíři aj.) místních ochotníků během dne.

V mikroregionu lze **využít tradic,** jako jsou **netolické jarmarky** (jarmark staročeský, jarmark u příležitosti netolických dostihů a jarmark na sv. Václava) a zvýšit jejich propagaci, případně **zavést doprovodný kulturní program.**

Dále je zde **tradice chovu netolických koní a možnost rozvoje hypoturistiky,** jak již bylo zmiňováno.

V mikroregionu je značný výskyt rybníků související s tradicí **netolického rybníkářství.** Nabízí se možnost **využití působení významných rybníkářů, místního rodáka Štěpánka Netolického a Jakuba Krčina z Jelčan,** k vytvoření **nových produktů cestovního ruchu vztahujících se k rybníkářství.** Například vedle tradičního podzimního výlovu **zavést tradici setkání příznivců rybářství a rybníkářství na počest Štěpánka Netolického.** U příležitosti této akce **zahrnout ukázky sportovního rybaření, netradičních rybářských pomůcek, ochutnávky ryb připravených rozmanitým způsobem, či ukázkou pasování rybářů** apod.

Mikroregion by měl podporovat **propagaci a obnovu lidových zvyků a tradic, které se udržují ve vesnicích** – stavění máje, poutě, setkání příznivců starých traktorů, hasičské soutěže, pivní slavnosti (posezení pod lípou) aj.

V současné době jsou problémem města Netolice nedostatečné prostory pro pořádání kulturních akcí, tím je myšlen například kulturní dům, kde by byly pořádány společenské akce, jako jsou plesy a zábavy. V původním kulturním domě je nyní diskotéka a tento prostor, vzhledem ke svému zařazení, není vhodný pro pořádání jiných společenských akcí. Proto by se město mělo zaměřit na vyřešení tohoto nedostatku.

Pouhá 3 % respondentů uvedla, že turisty do mikroregionu láká sportovní vyžití. Čemuž odpovídá i skutečnost, že vybavení obcí zařízeními pro sportovně-rekreační

služby má velké nedostatky. Nabídku těchto služeb má prakticky pouze město Netolice. V ostatních obcích jsou převážně fotbalová hřiště či dětská hřiště a tenisový kurt (Malovice) v nižší kvalitě.

Podle starostů obcí je **nedostatek příležitostí pro vyžití mládeže**, čemuž by mohlo napomoci **zřízení zázemí pro squash a podobné druhy sportů ve sportovní hale**, či **vymezení některé části venkovního prostoru v blízkosti města uzpůsobené pro hraní paintballu či airsoftu**. Trávení volného času jak turistů, tak i místních obyvatel by mohlo zpestřit zavedení nových atraktivit jako je **Nordic Walking s možností zapůjčení holí**, či **in-line skating s možností zapůjčení kolečkových bruslí**. Turisté i místní obyvatelé by jistě uvítali **dráhy pro bowling**, které v mikroregionu, ale i jeho okolí nejsou. Jednou z možností je vybudovat dráhy **v prostorách nynějších barů na náměstí v Netolicích**. Jako veřejné koupaliště slouží v letní sezóně rybník Podroužek. Letiště u Babic slouží jako plocha pro rekreační paraglidingové létání. Turistická a cykloturistická trasa, zmíněné v předchozích kapitolách, vedou po významných památkách mikroregionu.

5.3 Podpora přílivu turistů a návrhy na zlepšení

Jak vyplynulo z šetření, do podpory přílivu turistů by se měly zapojit obce a kraj ve spolupráci s místními podnikateli a obyvateli.

Tři čtvrtiny podniků nejsou zapojeny do žádné organizované formy spolupráce. Zbývá čtvrtina, která se účastní organizované formy spolupráce, hodnotí tuto spolupráci pozitivně či velmi pozitivně.

Pouhá jedna pětina dotázaných subjektů významně přizpůsobuje svou nabídku turistům. Přínosem pro mikroregion by mohlo být **rozšíření a posílení vzájemné spolupráce podnikatelů na vytváření produktů cestovního ruchu**. Mikroregion by měl usilovat o **rozšíření spolupráce mezi podnikatelskou a veřejnou sférou**. Nemusí se jednat o spolupráci pouze v rámci území mikroregionu, ale i **se sousedními oblastmi**, čímž by byly tyto produkty pro účastníka cestovního ruchu atraktivnější. Pro účastníka cestovního ruchu není podstatné, kde končí hranice mikroregionu.

Mikroregion by se měl zaměřit na využití svého potenciálu a zvýšit jeho propagaci. Doporučením je **častá aktualizace prezentace mikroregionu na webových stránkách**,

či **doplnění o kvalitní fotogalerii s prezentací akcí**. Možností pro zvýšení propagace, je **vytvoření brožury s komplexními informacemi o mikroregionu**. Obsahem by mohla být komplexní nabídka služeb cestovního ruchu, zmapování kulturních a přírodních atraktivit, kulturních, sportovních a jiných akcí v oblasti mikroregionu a sousedních oblastech. Dále například veškeré možnosti sportovního vyžití s doporučením, kde nejbližší je daný typ sportu k dispozici, či souhrnná mapa cyklotras v mikroregionu a jeho okolí. Část těchto informací lze získat již nyní, například na internetu, ale informace nejsou kompletní a souhrnně pohromadě. Brožura s komplexními informacemi by mohla být **k dispozici v informačním centru a u subjektů poskytujících služby cestovního ruchu, aby se co nejsnadněji dostala k návštěvníkům této oblasti, či k dispozici v elektronické podobě k vytisknutí na webu**.

Pro zvýšení celkové prezentace je zde možnost tvorby produktů mikroregionu. Konkrétně se jedná o **vytvoření tematických balíčků, které by byly správně zacílené na určité segmenty**. Tvorba produktových balíčků je v cestovním ruchu velmi rozšířená. Jde o výhodnou nabídku pro návštěvníka, která ho má stimulovat ke koupi. Rozšíření produktového portfolia o balíčky přináší destinaci, ale i návštěvníkům, mnoho výhod. (Királová, 2003)

5.4 Komparace

U některých skutečností zjištěných v této práci je možné provést komparaci s analýzou, která byla provedena firmou Besi, a.s. v roce 2004. Byl zjištěn velmi špatný stav komunikací, silnic II. a III. třídy, v některých obcích. V současné době, po rekonstrukci většiny silnic a místních komunikací, je jejich stav ve většině obcí na dobré úrovni. Situace v dopravní obslužnosti autobusovou dopravou v obcích odlehlých od hlavních pozemních komunikací je stále problémem.

Nedostatečná kapacita a kvalita ubytovacích a stravovacích služeb byla konstatována v roce 2004, ovšem tato skutečnost byla potvrzena i nyní, na základě analýzy v rámci této práce. Obdobná situace je i s nabídkou sportovně-rekreačních služeb. Dále lze porovnat věkovou strukturu obyvatel mikroregionu. Analýzou byl zjištěn příznivější stav

věkové struktury oproti stavu tohoto poměrového ukazatele, který byl konstatován v analýze firmy Besi, a.s.

Ve srovnání se situací v roce 2004, je nyní zřejmá snaha zvýšení propagace této oblasti (informační tabule v obcích, lepší propracovanost webových stránek aj.). Mikroregion by měl i nadále pokračovat ve zlepšování propagace a klást vyšší důraz na prezentaci ve větších sídlech a blízkých turisticky atraktivních destinacích.

5.5 Hlavní problémy v rozvoji cestovního ruchu

Kromě nedostatků zmiňovaných výše, v rozvoji cestovního ruchu na Netolicku brání především **nedostatek financí**, což způsobuje, že se nemohou uskutečňovat opravy a rekonstrukce památek, které jsou nákladné a některé památky tím tak chátrají. Další velkou překážkou je nedostatek **lidského potenciálu, který by měl chuť se do rozvoje cestovního ruchu zapojit**. Chybí zde **kvalifikovaná pracovní síla**. Proto je důležité **zaměřit se na vzdělávání a posílení lidského potenciálu, který by napomohl k dalšímu rozvoji služeb**. Účastí na cestovním ruchu dochází v destinaci k interakci nejen mezi návštěvníky a poskytovateli služeb, ale i mezi návštěvníky a místními obyvateli, tzv. hostitelskou komunitou. Z čehož vyplývá potřeba klást určité požadavky na chování nejen zaměstnanců zařízení cestovního ruchu, ale i na chování místních obyvatel. (Királová, 2003)

Také zde chybí větší aktivita mikroregionu jako instituce – tvorba produktových balíčků, prezentace mikroregionu, podpora spolupráce v regionu. Je tedy ke zvážení, zda by nebylo vhodné mikroregion pojmout jako destinaci, která by byla řízena dle principů destinačního managementu. V rámci MAS Blanský les - Netolicko jsou vyvíjeny jen některé dílčí aktivity destinačního managementu, ale jejich rozsah je, jak vyplynulo z analýzy a výzkumu, nedostačující a celý proces je tak neúplný.

Dle Fellegiové a Musila (2009) je vhodné, pokud se obec rozhoduje o zřízení organizace destinačního managementu, nechat si vypracovat analýzu, která by ukázala vhodnost takového kroku a doporučila možný postup. Fellegiová a Musil ve svém článku dále konstatují, že napojení organizace destinačního managementu na Svazy měst a obcí je reálné a v praxi se již osvědčilo. Což vyplývá z toho, že některé svazy obcí si uvědomují potřebu řízeného rozvoje regionu a přínosy z cestovního ruchu.

6. Závěr

Účelem této práce bylo vymezení předpokladů rozvoje služeb v mikroregionu Netolicko. Práce je zaměřena na služby cestovního ruchu. Netolicko je oblastí, která si uvědomuje důležitost služeb cestovního ruchu pro svůj rozvoj. Z tohoto důvodu je právě nyní rozvoj cestovního ruchu, zejména turistické infrastruktury, a také podnikání jedním z hlavních cílů mikroregionu.

Analýzou jednotlivých služeb byla zjištěna vysoká koncentrace nabídky převážně v centru mikroregionu, městě Netolice. Obecně lze říci, že ve většině obcí mikroregionu není nabídka služeb, tedy i služeb cestovního ruchu, dostačující. Proto u obcí hraje důležitou roli blízkost města Netolice, či větších měst jako je krajské město České Budějovice a město Prachatice. Vzhledem k současné nabídce ubytovacích a stravovacích služeb by bylo pro mikroregion nejspíš nejvhodnější zaměřit se na využití současného potenciálu a jeho zkvalitnění či rozšíření. Z tohoto pohledu se jeví jako řešení rekonstrukce historické budovy hotelu Beseda či statku Petřův dvůr. U stravovacích služeb je možností rozšíření nabídky tzv. lokální gastronomie či otevření specializované restaurace. Mikroregion má možnost návaznosti na certifikované originální produkty.

Pro získání potřebných primárních dat bylo provedeno dotazníkové šetření mezi podnikatelskými subjekty a řízené rozhovory se starosty jednotlivých obcí. Na základě těchto informací byl vypracován profil mikroregionu vzhledem ke službám cestovního ruchu a zodpovězeny hypotézy stanovené v rámci výzkumného záměru ZF JCU MSM 600766 5806.

V mikroregionu Netolicko je nízká míra nezaměstnanosti a věková struktura srovnatelná s průměrnou věkovou strukturou obyvatelstva jižních Čech.

Dle respondentů jsou nejčastějším důvodem návštěvy mikroregionu příroda či památky, což odpovídá potenciálu, kterým mikroregion disponuje. Méně častým důvodem návštěvy jsou sportovní vyžití a kultura, které byly také porovnány se stávajícím potenciálem a na základě zjištění navrhnutý možnosti rozšíření nabídky sportovně-rekreačních služeb. Dále byla navržena opatření, která by mohla vést k přilákání návštěvníků a tím k zvýšení návštěvnosti. Je důležité nadále pracovat na propagaci této oblasti. Pomocí propagace asociací, spojených s pozitivními pocity

z návštěvy mikroregionu a blízkého okolí, by mohlo dojít ke zvýšení zájmu o první či opakovanou návštěvu. Mikroregion má významné možnosti ve využití místních tradic a řemesel, přírodního a kulturně-historického potenciálu, či působení známých rybníkářů k tvorbě nových produktů tzv. tematických balíčků, které by byly zacílené na určité segmenty.

Naopak překážkami v rozvoji cestovního ruchu jsou nedostatečná podpora spolupráce v mikroregionu a prezentace prostřednictvím produktů mikroregionu. Také nedostatek finančních prostředků a chybějící kvalifikovaný lidský potenciál, který by se do rozvoje cestovního ruchu zapojil.

Z provedeného dotazníkového šetření a řízených rozhovorů vyplývá, že jednotlivé obce jsou v budoucnu ochotné posilovat spolupráci v rámci mikroregionu, a to především z důvodů společných investic, zvýšení propagace a atraktivnosti území a tím i návštěvnosti. Ovšem co se týče podnikatelských subjektů, které náleží převážně místním obyvatelům, většina z nich zatím není zapojena do žádné organizované formy spolupráce. Z tohoto důvodu by bylo vhodné podpořit spolupráci mezi podnikatelskými subjekty v rámci mikroregionu i sousedních oblastí.

Lze říci, že mikroregion Netolicko má dostatek možností pro rozvoj služeb cestovního ruchu, ovšem velký význam v této oblasti má odstranění či eliminace hlavních překážek jejich rozvoje.

7. Summary

This bachelor thesis is dealing with description of microregion Netolicko with the aim at commercial services branch, namely services in tourism, next the situation analysis and premise specification of tourism service development. This work is a part of solution of research plan ZF JCU MSM 600766 5806. During the situation analysis it was indicated, that this microregion has in disposal efficient potential suitable for tourism services development.

For collecting needed primary dates it was necessary to carry out quantitative research by inquiring commercial services subjects and qualitative research by leading discussion with microregion mayors. From collected dates a microregion profile in accordance with tourism services was issued. On a base of obtained facts from analysis and research, hypotheses were answered and tourism service development presumptions were specified. The highest concentration supply of tourism services is in the centre of microregion, town Netolice. Because of in sufficient capacity and quality of accommodation and catering services, reconstruction of historic hotel building Beseda or mansion Petrův dvůr seems to be a solution. There is a possibility of offer extension with catering, so called local cuisine, or connection to certified original products.

Further there were specified, according to informant, reasons visiting of microregion, and proposals of possible improvement. The examples are using local traditions and crafts or activity of known pond keepers to create new products in tourism. Because of in sufficient offer of leisure-sport services possible solutions were proposed.

The main obstacle in tourism development is financial and qualified staff shortage. There is also a lack of microregion activity creation of product packet, microregion presentation, supported in cooperation within regions. It is to discuss, whether it is more suitable to treat microregion as destination, which would be administrated according to destination management principles.

Key words:

Services, commercial services, tourism, tourism services, situation analysis

8. Přehled použité literatury

Odborné publikace

- Beneš, J., Stejskal, A., Ouroda, V. *Historická krajina Netolicka*. 1. vyd. Prachatice: ARCHEOS a Městský úřad Netolice, 1998. 159 s. ISBN 80-238-3793-1.
- BESI, a.s. *Rozvojová strategie svazku obcí Netolicko*. České Budějovice: s.n., 2004. 110 s.
- Čech, J. *Malá encyklopedie cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Idea servis, 1998. ISBN 80-85970-19-8.
- Drobná, D., Morávková, E. *Cestovní ruch pro střední školy a pro veřejnost*. Praha: Fortuna, 2004. 208 s. ISBN 80-7168-901-7.
- Foret, M., Foretová, V. *Jak rozvíjet místní cestovní ruch*. 1. vyd. Praha: Grada, 2001. 180 s. ISBN 80-247-0207-X.
- Hesková, M. a kol. *Marketing*. 1. vyd. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2003. 191 s. ISBN 80-7040-620-8.
- Hesková, M. a kol. *Cestovní ruch pro vyšší odborné a vysoké školy*. Praha: Fortuna, 2006. 224 s. ISBN 80-7168-948-3.
- Horner, S., Swarbrooke, J. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2003. 486 s. ISBN 80-247-0202-9.
- Janečková, L., Vašítková, M. *Marketing měst a obcí*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 1999. 178 s. ISBN 80-7169-750-8.
- Janečková, L., Vašítková, M. *Marketing služeb*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2000. 180 s. ISBN 80-7169-995-0.
- Királová, A. *Marketing destinace cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Ekopres, 2003. 173 s. ISBN 80-86119-56-4.
- Királová, A. *Marketing hotelových služeb*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2006. 157 s. ISBN 8086929051.
- Kotler, P., Armstrong, G. *Marketing*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2004. 855 s. ISBN 80-247-0513-3.
- Kotler, P. *Marketing Management*. 10. vyd. Praha: Grada, 2000. 719 s. ISBN 80-247-0016-6.
- Labounková, V. *Monitoring mikroregionů, Obec a finance*. č. 1. Brno: Ústav územního rozvoje, 2005.
- Malá, V. *Cestovní ruch*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1999. 83 s. ISBN 80-7079-443-7

- Oriška, J. *Metodika činnosti průvodce cestovního ruchu*. 6. vyd. Praha: Idea Servis, 2007. 207 s. ISBN 978-80-85970-57-9.
- Oriška, J. *Technika služeb cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Idea Servis, 1999. 244 s. ISBN 80-85970-27-9.
- Parmová, D. *Řízení služeb*. 1. vyd. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2004. 93 s. ISBN 80-7040-673-9
- Pásková, M., Zelenka, J. *Cestovní ruch: výkladový slovník*. ČR: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002. 448 s.
- Podhorský, M. *Jihočeský kraj – Prachaticko*. Prachatice: Freytagaberndt, 2007. 19 s. ISBN 80-7316-180-X.
- Pražská, L., Jindra, J. *Obchodní podnikání: Retail management*. 2. vyd. Praha: Management Press, 2006. 876 s. ISBN 80-7261-059-7.
- Vašířková, M. *Marketing služeb – efektivně a moderně*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. 232 s. ISBN 978-80-247-2721-9.
- Vlk, J. a kol. *Metodická příručka pro zpracování strategických rozvojových dokumentů mikroregionů*. Brno: Ústav územního rozvoje, 2004.
- Vojtko, V. *Marketingový výzkum v kognitivních mapách*. Zeleneč: Profess Consulting, 2008. 95 s. ISBN 978-80-7259-060-5.
- Zákon č. 159/1999 Sb. Zákon o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č. 40/1964 Sb.
- Zákon č. 128/2000 Sb. Zákon o obcích
- Zákon č. 455/1991 Sb. Živnostenský zákon

Internetové stránky

- Babice. *Zajímavosti* [online]. 2002 [cit. 23.02.2009].
Dostupné na WWW: <<http://www.netolice.cz/babice/index.htm>>.
- Blanský les - Netolicko^{a)}. *Kalendář kulturních a sportovních akcí* [online]. 2009 [cit. 05.02.2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.blanet.cz/?artid=9alang=czamode=normal>>.
- Blanský les - Netolicko^{b)}. *Katalog ubytovacích zařízení* [online]. 2009 [cit. 05.02.2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.blanet.cz/?artid=17alang=czamode=normal>>.
- CzechTourism. *Turistické regiony* [online]. 2005 [cit. 28.03.2009].
Dostupné na WWW: <<http://www.czechtourism.cz/?show=002010000>>.

- Český statistický úřad^{a)}. *Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních v roce 2008* [online]. 2009 [cit. 23.02.2009]. Dostupné na WWW: <http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/informace/ccru021809.doc>.
- Český statistický úřad^{b)}. *Sdělení ČSÚ o zavedení Klasifikace ekonomických činností* [online]. 2007 [cit. 23.02.2009]. Dostupné na WWW: [http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/sdeleni_\(cz_nace\)/\\$File/sdelen%C3%AD_CZ-NACE.pdf](http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/sdeleni_(cz_nace)/$File/sdelen%C3%AD_CZ-NACE.pdf).
- Český statistický úřad^{c)}. *Přehled sekcí* [online]. 2008 [cit. 04.03.2009]. Dostupné na WWW: [http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/t/FA003C579B/\\$File/021608s01.pdf](http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/t/FA003C579B/$File/021608s01.pdf).
- Český statistický úřad^{d)}. *Charakteristika kraje* [online]. 2008 [cit. 23.02.2009]. Dostupné na WWW: http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/charakteristika_kraje.
- Domáci výrobky. *O projektu* [online]. 2009 [10.03.2009]. Dostupné na WWW: http://domaci-vyrobky.cz/dokumenty/o_projektu/informace.xml/o_projektu.
- Fellegiová, E., Musil, M. *Lokální organizace destinačního managementu* [online]. 2009 [cit. 10.03.2009]. Dostupné na WWW: <http://www.cot.cz/index.php?page=200&jazyk=1&id=1040812549&srchtxt=Lok%El1n%ED+organizace>.
- Chvalovice. *Zajímavosti* [online]. 2002 [cit. 23.02.2009]. Dostupné na WWW: <http://www.netolice.cz/chvalovice/index.htm>.
- Mahouš. *Zajímavosti* [online]. 2002 [23.02.2009]. Dostupné na WWW: <http://www.netolice.cz/mahous/index.htm>.
- Malovice. *Zajímavosti* [online]. 2002 [23.02.2009]. Dostupné na WWW: <http://www.netolice.cz/malovice/index.htm>.
- Město Netolice. *Památky* [online]. 2006 [cit. 23.02.2009]. Dostupné na WWW: <http://www.netolice.cz/index.htm>.
- Mikroregion Netolicko^{a)}. *O mikroregionu* [online]. 2006 [cit. 05.02.2009]. Dostupné na WWW: <http://www.netolice.cz/netolicko/index.htm>.
- Mikroregion Netolicko^{b)}. *Rybářství a rybníkářství* [online]. 2006 [cit. 23.02.2009]. Dostupné na WWW: <http://www.netolice.cz/netolicko/index.htm>.
- Muzeum JUDr.Otakara Kudrny a Informační centrum Netolice. *Památky města* [online]. 2008 [cit. 23.02.2009]. Dostupné na WWW: http://info.netolice.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=200072aid=1004ap1=1014.
- Němčice. *Zajímavosti* [online]. 2002 [23.02.2009]. Dostupné na WWW: <http://www.netolice.cz/nemcice/index.htm>.

- Oficiální jednotná klasifikace ubytovacích zařízení. *Oficiální jednotná klasifikace ubytovacích zařízení v ČR* [online]. 2008 [cit. 05.02.2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.hotelstars.cz/>>.
- Petrášek, O. *Zpravodaj MAS, Blanský les – Netolicko 1/200* [online]. 2009 [cit. 06.03.2009]. Dostupné na WWW: <http://www.mas-netolice.cz/files/zpravodaj_mas_2008.pdf>.
- Prachatice. *Příjezdové trasy* [online]. 2008 [cit. 26.02.2009]. Dostupné na WWW: <http://www.prachatice.cz/n_polohatrasy_trasy.html>.
- *Regionální informační servis^{a)}* [online]. 2008 [cit. 09.01.2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.risy.cz/index.php?pid=231akraj=-1anuts4=CZ0315>>.
- *Regionální informační servis^{b)}* [online]. 2008 [cit. 15.01.2009]. Dostupné na WWW: <http://www.risy.cz/index.php?pid=231athledej_obec=Netoliceasubhledej=%26%23919%3Bled ej>.
- Státní zámek Kratochvíle. *Prohlídková trasa zámku Kratochvíle* [online]. 2009 [cit. 25.02.2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.zamek-kratochvile.eu/prohlidkova-trasa/>>.
- Strategie regionálního rozvoje. *Cestovní ruch* [online]. 2006 [cit. 09.01.2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.mmr.cz/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-Ceske-republiky-pro>>.
- Udržitelný cestovní ruch. *Venkovský cestovní ruch* [online]. 2007 [17.12.008]. Dostupné na WWW: <http://ucr.uhk.cz/page.aspx?page_id=31amode=1aletter=23>.
- Úřad práce v Prachaticích. *Měsíční zpravodaj Úřadu práce v Prachaticích, Leden 2008 – Únor 2009* [online]. [cit. 14.03.2009]. Dostupné na WWW: <http://portal.mpsv.cz/sz/local/pt_info/statistiky/zpravodaj/>.
- Ústav územního rozvoje. *Občanská vybavenost, rekreace a cestovní ruch* [online]. 2003 [cit. 13.12.2008]. Dostupné na WWW: <http://www.uur.cz/default.asp?ID=1221#ODSKOK_42>.
- Veřejná databáze Českého statistického úřadu. *Vybrané statistické údaje za obec* [online]. 2007 [cit. 15.02.2009]. Dostupné na WWW: <http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?cislotab=MOS+ZV01akapitola_id=5akontext=tarazeni=taapro_3980560=550442>.
- Vitějovice. *Zajímavosti* [online]. 2002 [cit. 23.02.2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.netolice.cz/vitejovice/index.htm>>.

Seznam obrázků a tabulek

Obrázky

Obr. 1: Druhové členění služeb v cestovním ruchu	17
Obr. 2: Mapa mikroregionu Netolicko	29
Obr. 3: Počet ekonomických subjektů podle odvětví činnosti.....	33
Obr. 4: Míra nezaměstnanosti leden 2008 až únor 2009	34
Obr. 5: Kategorie ubytování	39
Obr. 6: Kapacity jednotlivých kategorií ubytování	40
Obr. 7: Formy stravování.....	41
Obr. 8: Poskytované služby respondentů.....	48
Obr. 9: Kategorie ubytování	49
Obr. 10: Forma stravování	49
Obr. 11: Hodnocení využití kapacit	49
Obr. 12: Cenová úroveň služeb.....	50
Obr. 13: Podíl turistů mezi zákazníky	51
Obr. 14: Významný podíl zahraničních turistů mezi zákazníky.....	51
Obr. 15: Přizpůsobování nabídky turistům	51
Obr. 16: Co láká turisty do oblasti mikroregionu Netolicko	52
Obr. 17: Podpora přílivu turistů do mikroregionu Netolicko	52
Obr. 18: Zapojení podniků do organizované formy spolupráce	53
Obr. 19: Důvod nezúčastnění se organizované formy spolupráce.....	53
Obr. 20: Přínosy spolupráce podniků v mikroregionu.....	53

Obrázky v příloze:

Obr. 21: Členové rodiny pracující v podnicích	
Obr. 22: Počet zaměstnanců v podnicích mikroregionu	
Obr. 23: Platová úroveň zaměstnanců oproti běžným platům	
Obr. 24: Spokojenost se ziskovostí podniku	
Obr. 25: Podnikání pouze v rámci mikroregionu Netolicko	
Obr. 26: Tržby za hospodářský rok 2007	
Obr. 27: Umístění provozovny (obec) respondentů	

Tabulky

Tabulka 1: Princip nehmotnosti	12
Tabulka 2: Věková struktura obyvatelstva	31
Tabulka 3: Počet ekonomických subjektů podle hlavního odvětví činnosti.....	32

Seznam příloh

- Příloha 1. Tabulka přehledu sekcí NACE Rev. 2
- Příloha 2: Dotazník
- Příloha 3: Přehled památek mikroregionu Netolicko
- Příloha 4: Přehled kapacit a vybavení ubytovacích zařízení
- Příloha 5: Přehled subjektů poskytujících stravovací služby
- Příloha 6: Historická krajina Netolicka – naučná cyklotrasa
- Příloha 7: SWOT analýza dle Rozvojové strategie svazku obcí Netolicko
- Příloha 8: Vyhodnocení zbývajících otázek dotazníkového šetření
- Příloha 9: Řízené rozhovory se starosty jednotlivých obcí
- Příloha 10: Obrázky vybraných zajímavostí v mikroregionu Netolicko

Příloha 1. Tabulka přehledu sekcí NACE Rev. 2

PŘEHLED SEKCI

Kód (alfabetický)	Název
A	Zemědělství, lesnictví a rybnářství
B	Těžba a dobývání
C	Zpracovatelský průmysl
D	Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu
E	Zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi
F	Stavebnictví
G	Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel
H	Doprava a skladování
I	Ubytování, stravování a pohostinství
J	Informační a komunikační činnosti
K	Peněžnictví a pojišťovnictví
L	Činnosti v oblasti nemovitostí
M	Profesní, vědecké a technické činnosti
N	Administrativní a podpůrné činnosti
O	Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení
P	Vzdělávání
Q	Zdravotní a sociální péče
R	Kulturní, zábavní a rekreační činnosti
S	Ostatní činnosti
T	Činnosti domácností jako zaměstnavatelů; činnosti domácností produkcujících blíže neurčené výrobky a služby pro vlastní potřebu
U	Činnosti exteriorních organizací a orgánů

Zdroj: Český statistický úřad, 2009c

Příloha 2: Dotazník

ID: Datum: Tazatel:

© Viktor Vojtko 2008

Dotazník – podnikatelské subjekty poskytující komerční služby

Dobrý den, jmenuji se Markéta Hondlíková, jsem studentkou Ekonomické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a zpracovávám svou bakalářskou práci na téma „Předpoklady rozvoje komerčních služeb ve vybrané oblasti – „mikroregionu Netolicko“.

V rámci této práce provádím u podnikatelů v této oblasti výzkum jejich stavu, kapacitách a konkurenceschopnosti. Výsledky by měly pomoci při přípravě specifických nástrojů podpory, například ze strany samosprávy a dalších institucí a organizací, především na úrovni mikroregionu.

Všechny Vámi uvedené informace slouží pouze pro statistické účely, budou zpracovány anonymně a nebudou jednotlivě uveřejněny. Celkově bude vyplnění trvat maximálně 15 minut. Jakékoliv dotazy a připomínky můžete směřovat na následující kontaktní osobu: Ing. Viktor Vojtko, katedra obchodu a cestovního ruchu, Ekonomická fakulta, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Studentská 13, 370 05 České Budějovice. E-mail vojtko@ef.jcu.cz, tel. 387 772 696, mobil 777 133 485.

1. Jaké služby svým zákazníkům poskytujete? *(Ize více možností, není-li uvedeno jinak, pokračujte otázkou 6)*

- Maloobchodní (prodej zboží konečným spotřebitelům)
- Ubytování *(pokračujte otázkou 2)*
- Stravování *(pokračujte otázkou 4)*
- Osobní služby (např. kadeřnictví, pedikúra), které _____
- Opravářenské služby
- Kulturní
- Sportovní
- Jiné, upřesněte _____

2. Jaký typ ubytování nabízíte?

- Kemp
- Chaty a chalupy, v soukromí
- Turistická ubytovna
- Hotel
- Hotel garní
- Motel
- Botel
- Penzion
- Jiné, upřesněte _____

3. Kolik lůžek/míst nabízíte? *(pokračujte otázkou č. 5)* _____

4. Jakou formu stravování nabízíte?

- Restaurace
- Pohostinství
- Motorest

- Samoobslužná restaurace
- Bufet
- Bistro (fast-food)
- Občerstvení, kiosky
- Denní bar (gril bar, pizzerie, snack bar)
- Noční bar (noční klub, varieté, dancing)
- Vinárna
- Kavárna a cukrárna
- Hostinec a pivnice
- Jiné, upřesněte _____

5. Jak byste ohodnotili celkové využití svých kapacit během jednotlivých čtvrtletí?

Leden – Březen:	☐ Nedostatečné	☐ Dostatečné	☐ Maximální
Duben – Červen:	☐ Nedostatečné	☐ Dostatečné	☐ Maximální
Červenec – Září:	☐ Nedostatečné	☐ Dostatečné	☐ Maximální
Říjen – Prosinec:	☐ Nedostatečné	☐ Dostatečné	☐ Maximální

6. Jak byste ohodnotili cenovou úroveň vašich služeb ve srovnání s konkurencí?

- Nízká Spíše nízká Střední Spíše vyšší Vyšší

7. Jaký je podíl turistů mezi vašimi zákazníky? _____ %

8. Je mezi nimi významný podíl turistů ze zahraničí? Ne Ano

9. Přizpůsobujete svou nabídku turistům?

- Ne, vůbec Ano, částečně Ano, významně

10. Co podle vás nejvíce láká turisty do vaší oblasti?

- Příroda
- Památky
- Kulturní akce
- Sportovní vyžití
- Jiné, upřesněte _____

11. Měl by podle vašeho názoru někdo podporovat další příliv turistů do vaší oblasti?

- Ne Ano, především obce a kraj Ano, především podnikatelé

12. Jste zapojeni do nějaké organizované formy spolupráce, např. destinačního managementu, nákupní aliance, přípravy společných marketingových balíčků apod.?

- Ne, vůbec Ano, uveďte prosím detaily (*pokračujte otázkou 14*)

13. Jaký je důvod, že se žádné organizované formy spolupráce neúčastníte?
(pokračujte otázkou 15)
 Nevím, zda existuje Nemám k ní důvěru Nevidím přínosy pro svůj podnik
14. Jak hodnotíte přínosy uvedených forem spolupráce?
 Záporné Nulové Pozitivní Velmi pozitivní
15. Podnikáte pouze v rámci tohoto mikroregionu?
 Ano
 Ne, sídlo mám zde, ale podnikám i jinde
 Ne, podnikám zde, ale sídlo mám jinde
16. Pracují ve vašem podniku i další členové vaší rodiny?
 Ne Ano, spolu s dalšími zaměstnanci Ano, pouze členové rodiny
17. Kolik máte zaměstnanců?
 0 (pokračujte otázkou 18) 1 až 5 6 až 10 11 až 20 Více jak 20
18. Jaká je platová úroveň vašich zaměstnanců oproti běžným platům?
 Nižší Obdobná Vyšší
19. Jak jste spokojeni se ziskovostí svého podniku?
 Velmi nespokojen/a
 Spíše nespokojen/a
 Ani spokojen/a, ani nespokojen/a
 Spíše spokojen/a
 Velmi spokojen/a
20. Vaše tržby za loňský hospodářský rok byly přibližně:
 méně než 1 milion Kč
 1 až 5 milionů Kč
 5 až 10 milionů Kč
 10 až 20 milionů Kč
 více než 20 milionů Kč

Děkujeme za vyplnění dotazníku.

21. Umístění provozovny (obec)
-

Příloha 3: Přehled památek mikroregionu Netolicko

Kulturní, historické a přírodní památky

- **Netolice**

Památky jsou jednou z hlavních atraktivit města Netolice. Historické jádro města je od roku 1994 vyhlášeno městskou památkovou zónou. Po památkách města je vybudována naučná stezka Historická krajina Netolicka, tzv. malý okruh, a po památkách regionu naučná cyklostezka, tzv. velký okruh. Zajímavostí města jsou i tři šikmé věže a vodopády pod rybníkem Mnich. K významným památkám města patří:

- **Přemyslovské hradiště**, které se rozkládalo na vrchu sv. Ján. Z knížecího správního hradu, střežícího důležitou obchodní cestu, se zachovaly mohutné valy. Nálezy slovanské keramiky pocházejí z 10. až 13. století. Bylo zahájeno budování archeologického parku jako turistického východiště s rozhlednou ve stylu strážní věže, s palisádou a ukázkami bydlení, řemesel a nálezů z archeologického průzkumu. (Město Netolice, 2009)
- **Archeopark** je první jihočeskou archeologickou památkou, prezentovanou moderní formou přímé rekonstrukce, která je zaměřena především na málo známé období raného středověku českých dějin. (Město Netolice, 2009)
- **Státní zámek Kratochvíle** národní kulturní památka - stavba, která nemá v Čechách druhé poloviny 16. století obdoby. Je výrazem okázalé velkorysosti předního velmože království Viléma z Rožmberka. Více na (www.zamek-kratochvile.eu/).
- **Muzeum JUDr. Otakara Kudrny,**
- **Gotický kostel Nanebevzetí P. Marie,**
- **Budova novogotické školy,**
- **Pozdně klasicistní děkanství** z let. 1840 – 1843,
- **Kostel sv. Václava** - původně gotická stavba s románskými prvky.
- **Goticko renesanční Rožmborský dům** čp. 248 s hodnotným průčelím i interiéry je dnes muzeem JUDr. Otakara Kudrny.
- **Stará radnice, Nová radnice** z r. 1869 od A. Niklase neorenesanční monumentální stavba, která dominuje prostoru náměstí. (Město Netolice, 2009)
- **Hotel Beseda** čp. 32, přestavěn ve druhé pol. 19. stol. představuje areál, jehož hlavní barokní objekt směřuje průčelím do náměstí. Boční křídlo do Bavorovské ulice má renesanční konstrukce. Mladší objekt, navazující do Gregorovy ulice, je hodnotný hlavně plasticky řešeným průčelím. Dochovala se řada cenných detailů z přestavby areálu

v polovině 19. století, nyní je objekt v rekonstrukci. (Muzeum JUDr. Otakara Kudrny a Informační centrum Netolice, 2009)

- **Pivovar** stojí na místě renesančního pivovaru, který město založilo r. 1663.
- **Barokní špýchar** ve školní ul. zvaný „Solnice“,
- **Dva kamenné obloukové mosty** ze 17. stol. Na jednom z mostů je socha sv. Jana Nepomuckého z r. 1746,
- **Ziegrosserův mlýn** čp. 219 z r. 1664,
- **Seskupení lidových usedlostí** podél potoka Rapačov mezi rybníkem Mních a hradištěm sv. Jan,
- **Roubené usedlosti s hliněnou omazávkou** čp. 195, 281, 296,
- **Železniční trať Netolice – Dívčice** uvedená do provozu 27. 10. 1895. (Město Netolice, 2009)
- **Petrův Dvůr**, původně menší feudální sídlo, prvně zmiňované v r. 1378. V polovině 17. stol. přebudován do dnešní podoby. Dochovány severní barokní objekty. V období let 1592 až 1600 Petrův Dvůr tvořil hospodářské zázemí Kratochvíle a byl odtud také veden vodovod s pitnou vodou do zámecké kuchyně. (Muzeum JUDr. Otakara Kudrny a Informační centrum Netolice, 2009)

Pamětní desky:

Pamětní deska na náměstí na budově České spořitelny připomíná, že zde byla v roce 1945 podepsána smlouva o demarkační čáře mezi americkou a Rudou armádou.

Pamětní deska na budově muzea – na památku rodáka rybníkáře a rožmberského fišmistra **Štěpánka Netolického**.

Pamětní deska na rodném domě hudebního skladatele **Františka Gregory** v Gregorově ulici čp. 24. (Město Netolice, 2009)

- **Babice**

K obci patří unikátně dochovaná vesnička Zvěřetice, prohlášená v roce 1995 **vesnickou památkovou zónou** a **kaplička ve Zvěřeticích** ve stylu selského baroka se zvoničkou. Památkami jsou **zemědělská usedlost** čp. 6 ve Zvěřeticích, **kaplička v Babicích** a **zemědělské usedlosti** čp. 1, 5, 11 v Babicích. (Babice, 2009)

- **Chvalovice**

Nachází se zde **lidová stavba** z roku 1863 a řada dalších. Značný význam měly nyní již zrušené **doly na grafít**. (Chvalovice, 2009)

- **Mahouš**

Obec byla v roce 1995 vyhlášena *vesnickou památkovou zónou*. Obecní *kovárna* na návsi je jednou z nejlépe dochovaných památek svého druhu v jižních Čechách vůbec. Dále je v obci výklenková kaplička sv. Jana Nepomuckého z 1. pol. 19. stol. a gotická kamenná boží muka. (Mahouš, 2009)

- **Malovice**

U obce Malovičky jsou *nejstarší archeologické nálezy prachatického okresu* – nástroje z křemencových valounů, tvrzíště po středověkém hrádku Malovců z Malovic, ves zmiňovaná již r. 1314. U obce Krtely jsou významné *nálezy měděných ingotů* ze starší doby bronzové, nález bronzového srpu z mladší doby bronzové, u obce *objevena skupina slovanských mohyl*. Zalesněný vrch *Lomec (552,2 m) s barokním kostelem*, poutní místo diecéze. Barokní kostel Jména P. Marie (z let 1699 – 1702) s mimořádně cenným oltářem – napodobenina Berniniho oltáře z chrámu sv. Petra v Římě. Fara z 18 stol. a hřbitov. V lese pod vrchem je *řada mohyl* z doby hradištní.

Památkou je také *keltské kultovní ohrazení* v Hradišti, *pozdně renesanční areál statku* v Rabíně z poč. 17 stol., zámček uvnitř dvora byl přestavěn v 80. letech 20. stol., *dřevěná stodola s doškovou střechou*. (Malovice, 2009)

- **Němčice**

Dominantou je *kostel svatého Mikuláše*, jedna z nejcennějších kulturních památek regionu. V obci je několik *staveb lidového baroka*. (Němčice, 2009)

- **Vitějovice**

Historické jádro obce prohlášené roku 1995 *vesnickou památkovou zónou* je tvořeno návší s areálem *barokního kostela sv. Markéty*. Významnou památkou je *památník setkání 5 armád* z roku 1945, dále roubený dům z roku 1491, nejstarší v Čechách, *lidové usedlosti s bedněním ve štítě* čp. 4, 12, *domy selského baroka* čp. 6, 30 a 60, *Burgerův mlýn* z roku 1586 se špýchárkem, s náhonem dlouhým přes 700 m, byla zde též *vodní elektrárna*. (Vitějovice, 2009)

Příloha 4: Přehled kapacit a vybavení ubytovacích zařízení

Název	Lokalita	Kategorie	Kapacita lůžek	Vybavení
Hotel Rychta***	Netolice	hotel	56	Koupelna, WC, televizor, satelit, UPC Direkt, bezplatný přístup na internet, minibar, rádio, parkoviště
1.Bike penzion Cirkl	Netolice	penzion	10	Koupelna, WC, půjčovna kol
Restaurace a penzion v Podloubí	Netolice	penzion	21	Koupelna, WC, restaurace, zahradní restaurace, parkoviště
Penzion Zíka	Netolice	penzion	12	Koupelna, WC, posilovna, zahradní bazén, garáž
Restaurace-penzion Domino	Netolice	penzion	12	Koupelna, WC, restaurace
Penzion Ondráková Marie	Lhenice	penzion	13	Sprchový kout, televize, satelit, rádio, vařič, lednice, parkoviště
Penzion „Dvůr“	Obora	penzion	17	Koupelna, WC, kuchyňka, venkovní terasa
Penzion Netolice	Netolice	penzion	8	Sprchový kout, WC, televize, kuchyňka
Penzion Pod Stráží	Lhenice	penzion	30	Koupelna, WC, balkon, televize,WIFI, parkoviště
Sportovní hala Netolice	Netolice	ubytovna	42	Sprchový kout, WC, společenská místnost, sauna, tenis.kurt, volejbalové hřiště
Ubytovna třešňový květ	Lhenice	ubytovna	100	Sprchový kout, WC, snídaně, parkoviště
Podroužek - ubytovna	Netolice	ubytovna	30	Sprchový kout, WC, restaurace, parkoviště, společenská místnost
Podroužek - Chaty v kempu	Netolice	kemp	22	Kuchyňka, WC, krb, společné sprchy, parkoviště, restaurace
Podroužek - stany	Netolice	kemp	100 míst	Společné sprchy, WC, společenská místnost, parkoviště, restaurace
Podroužek - karavany	Netolice	kemp	20	Společné sprchy, WC, společenská místnost, parkoviště, restaurace
Chata Na Pekle	Netolice	v soukromí	10	Sprchový kout, WC, kuchyňka, televize, zahradní bazén, sportoviště
Chalupa Hradiště	Hradiště	v soukromí	6	Koupelna, WC, kuchyňka, televize, satelit, zahradní bazén, garáž
Ubytovací služby u Fendrychů	Dolní Chrástany	v soukromí	6	Koupelna, WC, kuchyňka, parkoviště
Apartment Benák	Němčice	v soukromí	12	Koupelna, WC, kuchyňka, televize, satelit, zahradní bazén, garáž
Chalupa Němčice u Netolic	Němčice	v soukromí	8	Koupelna, WC, kuchyňka, zahradní bazén, televize, satelit, parkoviště
Ubytování U Hondlíků	Němčice	v soukromí	10	Koupelna, WC, kuchyň, obývací pokoj s televizí, zahradní bazén, gril, udírna
Chalupa Holečkov	Holečkov	v soukromí	5	Koupelna, WC, kuchyňka, televize, garáž
Ubytování Kolna	Vitějovice	v soukromí	6	Koupelna, WC, kuchyňka, televize, parkoviště, masáže

Zdroje: Mikroregion Netolicko, 2009b; Blanský les – Netolicko, 2009b; informace od starostů jednotlivých obcí

Příloha 5: Přehled subjektů poskytujících stravovací služby

Název	Lokalita
Restaurace a penzion V Podloubí	Netolice
Restaurace U Hulešů	Netolice
Restaurace Rychta	Netolice
Restaurace Podroužek	Netolice
Restaurace a penzion Domino	Netolice
Restaurace V Zatačce	Netolice
Restaurace Pod Stráží	Lhenice
Hospůdka U Kleinů	Vitějovice
Cukrárna Ilichová	Netolice
Cukrárna Sloní bašta	Netolice
Bistro u Draka	Netolice
Bar Rychta	Netolice
Bufet-Lahůdky Bromová	Netolice
Hostinec	Babice
Hostinec	Hracholusky
Hostinec	Žitná
Hostinec	Mahouš
Hospoda U Jandů	Němčice
Hostinec a KD	Malovičky
Hostinec a KD	Podeřístě
Hostinec	Malovice
Občerstvení, kiosek	Němčice
Bar Šálek	Němčice
Hostinec Na Růžku	Vitějovice
U Lapků	Vitějovice

Zdroje: Mikroregion Netolicko, 2009b; Blanský les – Netolicko, 2009b; informace od starostů jednotlivých obcí

Příloha 6: Historická krajina Netolicka – naučná cyklotrasa

Zastavení č.

1. Renesanční statek Grejnarov
2. Lhenice
3. Pravěké hradiště Velký hrádeček u Třebanic
4. Zaniklá rožmberská obora
5. Petrův Dvůr
6. Kratochvíle
7. Mohylová pohřebiště v Krtelském lese
8. Lomec - slovanské mohyly
9. Lomec - mariánské poutní místo
10. Malovice a Malovičky
11. Rabín
12. Hradiště u Malovic - keltské kultovní ohrazení
13. Zaniklý hrad Poděhusy
14. Mahouš
15. Němčice
16. Zvěřetice

Zdroj: Mikroregion Netolicko, 2009b

Příloha 7: SWOT analýza dle Rozvojové strategie svazku obcí Netolicko

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
1. území v turisticky atraktivní krajině 2. státní zámek Kratochvíle 3. území leží v blízkosti turisticky atraktivních míst Prachatic, České Budějovice, Hluboká n. Vlt., Blanský les, Holašovice 4. snadná dopravní dostupnost centra (ČB) 5. blízkost krajského města – vliv na pracovní místa, sociální služby, příliv obyvatel z města 6. nízká míra nezaměstnanosti 7. možnost rozvoje průmyslu v Netolicích 8. fungující zemědělské podniky, zvláště ovocnářství a tradiční chov koní 9. možnost využití zámku Kratochvíle pro kulturní a společenské akce 10. existence významných kulturních a historických památek 11. možnost zavedení hypoturistiky a agroturistiky jako hlavního turistického oboru 12. dostatečná kapacita školských vzdělávacích zařízení 13. rozvinutý spolkový život 14. rozvíjející se vybavenost obcí výpočetní technikou	1. špatný stav místních komunikací, silnic II. a III. třídy v některých obcích 2. chybějící propojení částí některých obcí po stávajících komunikacích 3. nedostatečné čištění odpadních vod v některých obcích 4. špatný stav některých historických objektů 5. větší počet nevyužitých zemědělských a hospodářských objektů zejména v západní části mikroregionu 6. nedořešené majetko-právní vztahy k pozemkům – neprobíhají komplexní pozemkové úpravy, nedokončené církevní restituce 7. malý počet objektů využívaných pro agroturistiku 8. neobdělávaná zemědělská půda v intravilánu obcí v návaznosti na pozemky určené ÚP k zástavbě 9. nedostatečné pokrytí signálem mobilních technologií 10. menší vybavenost škol v obcích ve srovnání se školami ve městě ČB 11. nedostatek mladých pracovníků ve školství – nedostatek bytů, sociálních jistot ve školství 12. málo informací pro turisty v jednotlivých lokalitách 13. nedostatečná kapacita ubytovacích a stravovacích služeb v malých obcích (otevírací doby apod.) 14. nedokončená územně plánovací dokumentace u malých obcí a částí obcí 15. relativní blízkost jaderné elektrárny Temelín a možný negativní vliv této skutečnosti na turistiku

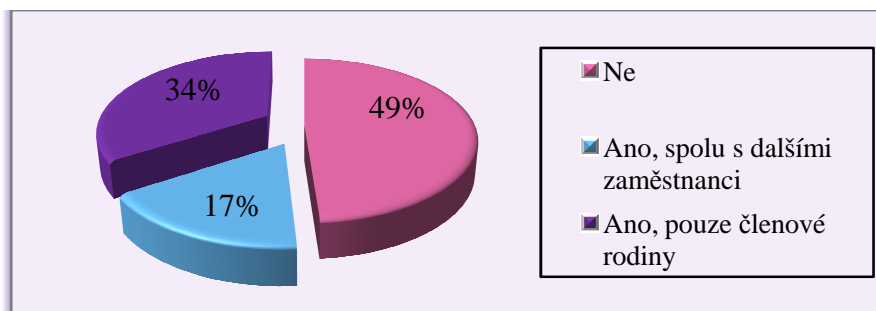
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
1. napojení regionu na dálniční síť, 2. spolupráce obcí, lesních společností, zemědělských družstev, podnikatelů při opravách a údržbě komunikací 3. využívání obnovitelných zdrojů energie 4. spolupráce obcí při řešení problematiky nakládání s odpady 5. realizace velkých investic v rámci mikroregionu (kohezní fond) 6. využití plánovaných podnikatelských ploch v malých obcích 7. rozvoj možností zemědělského podnikání (agroturistika, hypoturistika, diverzifikace služeb) 8. využití turistického potenciálu území vzhledem k poloze mezi centry Prachatic, ČB a CHKO Blanský les 9. realizace infrastrukturních a turistických projektů krajského významu – dopravní koridor, 10. zlepšené využívání dotačních titulů strukturálních fondů 11. navázání spolupráce s jinými mikroregiony z členských zemí EU (výměna zkušeností, možnost čerpání dotací z fondů přeshraniční spolupráce)	1. nepříznivé vlivy blízkosti regionálního centra ČB – negativní jevy u mládeže, odliv školních dětí do města, vysoké poplatky obcí 2. vysoké a dále se zvyšující výdaje obcí na udržení dobré dopravní obslužnosti 3. intenzivně hospodářsky využívaná krajina – její možnost devastace v důsledku krachu zemědělských podniků 4. vylidňování některých odlehlých vesnic mikroregionu 5. stárnutí obyvatelstva na venkově 6. stárnutí a nedostatečná údržba bytového fondu zejména v malých obcích 7. chátrání nevyužívaných hospodářských a zemědělských objektů 8. stagnace podnikatelských aktivit v důsledku špatné státní politiky v oblasti podpory podnikání

Zdroj: Rozvojová strategie svazku obcí, 2004

Příloha 8: Vyhodnocení zbývajících otázek dotazníkového šetření

V téměř polovině (49 %) z dotazovaných podniků nepracují členové rodiny (Obr. 21). Naopak v 34 % z dotázaných podniků pracují pouze členové rodiny a ve zbývajících 17 % pracují členové rodiny spolu s dalšími zaměstnanci.

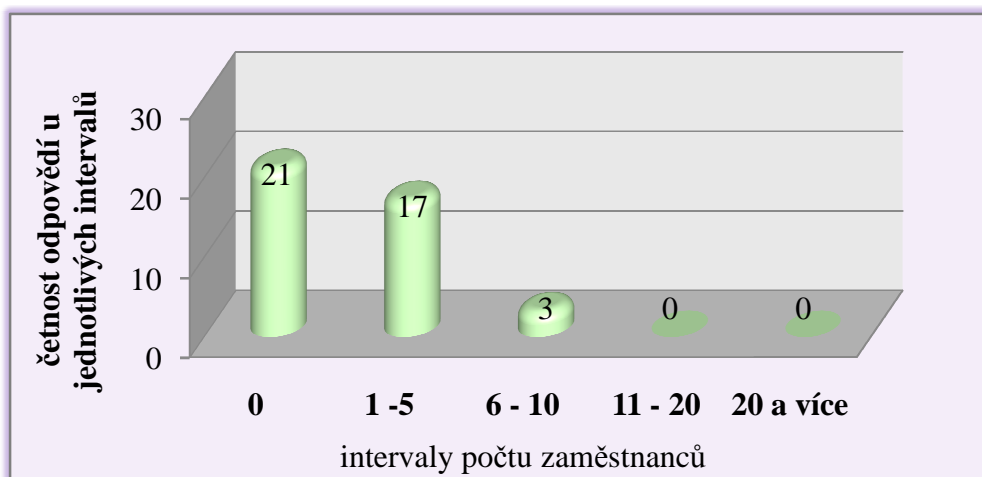
Obr. 21: Členové rodiny pracující v podnicích

Zdroj: dotazníkové šetření

Je zřejmé, že nejvyšší počet respondentů (21) nezaměstnává žádné zaměstnance. Mezi respondenty bylo také velké zastoupení podniků (17) zaměstnávajících 1 - 5 zaměstnanců. Zbýlé 3 podniky zaměstnávají 6 - 10 zaměstnanců (Obr. 22).

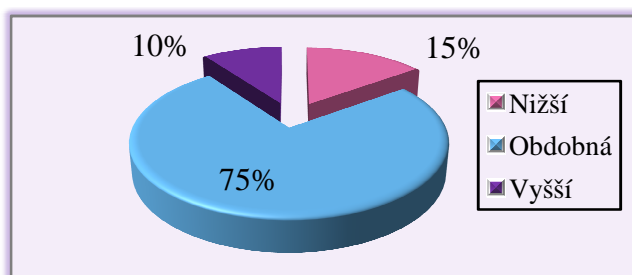
Obr. 22: Počet zaměstnanců v podnicích mikroregionu

Zdroj: dotazníkové šetření

V otázce týkající se srovnání platové úrovně zaměstnanců oproti běžným platům, shledávají tři čtvrtiny dotázaných tuto platovou úroveň obdobnou (Obr. 23). 15 % z respondentů ji hodnotí jako nižší a pouhých 10 % vyšší ve srovnání s běžnými platy.

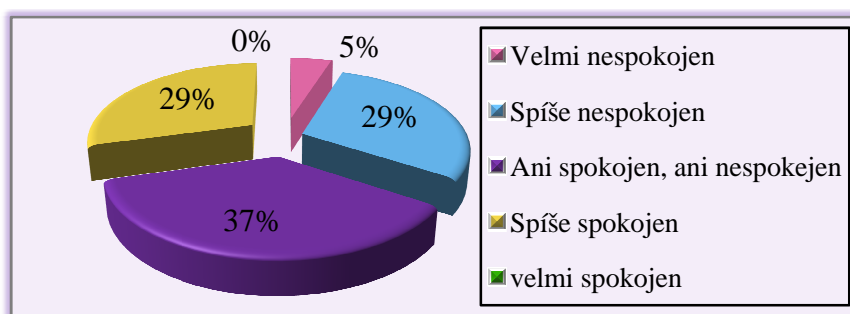
Obr. 23: Platová úroveň zaměstnanců oproti běžným platům

Zdroj: dotazníkové šetření

Z výsledků zjišťování spokojenosti respondentů se ziskovostí podniku je patrné, že největší část respondentů (37 %) zvolila odpověď „ani spokojen, ani nespokojen“. Zajímavé je, že 29 % respondentů je spíše spokojeno, ale dalších 29 % je spíše nespokojeno. 5 % dotázaných je dokonce velmi nespokojeno se ziskovostí svého podniku. Žádný z dotázaných není velmi spokojen (Obr. 24).

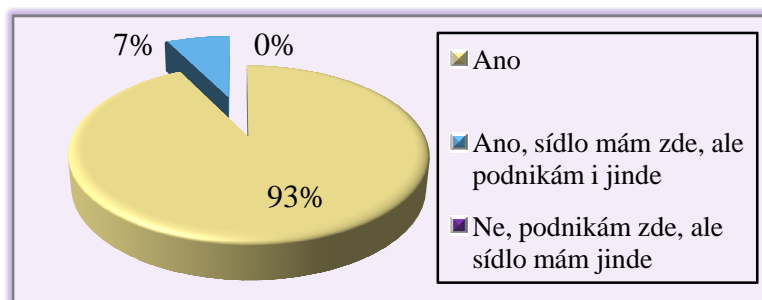
Obr. 24: Spokojenost se ziskovostí podniku

Zdroj: dotazníkové šetření

Většina respondentů (93 %) podniká pouze v rámci Netolicka. Zbylá část (7 %) subjektů má sídlo v mikroregionu Netolicko, ale podniká i jinde. Žádný z dotázaných subjektů nemá sídlo mimo oblast Netolicka (Obr. 25).

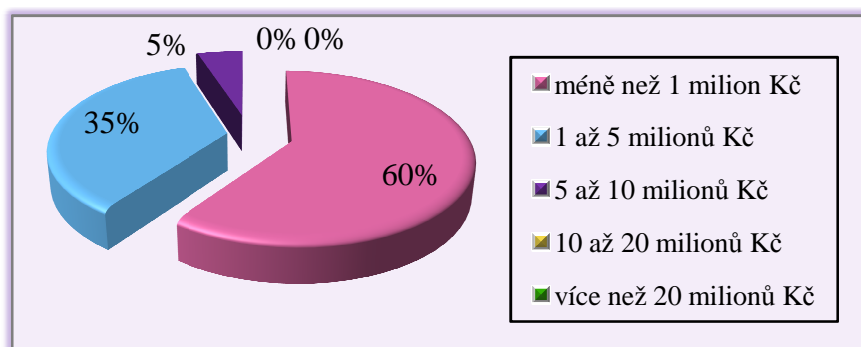
Obr. 25: Podnikání pouze v rámci mikroregionu Netolicko

Zdroj: dotazníkové šetření

V následujícím grafu lze vidět, že 60 % respondentů mělo tržby za hospodářský rok 2007 méně než 1 milion. Tržby v rozmezí intervalu 1 – 5 milionů mělo v roce 2007 35 % respondentů. 5 % respondentů mělo tržby za hospodářský rok 2007 v rozmezí intervalu 5 – 10 milionů (Obr. 26).

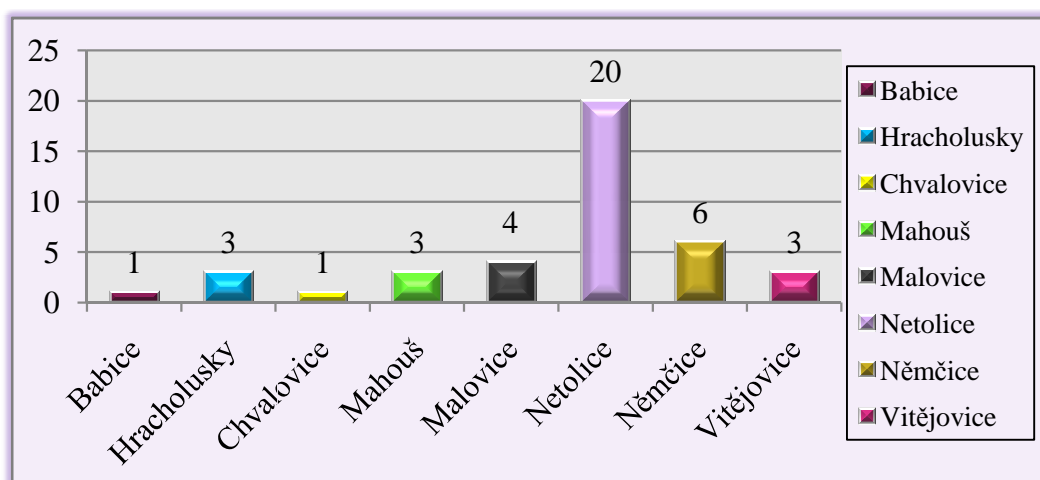
Obr. 26: Tržby za hospodářský rok 2007

Zdroj: dotazníkové šetření

Jak již bylo řečeno, největší počet respondentů byl vzhledem k vysoké koncentraci nabídky služeb ve městě Netolice. Dotazníkového šetření se účastnilo 20 subjektů z města Netolice, 6 subjektů z obce Němčice a 4 subjekty z obce Malovice. V každé z obcí Hracholusky, Mahouš a Vitějovice byly zapojeny do dotazníkového šetření 3 subjekty. Z obcí Babice a Chvalovice se vzhledem k velmi nízké nabídce služeb účastnil dotazníkového šetření pouze 1 subjekt.

Obr. 27: Umístění provozovny (obec) respondentů

Zdroj: dotazníkové šetření

Příloha 9: Řízené rozhovory se starosty jednotlivých obcí

Město Netolice

Starosta Oldřich Petrášek (předseda mikroregionu Netolicko)

V čem je přínosné zapojení města Netolice do mikroregionu Netolicko? „Toto zapojení je přínosné v mnoha věcech. Například v přesunu a předávání informací malým obcím, a také navzájem mezi jednotlivými obcemi. Mikroregion má svého vedoucího odboru životního prostředí, odpadového hospodářství apod. A právě tito lidé předávají důležité informace a rady v různých oblastech jednotlivým obcím na společných zasedáních. Dále také v tom, že předseda mikroregionu zastupuje jednotlivé obce při jednání s třetími osobami. Mikroregion dává výzvy k novým projektům, a také vede propagační kampaň vůči obcím a podnikatelům. Dalším přínosem je realizace společných projektů, které se týkají v posledním období cestovního ruchu a kultury. Nyní se jedná například o nákup informačních tabulí do jednotlivých obcí, které by měly informovat potencionální návštěvníky o atraktivitách a zajímavostech nacházejících se ve vesnicích. Tyto zmíněné tabule byly financovány z programu obnovy venkova. Mikroregion nerealizuje velké projekty, spíše se snaží realizovat menší projekty, a to hlavně z důvodu, že jednotlivé obce mají rozdílné zájmy. Mikroregion Netolicko je součástí Místní akční skupiny Blanský les - Netolicko o.p.s. (dále MAS), kam jsou zapojeny další 2 mikroregiony. Výhodou této skupiny je společná spolupráce obcí v mnoha věcech (např. pomoc ze strany MAS se zpracováním žádostí o dotace, předávání informací apod.).“

Je město Netolice ochotno posílit spolupráce s ostatními v rámci mikroregionu? „Město Netolice je ochotno spolupracovat s ostatními v rámci mikroregionu i MAS určitě v budoucnu posílit. Důvody posílení jsou například v tom, že Netolicko jako samotný mikroregion je malé, a proto se bude snažit posilovat spolupráci v rámci MAS, což je větší územní celek, a tudíž se mohou řešit rozvojové strategie na celém území MAS. Netolicko spolupracuje a do budoucna se bude snažit stále více spolupracovat i se sousedními mikroregiony. Hlavním důvodem je spolupráce v rámci cestovního ruchu. Netolicko spolupracuje například na zahájení turistické sezóny Jižních Čech společně s mikroregionem Blata. Také vydává a do budoucna plánuje vydávat propagační materiály pro turisty ve spolupráci se sousedními mikroregiony.“

Jaký potenciál pro sebe město Netolice vidí v oblasti cestovního ruchu? „Co se týče potenciálu v oblasti cestovního ruchu město Netolice, či spíše v rámci mikroregionu Netolicko, se uvažuje o rozšíření cyklostezek. Obec a okolí obce Hracholusky jsou historicky velmi zajímavé, a proto se uvažuje o napojení na cyklostezku, kde by poté bylo možné realizovat pěší a cykloturistiku. Je zájem vyhlásit v budoucnu toto okolí obce za chráněnou památkovou zónu. A také se již několik let pracuje na vybudování archeoparku na vrchu sv. Ján přímo v městské památkové zóně v Netolicích. Budování archeoparku částečně zpomalují nálezy archeologicky významných předmětů, které se zde postupně nalézají.“

Co městu chybí, aby mohlo cestovní ruch více rozvíjet? „Pro rozvoj cestovního ruchu chybí městu peníze, ale především lidský potenciál, který by měl chuť se do takovýchto věcí zapojit. Je zde také nedostatek ubytovacích kapacit. Stále se pracuje na rekonstrukci Hotelu Beseda a Statku Petrův dvůr, což jsou historické památky a rekonstrukce jsou celkem nákladné. Ve městě se nacházejí chátrající areály.“

Na jaké problémy narážejí místní podnikatelé? „Podnikatelé narážejí na problémy související s nedostatkem kvalifikovaných zaměstnanců. Místní firmy mají zájem o mladé kvalifikované

lidi, kteří většinou odcházejí za prací do velkých měst a z tohoto důvodu firmy takovéto lidi velice těžko shánějí. Podnikatelé také narážejí na problémy s velkými řetězci, kterým velmi těžko konkurují. Například zdejší obchodníci mají mnohem vyšší ceny a užší sortiment ve srovnání s velkými řetězci, a proto téměř většina občanů nakupuje v těchto velkých řetězcích a zde v Netolicích jen minimálně. Z hlediska cestovního ruchu zde chybí větší spolupráce místních podnikatelů. V oblasti mikroregionu se projevuje sezónní využití služeb, proto je důležité zaměřit se na celoroční využití cestovního ruchu.“ Náleží podniky v této oblasti převážně místním obyvatelům? „Ano, podniky jsou převážně ve vlastnictví místních obyvatel.“

Co chybí občanům z oblasti nabídky komerčních služeb? „Netolickým občanům chybí větší obchodní řetězec a různé opravny, jako je opravna bot či hodinek. Také služby jako čistírna či praní prádla.“

Obec Babice

Starostka Anna Pilátová

V čem je přínosné zapojení obce Babice do mikroregionu Netolicko? „Pro obec Babice není zapojení přínosné téměř v ničem. Netolicko je sice větší svazek, ale pro obec Babice zatím žádné přínosy neplynou. V poslední době se z prostředků mikroregionu nechaly zhotovit informační panely, které slouží pro lepší orientaci v jednotlivých obcích a poskytují zajímavé a důležité informace o obci, což využijí především turisté. Tyto informační panely jsou zatím jedinou investicí, která se pro obec Babice z prostředků mikroregionu uskutečnila. V poslední době se také mluví o zakoupení vybavení pro konání kulturních akcí. Babice v minulosti žádaly o realizaci některých investic, ale z těchto věcí se nic neuskutečnilo.“

Je obec Babice ochotna svou spoluprací s ostatními v rámci mikroregionu posílit? „Obec Babice se snaží spoluprací s ostatními v rámci mikroregionu posilovat a angažuje se již nyní. Důvodem jsou například společné investice, které by se v budoucnu mohly realizovat, dále propagace mikroregionu a obce a zlepšení návštěvnosti. Ale prozatím více platíme, než využíváme nějakých výhod ze zapojení do mikroregionu.“

Jaký potenciál pro sebe obec vidí v oblasti cestovního ruchu? „Co se týče oblasti cestovního ruchu, tak obec a její okolí, má velký potenciál hlavně pro cykloturistiku. V budoucnu by cyklotrasy mohly vést po místních polních cestách, kde je nádherná příroda, či po obci Zvěřetice, která je vyhlášená památkovou zónou. Zdejší památkou je transformátor na elektřinu a většina domů. Majitelé místního hostince již nyní pracují na vybudování ubytovací části, kde budou poskytovat ubytovací služby. Vesnice má velkou společenskou místnost, kde se konají různá zasedání, většinou se týkají místního zemědělství. Z těchto důvodů je potřeba vybudovat ubytovací kapacity. Obec má mnoho tradic a akcí, které se snaží udržovat. Například setkání obcí Babice, které se pravidelně realizuje. Pro návštěvníky se připravují různé výlety do okolí a za poznáním místního kraje. Dále je zde stavění máje, mikulášská zábava, či štědrovečerní setkání u osvětleného stromku a zpívání koled. Tyto tradice by se měly udržovat a propagovat.“

Co obci chybí, aby mohla cestovní ruch více rozvíjet? „K rozvoji cestovního ruchu obci zatím chybí ubytovací kapacity, ale na jejich vybudování se již pracuje. Také zde není mnoho atraktivit, které by byly zvláště zajímavé pro turisty. Je zde spíše čistá a nezníčená příroda, která je hlavním lákadlem, čehož by se dalo v budoucnu využít.“

Na jaké problémy narážejí místní podnikatelé? „Místní podnikatelé nenarážejí na žádné problémy, které by souvisely přímo s tímto místem. Nevím o žádných problémech. Pokud se nějaké problémy vyskytnou, jsou spíše z důvodu vztahů mezi místními lidmi. Je zde mnoho

řemeslníků, kterým se v jejich oboru asi celkem daří.“ Jsou podniky v obci převážně ve vlastnictví místních obyvatel? „Ano, podniky jsou převážně ve vlastnictví místních obyvatel.“

Co chybí občanům obce Babice v oblasti nabídky komerčních služeb? „S oblastí služeb je to v obci Babice složité. Není zde žádný obchod s potravinami, ani pojízdná prodejna. Obchod by se zde neuživil. V minulosti do obce jezdila pojízdná prodejna, ale místní lidé zde nenakupovali. Zdejší obyvatelé jsou navyklí nakupovat ve městech, kam většinou dojíždějí za prací. Starší občané dojíždějí do vedlejšího města Netolice, kam mají spoj autobusem. V takto malé obci je těžké realizovat nějaké služby. Proto jsou lidé navyklí za službami spíše dojíždět. Funguje zde například pedikúra, ale jen 2x do měsíce v předem určených dnech. A také je zde knihovna.“

Obec Vitějovice

Starosta Jan Pech

V čem je přínosné zapojení obce do mikroregionu Netolicko? „Zapojení je přínosné například v žádostech o dotace. Mikroregion se pokouší společně žádat o dotace. Jejich získání je z tohoto důvodu jednodušší. Dále je zde informační výhoda či přínosy z toho, že je mikroregion součástí MAS. Nespornou výhodou jsou i společné investice, které mikroregion realizuje a plánuje realizovat i do budoucna. Příkladem investice je nyní potřebné vybavení vesnic.“

Je obec ochotna svou spolupráci s ostatními v rámci mikroregionu posílit? „Určitě ano.“ Jaké jsou důvody? „Důvody tohoto posílení spolupráce jsou ve zvýšení celkové propagace obce a jejích atraktivit. Částečně i z důvodu investic, které by mohly být v budoucnu v obci Vitějovice realizovány.“

Jaký potenciál pro sebe obec vidí v oblasti cestovního ruchu? „Obec Vitějovice má některé atraktivity a zajímavosti, díky kterým by byl v budoucnu možný rozvoj cestovního ruchu. Je zde například mlýn, který je kulturní památkou. Nedaleko obce je také zřícenina hradu z 13. st. Oproti jiným obcím jsou Vitějovice velmi zachovalé, jsou zde původní selská stavení a nová výstavba je mimo centrum obce. V obci se nachází nejstarší roubená chalupa v České Republice. O čemž málo kdo ví. Nyní se pracuje na její rekonstrukci společně s památkáři. Původní selská stavení se zde nebourala tolik, jako v jiných obcích. Dále je zde krásná a dosud neponičená příroda, do budoucna se přemýšlí o místním Zlatém potoku, kde se přímo vybízí vybudovat cyklostezku či nějakou turistickou trasu. Zdejší krajina je velmi kopcovitá, což je také zajímavé pro cestovní ruch. Obec udržuje své tradice, které se stávají stále zajímavější a mohly by být v budoucnu také atraktivitou pro cestovní ruch. Jedná se o masopust, máj, či pouť, která zde bývá velká a je obrovskou atrakcí pro návštěvníky. V oblasti cestovního ruchu má obec Vitějovice velký potenciál, ovšem nyní je na programu realizace důležitější věci pro občany obce. Například rekonstrukce či oprava místních komunikací.“

Co obci chybí, aby mohla cestovní ruch více rozvíjet? „Pro rozvoj cestovního ruchu chybí obci v první řadě peníze, ale i mnoho dalšího. Nenacházejí se zde ani žádné prostory, což je také překážkou. Dále zde chybí ubytování pro turisty. Tento problém by mohl být vyřešen v budoucnu. Holandský investor plánuje zrekonstruovat jedno z místních stavení a vybudovat z něho penzion.“

Na jaké problémy narážejí místní podnikatelé? „V obci je několik malých podnikatelů, většinou řemeslníků, kterým se v jejich oblasti podnikání daří. Problémy mají spíše místní obchody s potravinami, lidé zde málo nakupují. Tyto obchody mohou jen stěží konkurovat velkým

supermarketům. Ceny zde musí být vyšší, jinak by obchody nemohly fungovat.“ Jsou podniky v obci převážně ve vlastnictví místních obyvatel? „Převážně ano.“

Co chybí občanům obce Vitějovice v oblasti nabídky komerčních služeb? „Místním občanům chybí více kultury a podobných služeb. Jinak je zde téměř vše co občané požadují.“

Obec Malovice

Starostka Martina Hejná

V čem je přínosné zapojení obce do mikroregionu Netolicko? „Přínosy pro obec Malovice jsou v informovanosti obcí a komplexním řešení stejných problémů v jednotlivých obcích. Přínosem je také možnost získání dotací.“

Je obec ochotna svou spolupráci s ostatními v rámci mikroregionu posílit? „Ano, obec Malovice je ochotna spolupráci s ostatními posílit.“ Jaké jsou důvody posílení spolupráce? „Důvod posílení je hlavně v rozšíření potřeb cestovního ruchu.“

Jaký potenciál pro sebe Malovice vidí v oblasti cestovního ruchu? „Obec má potenciál pro cestovní ruch hlavně v rozšíření cyklostezek či vybudování koupaliště k rekreaci. Dále jsou zde předpoklady pro rozvoj agroturistiky a možnosti pro realizaci extrémních sportů (horolezecké stěny, paintball apod.). Obec má také některé historické a přírodní atraktivity, mezi které se řadí vrch Lomec, Keltské kultovní ohrazení v Hradišti, či renesanční areál statku v Rábíně. Tuto problematiku lze shrnout tím, že lidé v těchto malých vískách si neváží všech historických a přírodních krás, které získali dědictvím věků a nedokáží je světu ukázat, resp. prodat tuto krásu. Lidé si myslí, že k životu nepotřebují cestovní ruch či nějakou reklamu, která je proslaví.“

Co obci chybí, aby mohla cestovní ruch více rozvíjet? „K rozvoji cestovního ruchu v obci Malovice a okolních vsích, které pod obec Malovice spadají, chybí hlavně peníze. Dále je problémem myšlení lidí, že bez cestovního ruchu se obce neprosadí při získávání dotací.“

Na jaké problémy narážejí místní podnikatelé? „Místní podnikatelé narážejí na problémy s nedostatkem reklamy, ale i na problémy s konkurencí velkých firem.“

Co chybí občanům obce Malovice v oblasti nabídky komerčních služeb? „Občanům chybí především sportovní a kulturní vyžití.“

Obec Hracholusky

Starosta Václav Vozábal

V čem je přínosné zapojení obce do mikroregionu? „Přínosy a výhody ze zapojení obce Hracholusky a vesnic pod obec Hracholusky spadajících jsou především ve výhodnějším přístupu k dotačním programům. U dotačních programů je bodována účast v mikroregionu. Dalším přínosem je, že mikroregion za obec jedná a zastupuje ji v různém vyjednávání a před třetími osobami. Například v souvislosti s granty. Dále jsou to společné investice a rozšiřování společného majetku v rámci mikroregionu.“

Je obec ochotna svou spolupráci s ostatními v rámci mikroregionu posílit? „Určitě ano. Důvodem je společná obnova vesnic, na kterou se již nyní zpracovává záměr. Jedná se například o nákup společného vybavení na konání kulturních akcí, dále rozšíření turistiky a cyklotras. Obec reaguje spíše na výzvy a podněty ze strany mikroregionu.“

Jaký potenciál pro sebe obec vidí v oblasti cestovního ruchu? „Nyní se jedná například o podnět k rozšíření cyklotras. Okolí obce Hracholusky, ale také přímo vesničky Žitná, Obora a Vrbice mají dobré podmínky pro vybudování cyklotras a rozšíření turistiky. Je zde také potenciál pro budoucí realizování agroturistiky či hypoturistiky. Dále co se týče cestovního ruchu, ve vesnici Vrbice se plánuje přizpůsobit místní kovárnu na poskytování ubytování, což

by mohlo být pro turisty atraktivní a nevšední. Je vidět, že někteří podnikatelé v těchto vesnicích již nyní pomalu směřují k rozvoji cestovního ruchu.“

Co obci chybí, aby mohla cestovní ruch více rozvíjet? „K rozvoji cestovního ruchu chybí obci na prvním místě finance. Také je zde nedostatečná infrastruktura a v mnoha místech zpustošené objekty.“

Na jaké problémy narážejí místní podnikatelé? „Místní podnikatelé nemají velké problémy se svou podnikatelskou činností. Když už nějaké jsou, tak spíše takové všeobecné podnikatelské problémy. Jako například nyní v souvislosti s finanční krizí. Je zde také velká firma Sino, která se nyní potýká s problémy ze strany trhu, který na ni „tlačí“. Je zde částečně problém s cenami vstupů a následně se ziskovostí.“ Jsou podniky v obci převážně ve vlastnictví místních obyvatel? „Převážně ano.“

Obec Mahouš

Starosta Karel Čapek

V čem je přínosné zapojení obce do mikroregionu? „Přínosy jsou ve snadnějším přístupu k dotacím pro obec a také ve výpomoci se získáváním dotací. Dále je přínosem vzájemná informovanost a spolupráce s ostatními obcemi.“

Je obec ochotna spolupráci s ostatními v rámci mikroregionu posílit? „Ano. Důvodem posílení spolupráce jsou společné investice, které by se mohly v budoucnu uskutečňovat. Obec je již nyní velmi ráda za každou nabídku ze strany vedení mikroregionu a v budoucnu očekává stále více nabídek. Dále také očekává zvýšení propagace jednotlivých obcí.“

Jaký potenciál pro sebe obec vidí v oblasti cestovního ruchu? „Obec má potenciál spíše rekreační a zaměřený na pobyt v přírodě s využitím některých možností sportovního vyžití. Jedná se především o cykloturistiku či turistiku, která má v okolí obce předpoklady, protože se zde nachází nádherná příroda. V budoucnu by se zde dal realizovat cestovní ruch spojený se zemědělstvím a ukázkou života na venkově. Obec Mahouš se snaží udržovat během roku své tradice, které by se také daly využít jako atraktivita pro cestovní ruch. Každoročně pořádá setkání historických traktorů, kde se sjíždějí milovníci těchto strojů. Dále také stavění máje, posvícení, hasičské soutěže apod.“

Co obci chybí, aby mohla cestovní ruch více rozvíjet? „Obci chybí ubytovací kapacity pro turisty a téměř všechny služby. Není zde například ani obchod s potravinami. Dále obci chybí atraktivita a zajímavosti cestovního ruchu pro turisty.“

Na jaké problémy narážejí místní podnikatelé? „Místní podnikatelé jsou převážně řemeslníci a zemědělci. Nevím o žádných problémech s jejich podnikatelskou činností. Je zde znát každodenní odliv občanů za prací do velkých měst, kde také uskutečňují své nákupy v nákupních centrech či supermarketech. Z těchto důvodů, by se zde v Mahouši ani maloobchod s potravinami neuživil. Dále co se týče služeb, je zde problém s dopravou, která je pro občany nedostatečná a problém s již zmíněným obchodem s potravinami, který zde občanům chybí.“

Obec Němčice

Starosta Jan Dvořák

V čem je přínosné zapojení obce do mikroregionu? „Přínosy jsou ve snazším přístupu k dotacím pro obec. Dále také v zastupování obce předsedou mikroregionu při jednání s třetími osobami. Například při jednání s orgány státní správy apod. Částečně je také přínosem propagace celého svazku a tím i obce Němčice. Tato propagace by mohla ještě v budoucnu posílit.“

Je obec ochotna spolupráci s ostatními v rámci mikroregionu posílit? „*Určitě ano. Již nyní je znát snaha ze strany vedení mikroregionu realizovat společné investice (informační tabule, vybavení obcí lavičkami, stojany na kola, koši, či nákup společného vybavení pro konání kulturních akcí), které budou využity všemi obcemi tohoto svazku.*“

Jaký potenciál pro sebe obec vidí v oblasti cestovního ruchu? „*Obec má ubytovací kapacity, které jsou využívány převážně v letní sezóně. Účastníci cestovního ruchu využívají okolních kulturních a přírodních atraktivit. Samotná obec Němčice nemá turistům co nabídnout, je zde velmi starý kostel svatého Mikuláše a několik domů v selském baroku. Do budoucna se přemýšlí o vybudování cyklostezky pro cykloturistiku. Protože okolí obce má velmi krásnou přírodu, je velice atraktivní pro tuto formu cestovního ruchu. Dále také jeden z místních podnikatelů pracuje na vybudování obrovského areálu pro konání kulturních akcí jak pod širým nebem, tak také ve velkém sálu s restaurací. Obec Němčice, tak jako okolní obce udržuje své tradice. Mezi něž patří především tzv. „Němčická olympiáda“, což je sraz všech Němčic v republice. Jednotlivé obce mezi sebou po celou dobu olympiády soutěží v různých disciplínách. Dále také místní pouť, stavění máje, hasičské soutěže apod.*“

Co obci chybí, aby mohla cestovní ruch více rozvíjet? „*V rozvoji cestovního ruchu chybí obci především peníze. Dále sportoviště, které zde sice je, ale je ve velmi špatném stavu. Pro cestovní ruch, ale i pro občany je potřeba vystavět sportoviště nové. Možností je také vybudovat posilovnu. V letní sezóně by zde mnoho lidí uvítalo koupaliště či plovárnu, která chybí v celém okolí. V rozvoji cestovního ruchu jsou překážkou také nedostatečné pozemky a prostory.*“

Na jaké problémy narážejí místní podnikatelé? „*Podnikatelé v Němčicích nenarážejí na žádné větší problémy, spíše naopak. Někteří podnikatelé jsou v Němčicích velmi tvůrčí a v mnoha věcech či problémech si umí dobře poradit. Podnikatelů zde není mnoho a ti co se zde nacházejí, zatím žádné velké problémy nemají. Jako ve všech okolních vesnicích částečně narážejí na problém s cenami malé obchody s potravinami. Jen stěží se mohou cenově vyrovnat velkým řetězcům.*“

Co chybí občanům v oblasti nabídky komerčních služeb? „*V oblasti nabídky služeb chybí občanům obce především sportovní zařízení. Dále také nějaké osobní služby jako je kadeřnictví, manikúra, pedikúra, kosmetika apod.*“

Obec Chvalovice

Starostka Anna Mačková

V čem je přínosné zapojení obce Chvalovice do mikroregionu Netolicko? „*Přínosy jsou především v získávání dotací a pomoci ze strany vedení mikroregionu při vyřizování žádostí o dotace. Dalším přínosem jsou společné investice. Nyní se jedná o mobiliář pro vybavení vesnic.*“

Je obec ochotna spolupráci s ostatními v rámci mikroregionu posílit? „*Ano.*“ Jaké jsou důvody? „*Důvodem je předávání důležitých informací, poznatků a rad mezi obcemi a vedením mikroregionu navzájem. Dále také spolupráce na vytváření produktů (balíčků) pro cestovní ruch. Obec Chvalovice nemá oproti jiným obcím mnoho zajímavostí pro cestovní ruch, proto by byla v budoucnu výhodná spolupráce mezi obcemi. Aby turista, který je ubytován v jedné obci, měl možnost informací o okolních obcích a jejich zajímavostech, typech na výlety apod.*“

Jaký potenciál pro sebe obec vidí v oblasti cestovního ruchu? „*Chvalovice nemají velké možnosti v rozvoji cestovního ruchu. V obci nemá smysl cestovní ruch rozvíjet, protože k tomu není obec uzpůsobena.*“

Co obci chybí, aby mohla cestovní ruchu více rozvíjet? „Obci v rozvoji cestovního ruchu chybí téměř vše. Obec nemá žádné ubytovací kapacity pro turisty, chybí zde všechny důležité služby. Jediné o čem by se dalo nyní přemýšlet, je nové značení cyklotras, které by vedlo i přes obec Chvalovice. Ale do budoucna se zatím nic neplánuje, obec se spíše soustředí na potřeby občanů.“

Na jaké problémy narážejí místní podnikatelé? „Místní podnikatelé jsou převážně zemědělci, kteří se nepotýkají s žádnými velkými problémy s jejich podnikatelskou činností.“

Co chybí občanům obce Chvalovice v oblasti nabídky komerčních služeb? „Obyvatelům obce chybí v oblasti služeb téměř vše. Ale především zde chybí obchod s potravinami, který by byl otevřen každý den. Dále také hostinec a zajisté některé osobní služby.“

Obec Lužice

Starosta Vladimír Reidinger

V čem je přínosné zapojení obce do mikroregionu Netolicko? „Zapojení do mikroregionu pro obec není zatím moc přínosné, spíše naopak. Lužice jsou velmi malá obec a členství v mikroregionu jsou pro ni náklady, které jsou u takto malé obce znát.“

Je obec ochotna svou spolupráci s ostatními v rámci mikroregionu posílit? „Spíše než spolupráci posilovat by pro Lužice bylo výhodnější z mikroregionu Netolicko vystoupit. U žádostí o dotace nemají Lužice téměř žádnou šanci.“

Jaký potenciál pro sebe obec vidí v oblasti cestovního ruchu? „Potenciál cestovního ruchu v takto malé obci, jako jsou Lužice, není téměř žádný. Je zde velká stáj pro koně, což by mohlo znamenat v budoucnu rozvoj hypoturistiky, ale zatím jsou s tím spíše problémy. V okolí nejsou trasy pro ježdění s koňmi a místní občané jsou spíše proti rozšiřování jezdeckví.“

Co obci chybí, aby mohla cestovní ruch rozvíjet? „Obci chybí pro rozvoj cestovního ruchu vše. Není problém vymyslet něco, za čím by turisté jezdili. Dnes účastníci cestovního ruchu cestují za všelijakými věcmi. Horší je tento nápad zrealizovat. Protože se v Lužicích nic nenachází (obchod s potravinami, hostinec), nemá ani smysl do rozvoje cestovního ruchu investovat. Nemělo by to žádný význam. Nyní je důležitější rozvíjet zemědělství a podobné oblasti. Věci, které se týkají cestovního ruchu, nemají pro obec Lužice nyní význam.“

Na jaké problémy narážejí místní podnikatelé? „Lužičtí podnikatelé kteří podnikají v oblastech zámečnictví, elektro rozvody, grafika či kovovýroba nenarážejí na žádné problémy, o kterých bych věděl. Jediným problémem jsou vztahy mezi místními lidmi, které se týkají majitelů stájí s koňmi. Majitelé stájí se potýkají s neustálými spory ohledně soukromých pozemků, kam by koně neměli mít přístup. Ostatní podnikatelé žádné problémy nemají.“

Příloha 10: Obrázky vybraných zajímavostí v mikroregionu Netolicko

Státní zámek Kratochvíle

Zdroj: Státní zámek Kratochvíle, 2009

Živý Betlém netolický

Zdroj: Blanský les – Netolicko, 2009a

Archeopark

Zdroj: Blanský les – Netolicko, 2009a

Poutní kostel Lomec

Zdroj: Blanský les – Netolicko, 2009a

Němčice – selské baroko

Zdroj: Blanský les – Netolicko, 2009a